

Vilniaus A. Mickevičiaus viešoji biblioteka
Kraštotyros draugijos pirminė organizacija

Vilnius 1988

Teksto autorės ir sudarytojos:

A.Asauskienė (III, X skyriai)

O.Juršénienė (XII skyrius)

D.Kazakaitytė (V, XIV skyriai)

R.Kromkutė (III, IV, XI skyriai)

N.Sisaitė (Pratrmė, III, VII, IX,
XIII skyriai, Priedas Nr.2,3)

E.Skuodytė (I, II,V,VI skyriai,
Priedas Nr.5)

J.Švenčionienė (VIII skyrius)

V.Zaikauskas (Priedas Nr.1)

Redaktorė D.Stanovičienė

Spausdino D.Blažuk

Apipavidalino: dail.A.Tuleikis ir
V.Zaikauskas

Nuotraukos: A.Gylis, D.Kazakaitytės,
Č.Montvilos, N.Sisaitės, I.Tubaitės
V.Zaikausko

Tiražas 2 mašinr.egz.

T U R I N Y S

P r a t a r m ē	1
I 1986-1987 metų visuomeninio-kultūrinio šalies gyvenimo apžvalga. Bibliotekininkystės aktualiųjų darbuotojų dalyvavimas sąjunginiuose ir respublikos bibliotekininkų renginiuose	2
II Socialistinio lenktyniavimo organizavimas.....	6
III Ryškesni bibliotekos ir atskirų skyrių veiklos bruožai.....	7
Skaitytojų registracijos ir kontrolės skyrius (8).	
Spaudinių komplektavimo ir tvarkymo skyriai (9).	
Fondų saugojimo skyrius (9). Abonementas ir Javimo skyrius (10). Skaitytoju aptarnavimo skyrius (11). Bibliografijos ir informacijos skyrius (11). TBA (12). Kraštotoyros skyrius (12).	
Meno skyrius (12). Klubas "Muzų palėpė" (14).	
Vaikų literatūros skyrius (14). Metodikos skyrius (15). Ryšiai su užsienio bibliotekomis (16).	
VVB teatro vaidinimai (16).	
IV Mokslo tiriamasis darbas	18
Pagrindiniai 1986-1987 metų VVB darbo rodikliai (diagramos)	
V Bibliotekos darbuotojai	19
Nauji darbuotojai (19). Išėjusieji iš VVB (21).	
Pradėjo dirbti VVB (darbuotojų sąrašas)(22).	
Darbo veteranai ir jubiliatai. Jų apdovanojimas (sarašas)(24). Išėjo iš VVB (darbuotojų sąrašas)(23).	
VI Dalykinės kvalifikacijos kėlimas	25
VVB darbuotojų grupės KDTI 1987m. kovo-lapkričio mén. baigiamųjų darbų sąrašas	
VII Bibliotekos mickevičiana	32
Literatūra (32). Meno kūriniai (36). Paskaitos, ekskursijos (38). ir kt.	
VIII Partinės organizacijos veikla.....	40

IX	Komjaunimo organizacijos veikla	41
X	Profsajungos komiteto veikla	42
XI	Liaudies kontrolės grupės veikla	44
XII	Gamtos apsaugos pirminė organizacija	45
XIII	Kraštotyros pirminė organizacija	46
XIV	Bibliotekos ūkinė veikla	48
	Santrumpas	50
	Žymesnės 1986-1987m. bibliotekos gyvenimo datos	51
	VVB bibliografija	60
	1986-ieji (60). 1987 (65).	

P R I E D A I

Nr.1. Apie Moters dienai skirtą vaidinimą japo-
niškais motyvais (1986 03 07) (71). Nr.2. Apie
VVB Veteranų dienos spektaklį "Literatūros ap-
žvalga" (1986 11 28) (72). Nr.3. Kaip paminėjome
Kovo 8-ąją 1987-aisiais (patiekalų konkursas)(74).
Nr.4. Pluokšteliis VVB direktoriės L.Pagirienės
įspūdžių iš komandiruotės į Lenkijos LR (1987 01
12-17) (80). Nr.5. Apie Naujametinį rytmetį VVB
darbuotojų vaikams (1987 01 07) (82).

Laikraščių iškarpos ir kt.

1986

R.Paliukaitė.	Tarp meno istorijos pasakotojų.....	84
	Delegacja z Litwy w Łomżyńskiem	
B.Barska.	"Sercem i oręźem Ojczyzne służyła".....	85
	Bogatsi o nowe wrażenia	86
A.Gawrikowa.	Wój.suwalskie -Wilnius,Trakai, Kaunas.....	87
J.Giedrojć.	Krajobrazy Nowogródczyny w bibliotece im.A.Mickiewicza	88

1987

G.Kadžytė.	Nuo Vilniaus iki Svitezio.....	
	Ne visad ir biblioteka padeda	
R.Paliukaitė.	Paveikslai bibliotekoje.....	89

E.Adelska. Za posrednictwem gazety.....	
Architektoniczny portret Litwy	90
"Od wielu lat pracuje/.../ A.Luksza".....	
Wystawa ekslibrisu	91
1986m. VVB Abonemento "Skaitytojo formularas".	
1987m. parengtas VVB skaitytojo bilieto variantas rusų kalba. Kvietimas į Skaitytojų konferenciją	
1986m. (voke).....	92
VVB rūmų programinė užduotis	106
Iš susirašinėjimo su dailininku O.I.Krivoručko.....	108
Illiustracijų sąrašas	108

Illiustracijos

P R A T A R M Ė

Vilniaus viešosios A.Mickevičiaus bibliotekos metraštis rašomas tuo 1981 metų.

Ilgainiui nusistovėjo beveik nekintantis medžiagos dėstymo būdas (žr. "Turinį"). Tai palengvina naudojimąsi įvairių metų VVB metraščiais. Ypač išsamiai stengiamasi rašyti skyrius apie VVB darbuotojus, mickevičianą (nuo 1984m.) ir sudarant žymesnių bibliotekos gyvenimo datų kalendorių. Stengiamasi pateikti plačią bibliografiją. Kiti skyriai rašomi daugiau remiantis metinėmis bibliotekos darbų bei visuomeninių organizacijų veiklos ataskaitomis. Tiesa, iš jų stengiamasi atsirinkti tik pačius reikšmingiausius dalykus. Samoingai vengiama skaičiu. Svarbesni darbo rodikliai pateikiami diagramomis. Rašant naudojamasi kadrų įskaitos lapais, inventorinėmis mygomis, periodika. Nuo 1987m. pradžios kiekvieno skyriaus vedėjas turi rašyti savotišką savo skyriaus kroniką, t.y. užpildyti kelias lašiuvinio grafas apie darbuotojų priėmimą bei išvykimą, gamybinę eiklą ir kt. Čia užregistruoti faktai panaudojami rašant visos VVB darbo apžvalgą. Jaunimo ir Metodikos skyriai nuo 1987m. rašo labai domius, dažnai jumoru nuspalvintus "darbo dienoraščius".

Metraštį papildo taip pat betarpiski darbuotojų įspūdžiai, sugrius iš svetur vykstančių renginių ar pabuvus savo bibliotekos šventėse (žr. "Priedus").

Siekiamas kuo didesnio konkretumo, o rašant kai kuriuos skyrius, r emocingumo. Kadangi atskirus skyrius rašo skirtinių autoriai, sunku pasiekti medžiagos dėstymo vienovės, gerokai įvairuoja stilius. Tačiau ši ir nesistengiama vengti. Tegul šis darbas būna gyva, nenugludinta, enudailinta VVB kolektyvo dvejų metų gyvenimo apžvalga.

Be nurodytųjų autorių prie metraščio parengimo prisidejo taip at bibliotekos kraštotoyrininkės M.Batutytė, D.Kasiulytė, N.Kudzevičiūte, I.Tubaite.

I. 1986-1987 METŲ VISUOMENINIO-KULTŪRINIO ŠALIES GYVENIMO APŽVALGA.

BIBLIOTEKININKYSTĖS AKTUALIJOS. VVB DARBUOTOJŲ DALYVAVIMAS
SĄJUNGINIUOSE IR RESPUBLIKOS BIBLIOTEKININKŲ RENGINIUOSE.

1986-1987 metai - didelių šalies visuomeninio gyvenimo pasikeitimus metai. Įvyko TSKP XXVII ir LKP XIX suvažiavimai, iškilmungai pažymetas Spalio 70-metis. Būta ir skaudžių praradimų. Kaip juoda neganda prislege visą šalį ir kaimyninius pasaulio kraštus tragiškas sprogimas. Černobylis atomineje elektrinėje. Visi VVB darbuotojai paskyrė nukentejusiems nuo šios nelaimės vienos dienos atlyginimą...

1987m. lapkričio 14 dieną staiga mirė žymus partijos ir vyriausybes veikėjas, TSKP CK narys, TSRS ir Lietuvos TSR Aukščiausiuju Tarybų deputatas, Lietuvos Komunistų partijos CK pirmasis sekretorius Petras Griškevičius. 1987m. gruodžio 1 dieną įvykės LKP CK plenumas pirmuoju sekretoriumi vienbalsiai išrinko Ringaudą Bronislovą Songailą (g.1929).

Spudoje reiškiamos neįprastai naujos mintys, vyrauja gili tikrovės analize, oficialiuose renginiuose ryškus noras nemaskuoti esamų trūkumų, negerovių, net nusikaltimų, nesistengti pasirodyti dorovingtoniausiais, protingtoniausiais, darbštiausiais, kultūringiausiais visame pasaulyje. Paskelbta negailestinga kova girtavimui (TSKP CK 1987m. birželio mėn. nutarimas dėl girtavimo bei alkoholizmo įveikimo ir šio darbo aktyvinimo). Priimami nutarimai, gilinantys ir plėtojantys persitvarkymo procesą. Iš karto smarkiai pagyvėjo kultūrinis gyvenimas. Tiesa, daugiau Sąjungoje ir daugiau reabilituojant kultūrinį palikimą. Pateikti skaitančiai visuomenei M.Bulgakovo, B.Pasternako, A.Achmatovas, V.Nabokovo ir daugelio kitų autorų kūrinių. Sąjunginiai žurnali, tokie kaip "Družba narodov", "Novyj mir", "Znamia", "Ogoniok" ir kiti tampa populiarienai už "Inostrannaja literatūra" ir labiau skaitomi nei detektyvai.

Nuiimami nuo lentynų 7,8 ar 10 metų išgulėjė "uždrausti" filmai. Šiuos metus galėtume vadinti "perversmų" metais kūtybinėse sąjungose, totalinės demokratijos metais teatruse, ir, bene svarbiausia, nacionalinės savimonės atgimimo metais. Nepretenduodami į istorinį tikslumą, išgi manytume, jog Lietuvoje šie procesai vyko kiek vangiau, atsargiau žyliau. Į 1987 metų pabaigą "pasibarème" teatruse, kiek anksčiau šsakė vieni kitiem savo nuoskaudas rašytojai ir kinematografininkai.

1987m. "Pergalė" atspausdino J. Avyžiaus "Sodybų tuštėjimo metų" trečiąjā knyga, skaudžiai, atvirai ir tikrai pilietiškai susirūpi-name savo istorijos ir gamtosaugos reikalais.

Bibliotekininkai aprašomaisiais metais, galima sakyti, apsvartė ir gana drąsiai viešai aptarė savo problemas. 1986 metais "Bibliotekų darbas" baigė diskusiją apie metodininko etiką. Mums atrodytų, kad pačios diskusijos atsiradimo faktas - tai lyg ir atsvara administraciniams savivaliavimui, apie ką vėliau plačiai ir labai kritiskai buvo kalbėta visų lygiu renginiuose.

1987m. respublikinė ir viešosios bibliotekos buvo įpareigotos išanalizuoti prirašinėjimus miestuose ir rajonuose ir užkirsti jems kelią. Oficialusis bibliotekų gyvenimas tais metais éjo lyg ir sena vaga. Respublikoje buvo organizuota (ypač daug 1986 metais) įvairių pasitarimų, konferencijų, simpoziumų iš tiesų svarbiems bibliotekų vystymosi klausimams aptarti. Mokslininkai, įvertindami gana keblią situaciją šiuolaikinėje bibliotekininkystėje ir kalbėdami apie jos tolesnę raidą, pirmenybę teiké intensyvaus jos vystymo kryptiai, kadru rengimo gerinimui, mokslo ir technikos pažangos spartinimui bibliotekininkystėje, t.y. automatizacijos ir mechanizacijos diegimui, tuo pagrindu kuriant iš esmés naują bibliotekinę technologiją. TSRS V.Lenino valstybinės bibliotekos direktoriaus N.Kartašovo nuomone, "šiuolaikinė bibliotekininkystė negali pernelyg akcentuoti tarpinių tikslų (fondų komplektavimo, katalogų ir kartotekų, parodų rengimo, masinių renginių organizavimo ir kt.), nes jie yra tik bendro, žymiai reikšmingesnio proceso dalys"¹. Tuo tarpu išauga reikšmė tikslų, kuriuos galima vadinti galutiniai - tai skaitytojų poreikių tenkinimas, racionalus bibliotekų fondų naudojimas.

Daug dėmesio šiemis ir kitiems klausimams buvo skirta 1986m. spalio 21-23 d.d. Vilniuje vykusioje 4-tojoje sąjunginėje mokslinėje praktinėje konferencijoje "Darbo organizavimo tobulinimas bibliotekose mokslo ir technikos pažangos spartinimo sąlygomis". Iš Vilniaus viešosios renginyje dalyvavo L.Pagiriene, D.Stanavičienė, E.Skuodytė ir kt.

¹Kantašovas N. Spartinimo kursu// Bibliotekų darbas. - 1986.- Nr. 10, p.1-4.

1986m. lapkričio mėnesį 19-20d.d. VRB vyko 1-asis tarpžinybinis bibliotekų automatizavimo simpoziumas. Buvo bandoma kartu su kitų žinybų bibliotekomis aptarti vaikų aptarnavimo klausimus.

1986m. gruodžio 22-23d.d. VRB organizavo valstybinių masinių ir mokyklų bibliotekininkų seminarą "Paauglių skaitymo ir auklėjimo problemos bibliotekose". (Jame dalyvavo VVB VLS vedėja M.Rudytė ir JS vedėja O.Brūgienė).

Daug buvo diskutuojama metodinės veiklos tobulinimo, jos reorganizavimo klausimais. Nemaža naujų, įdomių minčių buvo pateikta ir sąjunginėje spaudoje, ir anksčiau minėtoje DMO konferencijoje. Respublikos metodininkai šias problemas svarstė 1986m. Ignalinoje (dalyvavo VVB MS vedėja E.Skuodytė). Dar daugiau buvo tartasi, diskutuota, svarstyta pačioje VVB MS gamybinių pasitarimų, metodinių valandelių, šiaip "neoficialių" pokalbių metu. Šių pokalbių ir svarstymų rezultatai buvo idėja, kurią MS nutarė pabandyti 1988 metais. Tai VVB metodinės veiklos nuostatų ir programos peržiūrėjimas pirmame persitvarkymo etape.

1986m. gruodžio mėnesį 5-ojoje respublikinėje bibliografų mokslinėje konferencijoje Bg vedėja K.Šiaudinienė skaitė pranešimą "CBS katalogų ir kartotekų sistema ir jų efektyvumas". Pranešimas sukėlė gyvą salės reakciją, ir buvo gerai įvertintas.

1987m. kovo mėnesį Sg darbuotoja K.Rudaitienė dalyvavo VRB vykusiam respublikiniame seminare automatizacijos ir mainų fondo klausimais Kėdainiuose. I tų pačių metų gegužės 26 dienos kurortinių miestų bibliotekų seminarą Birštone buvo išvykusi E.Skuodytė. O gruodžio mėnesį ji ir D.Stanėvičienė dalyvavo respublikiniame CB direktorių seminare. 1987m. gruodžio 9-10d.d. organizuotoje Antrojoje tarpžinybinėje respublikinėje mokslinėje skaitymo kultūros konferencijoje Meno darbuotojų rūmuose dalyvavo D.Stanėvičienė, M.Rudytė, O.Brūgienė.

Vyko tradiciniai kultūros darbuotojų seminarai Nidoje. Jie visada būna įdomūs ir tikrai vertingi. 1986m. rugpjūjo mėnesį šiame seminare dalyvavo D.Stanėvičienė, E.Skuodytė ir N.Sisaitytė. O 1987 metais - E.Skuodytė ir T.Grinkevičienė.

Tačiau nors problemos buvo keliamos, aktyviai svarstomas, aptariamos, priimamos rekomendacijos, nutarimai - kažkurioje visos sistemos grandyje dauguma jų užgesdavo. Reikia pripažinti, jog praktiškai nė viena esminė problema iki galio išspręsta nebuvo.

Tuo tarpu bibliotekininkai praktiškai, ypač žemiausioje bibliotekų sistemos grandyje - kaimo filialuose - aktyviai svarstė skaudžiausius savo reikalus: tai formalizmo, popierizmo, realaus darbo ir realių rodiklių, kaimo filialų materialinės bazės problemos. Deja, tenka pasakyti, jog šioje diskusijoje nebuvo paliesta viena esminių problemų - kadru kvalifikacijos lygis. I šį pokalbių įsijungę ir VVB MS vedėja E.Skuodytė, parengusi straipsnį apie Vilniaus rajono bibliotekų materialinę bazę.¹

1

Žr. VVB bibliografijos poz. 49.

**II. SOCIALISTINIO LENKTYNIAVIMO
ORGANIZAVIMAS**

1987 metais respublikoje buvo parengta nauja socialistinio lenktyniavimo metodika. Be to, ir oficialiuose pasitarimuose, ir bibliotekų kolektyvuose buvo plačiai diskutuojama dėl socialistinio lenktyniavimo tarp kulturos darbuotojų prasmingumas. Jo reikalingumą paneigė ir LTSR Kultūros ministerijos Bibliotekų reikalų valdybos viršininkė B.Staikūnienė.¹

Vilniaus viešojoje A.Mickevičiaus bibliotekoje 1986-1987 metais toks lenktyniavimas dar buvo organizuotas, nors tiek organizatoriai, tiek dalyviai pripažino, kad formalumo išvengti negalima vien todėl, jog darbo procesai ir jo rezultatai kiekvienam skyriuje yra tiek skirtinti, jog bendrų kriterijų surasti iš esmés nepavyksta. Antra vertus, moralinio skatinimo formos ir metodai tapo visai neefektyvūs, darbuotojai juos vertina net su tam tikra ironija, o materialinio skatinimo galimybės tiek menkos, jog diskredituoja pačios save. 1986 metais buvo išaiškintas geriausiai dirbantis VVB skyrius. Soc.lenktyniavimo nugalėtoju tapo Darbo su jaunimu skyrius.

1987 metais VVB darbuotojai pagrindinių dėmesių skyrė skaitytojų telkimui, ir socialistinius įsipareigojimus sutelkti 20.000 skaitytojų prisiėmė visas kolektyvas. Šiuos įsipareigojimus biblioteka sekmingai įvykdė.

¹ Nutylęti trūkumai didėja // Bibliotekų darbas. - 1987. - Nr. 7.- p.6.

**III. RYŠKESNI BIBLIOTEKOS IR ATSKIRŲ SKYRIŲ
VEIKLOS BRUOŽAI**

1986-1987-ieji metai buvo mūsų bibliotekai intensyvaus darbo ir aktyvaus kultūrinio gyvenimo laikotarpis. 1987m. VVB sutelkta net 20728 skaitytojai. Toks skaičius pasiektas pirmą kartą per visą bibliotekos istoriją. Vienas iš efektyviausių būdų padidinti skaitytojų skaičių yra greitas ir kvalifikuotas aptarnavimas, reikalingos knygos ar bent jau tikslios informacijos apie ją suteikimas. Pasak direktorės L.Pagirienės, nė vienas, atėjęs į mūsų biblioteką, neturi išeiti be pageidaujamo leidinio, be mūsų dėmesi ir šilumos. Matyt, iš dalies kolektivui pavyksta įgyvendinti šiuos tikslus. Kaip parode prieš 1986m. lapkričio 4 dieną įvykusią skaitytojų konferenciją išplatintos anketos rezultatai, atsilankantys į biblioteką iš esmės patenkinti jos teikiamomis paslaugomis.¹ Kai kurie skaitytojų pageidavimai galės būti įgyvendinti tik po bibliotekos pastato rekonstrukcijos, kurios problemoms aptariamaisiais metais nemaža laiko paskyrė bibliotekos direkcija, domėjos ir visas kolektyvas.² Buvo pradėtas fondo perkėlimas. Tikimasi, kad 1988m. kovo mėnesį turėtų prasidėti pirmieji rekonstrukcijos darbai.

Neneigiant materialinės bazės svarbumo, vis dėlto reikia sutikti su paskutiniaisiais metais bibliotekineje spaudoje ir renginiuose akcentuojamu teiginiu, jog labiausiai darbo sékmę lemia išsilavinės, aukštos kvalifikacijos, išmanantis savo darbą bibliotekininkas. Tai suprasdama VVB, pirmoji iš respublikos viešųjų bibliotekų, 1987m. kovo- lapkričio mėnesį sudarė galimybę 20-čia darbuotojų išklausyti RKDTI kvalifikacijos kėlimo programą neatstatyti nuo tiesioginio darbo.³ Buvo naudojamos ir kitos profesinės kvalifikacijos kėlimo formos.

¹ Plačiau apie skaitytojų konferenciją žr.literatūros sąrašo poz.12.Anketos pavyzdį žr.prie iliustracinių medžiagos.

² Žr. XIV sk.

³ Žr. VVBbibliografijos poz.43.

Gyvenime, deja, persipina šviesios ir tamsios spalvos, linksmi ir liūdni dalykai. Labai nemalonu prisiminti 1987-ųjų metų balandžio mėnesį įvykusią vagystę, kai biblioteka neteko magnetofono "Rostov". Nusikaltelių pedsakų nebuvo aptikta. Po šio atsitikimo ant visų I aukšto langų padarytos dekoratyvinės grotos.

Didelė bibliotekos nelaimė ir 1987m. rugsejo 27 dienos gaisras
Meno skyriuje.¹

Toliau trumpai apžvelgsime svarbesnius kėikvieno skyriaus veiklos momentus.

S k a i t y t o j u r e g i s t r a c i j o s i r
kontrolės skyrius tapo bibliotekos statistiniu centru: čia daroma bendros skaitytojų socialinės sudėties suvestinė, vedama skyrių lankytojų apskaita, stengiamasi suteikti apsilankiusiems kuo daugiau informacijos apie bibliotekos darbą.

Siekiant padidinti skaitytojo bilieto informatyvumą nesuprantantiems lietuvių kalbos, 1987m. buvo parengtas rusiškas jo variantas (žr. voke pateikiamą šio bilieto pavyzdį). Beje, reikia pažymeti, jog čia pasitaiko pora gana kurioziškų, "paraidinio" vertimo atvejų. Pvz., BS (Bendroji skaitykla) išversta SC, MŠ (Meno skyrius) išversta Mck.

Aptariamaisiais metais skyriuje būta laikinų sunkumų: keitesi darbuotojai, keletą menesių dirbta tik trise. Tačiau nepaisydamas sunkumų, šis skyrius pasieke labai gerų darbo rodiklius, ir 1986 metais suvedus socialistinio lenktyniavimo rezultatus pasirode vos keliais balais pralenktas nugalėtojų tapusio Jaunimo skyriaus.

¹ Plačiau žr. poskyryje "Meno skyrius".

S p a u d i n i ū k o m p l e k t a v i m o i r
t v a r k y m o s k y r i u ū.

Visos gautosios knygos buvo sutvarkytos laiku. Didžiulė problema - spaustinių kortelių vėlavimas, ypač lietuviškiems leidiniams. Todėl nutarta rašyti papildomai vieną kortelę į naujų knygų katalogą.

1987 metais skaitytojų katalogai perkelti į kitas dežutes (sustumti), naujai apipavidalinti.

Tais pačiais metais buvo atlikti keli neplaniniai darbai: perinventorintos marksizmo - leninizmo klasikų knygos iš Sg fondo (iš M formato į kitus atitinkamus formatus) ir ištaisyti knygų saugojimo šifrai kataloguose; perinventorinti ir ištaisyti šifrai visuose kataloguose spaudiniams, perduotiems iš Sk į Sg ir iš Sk į Ab.

Spaudinių komplektavimo skyriaus vedėja D.Veniulienės dalyvavo pirmą kartą tarybiniais metais vykusiamе Vilniuje senųjų knygų aukcione (1987m. gruodžio 5d.). Išigyta keletas vertingų knygų istorijos (Jogaila K., 1935; J.Matušas.Švitrigaila.K., 1938; Briancev P.D. Istorija litovskogo gosudarstva s drevnejšíh vremion. Vilna, 1889), meno (Sodžiaus menas.K., 1931-1939, H.Tainė. Meno filosofija. K., 1938-1940. T.1-2; P.Galaunė. "L'art Lithuanien. Malmo, 1934 ir kt.) vilnistikos (Vilniaus krašto lietuvių tautosaka. K., 1938) klausimais. Deja, del palyginti aukštų kainų LTSR Finansų ministerija uždraude bibliotekai pirkti aukcionuose parduodamas knygas, taigi, neteko prasmės ir dalyvavimas juose.

F o n d ū s a u g o j i m o s k y r i u j e ir toliau opiausia problema lieka fondų saugojimas. Dėl kai kurių patalpų labai blogos būklės, dalis knygų yra nurašomas kaip sugadintos, ypač nukenčia anksteinių metų periodika. A, B ir kai kuriems lietuviškų knygų formatams nebéra vietos naujoms knygoms. Vidutiniškai per metus Sg fondas pasipildo apie 4 tūkstančius vienetų. 1986 metais dalis mažiau skaitomos literatūros buvo perduota kariniam daliniui, miesto vidurinėms mokykloms ir kitoms bibliotekoms.

Dėl vienos stokos 1987 metais pradėti periodikos tyrimai, siekiant išsiaiškinti periodinių leidinių paklausą. Tyrimai leis pakoreguoti komplektavimą.

Siekdamas labiau propaguoti sukauptą literatūrą, skyrius pradėjo rengti Skaitykloje "Užmirštų knygų" ekspozicijas. O 1986m. balandžio 23 dieną skyriaus vedėja A.Staškienė parengė bibliotekos darbuotojams įdomią literatūros apžvalgą "Kaip tapti ragana...", kurioje apžvelgė knygas apie magiją, parapsichologiją, astrologiją, psichochirurgiją, telekinezę.

Daug pastangų, telkdami skaitytojus, padėjo Abonentu ir Jaunimo skyrių darbuotojai. Pastarasis, kaip minėta, tapo 1986m. soc.lenktyniavimo nugalėtoju. Ir šiaip jauną skyriaus kolektyvą papildė dvi jaunosios specialistės (A.Kazakevičiutė ir N.Kudzevičiutė). Žmonės čia moka ne tik puikiai dirbtis, bet ir būti linksmi bei sąmojingi. Nuo 1987m. jie rašo šmaikštų darbo kasdienybės dienoraštį, leidžia jumoristinį "ekspresinformacinių biuletenį". Greta visai rimtų pastabų apie skyriaus gyvenimą čia aptinkame ir tokius "nutarimus": "buvo nuspręsta perauklėti /jaunąsias specialistes/": 1. darbu

2. dulkėmis

3. darbu su dulkėmis"... arba štai tokį rekomendacijų:

"Svarbu laiku pakišti kibirą,
Kai pradeda varvėti dublete.
Arba sukurti lauželį,
Kad pašildytų knygas tri-blete".

Svarstoma "ar verta šypsotis skaitytojams" ir t.t.

Prieš porą metų Ab ir Jaunimo skyriaus pradėtas "paslaugų tarnybos" (išankstinių užsakymų) darbas susilaukė teigiamo lankytojų įvertinimo ir yra tėsiamas toliau.

Siekiant sumažinti skolininkų skaičių, 1987m. iki 30 dienų buvo prateistas knygų grąžinimo terminas.

1986m. gauti nauji formuliariai, kurie nelabai patenkina darbuotojus, nes tenka prisibraižyti papildomas grafas, o kai kurios, kogero, nereikalingos (formuliaro pavyzdį žr. voke).

Atviri fondai papildyti dubletais ir atsarginėse patalpose laikytais egzemplioriais - todėl padidėjo fondų apyvarta.

Ab ir Jaunimo skyrių darbuotojos atlieka įvairių skaitymo tyrimų.¹

¹ Plačiau žr. IV sk.

Be to, Ab išanalizavo 142 užklausimus telefonu. Skaitytojų paslaugoms čia sudaryta literatūros apie rašytojus analizinių aprašų kartoteka. O V.Lenino bibliotekos skyriaus vedėjo M.Afanasjevo paskaita paskatino sudaryti populiarų knygų rinkinį, kuris laikomas matomoje vietoje su užrašu "Jeigu jūs skubate..."

Paskutiniaisiais metais pastebimas mažėjnis skaitytojų susidomėjimas bibliotekoje vykstančiais žodiniais renginiais, tad stengiamasi organizuoti kamerinio pobūdžio vakarus. Iš jų minėtini Jaunimo sk. suorganizuotas susitikimas su poetu A.A.Jonynu ir aktrium P.Venslovu bei Ab surengtas Č.Aitmatovo "Ešafoto" aptarimas.¹

Siekiant geriau organizuoti Skaitytąjų aptarannavimo skyrius darbą, dviems darbuotojoms paskirtos kūrybinės dienos. L.Kirilovai - trečiadienis - katalogo redagavimui, o L.Tiukšienei - ketvirtadienis - parodų rengimui. Iš karto išryškėjo šio darbo rezultatai. Vyksa parodų rengimo koordinacija tarp skyrių, pagerėjo ekspozicijų kokybę. VVB parodoms panaudojami kitų įstaigų (didesnių bibliotekų, muziejų, archyvų) fondai bei asmeninių kolekcijų knygos ir meno kūriniai. Ypač gerai skaitytojai atsiliepė apie parodas "Širdimi ir ginklu Tėvynei tarnavo: E.Platerytei-180"², "Paukščiui čiulbėti - medžiui žaliuoti" (gamtos apsauga), "Ar pagalvojot Mažvydą pagarbinti?", "Persitvarkymas liečia visus", "Iš Taikos metų - iš Taikos amžių", "Ar šypsosi 10-oji mūza?" ir kt.

1987 09 27- 10 20 Sk nedirbant dėl gaisro Meno skyriuje.

Bibliografijos ir informacijos skyrius 1986m. pradėjo naudoti naują bibliografinį aprašą. Siek tiek sumažėjo (nuo 4070 iki 3667) bibliografinių informacijų, nes nutarta registruoti tik svarbesnes.

1987m. atsisakyta rengti naujos pedagoginės literatūros sąrašus, kurie buvo neefektyvūs. Vietoj jų numatytas parengti pavyzdinės parodos modelis mokytojų konferencijai, tačiau šis darbas dėl medžiagos gausumo ir kvalifikacijos stokos liko nebaigtas.

Aptarnaujamų kultūros ir meno specialistų skaičius išaugo nuo 11 iki 14, o grupinių abonentų padidėjo tik vienu. Su abonentais buvo palaikomi kontaktai, tačiau iniciatyva šiame darbo bare buvo rodoma tik iš bibliotekos pusės. Buvo stengiamasi išsiaiškinti, kaip patenkinta informacija pedagogus. Neaktyvūs, nesinaudojantys

¹ Žr. VVB bibliografijos poz. 47.

² Žr. VVB bibliografijos poz. 20.

informacija abonentai buvo pakeisti naujais, patikslintos temos ir literatūros atranka.

Rašytojo V.Petkevičiaus pageidavimu buvo surinkta literatūra apie 1863m. sukilimą: istorija, etnografija, kultūra. Surinktoji medžiaga buvo panaudota rašant romaną "Paskutinis atgailos amžius".

T B A darbas vyko įprasta tvarka. 1985m. nutarimu Nr.4 LTSR Kultūros ministerija ir Valstybinė tarpžinybinė bibliotekų komisija patvirtino naujas "Pagrindines Tarpbibliotekinio abonemento (TBA) taisykles Lietuvos TSR bibliotekose" (jose 25 punktai).

K r a š t o t y r o s s k y r i u s neįprastai gausiai papildė bibliotekos vilnistikos fondą. Išsigyt 122 leidiniai apie Vilnių. Didžioji jų dalis gauta iš VVU bibliotekos rezervinio fondo, apie 20 išsigyt Kauno antikvariate iš kolekcionieriaus Juozo Toliušio, pora nusipirkta aukcione (1987m. gruodžio mén.). Iš vertingesnių minėtina J.I.Kraševskio Vilniaus istorija (III tomas, išleistas 1841m.), 1938m. vadovas po miestą, pora senųjų planų, "Vilniaus kaledorius" ir kt.

Iš VVB saugyklos fondo atsirinkti kai kurie 1968-1972m. "Vakarių naujienų" komplektai, įrengtos lentynos šiam laikraščiui saugoti.

Paskelbtas 1987 metų zonas CB metraščio konkursas. Kartu su MS parengti konkurso nuostatai, sudaryta zoninė organizavimo komisija, į kurią įtraukta ir Lietuvos TSR PAKD darbuotoja I.Seliukaitė.

Keli VVB Kraštotoyros skyriaus bei pirminės kraštotoyros organizacijos parengti darbai (bibliotekos istorija, pirmųjų darbuotojų atsiminimai, metodinės rekomendacijos) pateiki parodai, veikusiai V respublikinės bibliografų konferencijos dienomis (1986m.)

Sunkūs ir neužmirštami buvo aptariamieji metai M e n o s k y - r i a u s darbuotojams. Kaip pažymima 1986m. bibliotekos darbo ataskaitoje, skyrius kaip niekuomet buvo gausiai lankomas vilniečių. Skaitytojus ypač domina užsienio periodika bei madų žurnalai. Vertingų meno leidinių nusipirkta minėtame aukcione (žr. poškyrių apie Špaudinių komplektavimo ir tvarkymo skyrius). 1987m. išsigyt klasikinės muzikos plokštelių kolekcija (maždaug 200 vnt.) iš asmeninės fonotekos. Skaitytojų paslaugoms pradėta tvarkyti dailininkų personalių kartoteka. Visada įdomios būna šio skyriaus darbuotojų parengtos literatūros apžvalgos (pvz., "Rusų baleto Paryžiaus sezoni", "Ispanų dailė" ir kt.).

Didelio pasisekimo susilaukė pirmą kartą surengtos 4 kilnojamosios meno leidinių parodos "Iš pasaulinio meno lobyno" Trakų CB. Buvo planuota rengti šio ciklo ekspozicijas ir kitose zonas CB bei Vilniaus m. gamybiniuose kolektyvuose, tačiau šio sumanymo atsisakyta išlėt negarantuojuamos leidinių apsaugos. Gražia tradicija tapo bibliotekos koridoriuose rengti mažosios dailės formų parodėles. Jas kartą įkvetvirtė rengia Meno skyriaus darbuotojai¹. Paminėtinis yra tapytojo V.Janausko, grafikų J.Plikionytės-Bružienės ir E.Šalnio bei Čepausko ekslibrių personalinės parodos. Beje, pastarasis sukūrė VVB Meno skyriaus ekslibrių (žr. jo pavyzdį, pateiktą prie iliustracijų).

Bibliotekoje jau seniai buvo kalbama apie antisanitarines, beveik epakenčiamas šio skyriaus darbo sąlygas. 1986m. namo gyventojai žypylė vandeniu Meno sk. skaityklos lubas ir sienas, tačiau remontas buvo padarytas. O 1987m. rugsejo 27 dieną (tiksliau, naktį) kilus aistrui greta bibliotekos esančiuose butuose, gesinant ugnį buvo nuleštas stogas virš Meno sk. ir smarkiai nukentėjo skyriaus fondas 16,4 tūkst. knygų ir 2608 plokštelių bei patalpos. Visą naktį ir kitą dieną, sekmadienį, neskaičiuodami valandų, be poilsio nešio-o knygas skyriaus darbuotojai R.Janauskaitė, V.Kalneva, Č.Šileris ei jų šeimos nariai. Padėjo taip pat kitų VVB skyrių darbuotojai S.Pavlovič, A.Staškienė, A.Švelnytė, L.Dagilienė, E.Skuodytė, Jokimaitienė ir kt. Direktorės įsakymu Nr.58 trylikai VVB darbuotojų uovo pareikšta padėka "už operatyvumą ir triūsą evakuojant meno literatūrą ir pernešant į skaityklos patalpas". Ištikus nelaimei, padėjo aip pat kaimynystėje esančios J.Bartašiūno mokyklos kursantai. Čia prasidėjo knygų gelbėjimo darbai. Pasiskirstę dviem pamainom, išrobo visų skyrių darbuotojai. Pasikonsultavus su specialistais, imasi priemonių, kad būtų išsaugota kuo daugiau leidinių ir kad jokiai išdais neįsiveistų knygų pelesis. Fondas buvo atidžiai rūšiuojamas pagal drėgnumo laipsni, įvairiais būdais džiovinamas. Ypač pasiaukančiai dirbo Meno sk. darbuotojai. Tik jų dėka patirta palyginti daug nuostolių. Tiesa, tikroji prarastų leidinių vertė (plokštelių nukentėjo) bus nustatyta sudėjus juos į lentynas. Dabar knygos iškrautos į didžiulę rietuve viename iš išsikėlusiu gyventojų kambarių (ž Sk veidrodžio). Iki metų pabaigos skaitytojai nebuvvo aptarnaujami.

¹ Visos jos suregistruotos metraščio sk. "Žymesnės 1986-1987m. bibliotekos gyvenimo datos".

Miesto vykdomasis komitetas pažadėjo artimiausiu metu skirti "Ažuoliuko" klubo patalpas, esančias šalia vaikų skyriaus.

Jau ne pirmus metus Meno sk. yra klubo "Mūzų paliepė" (įkurtas 1985m.) iniciatorius ir renginių organizatorius. Kadangi klubo nariai turi savo veiklos dienoraštį ir originalią svečių knygą, čia tik trumpai paminėsime aptariamujų metų renginius.¹ 1986m. vyko susitikimas su baleto šokėju J.Smoryginu, psychologu A.Kuru, dailininkė keramike L.Cieškaite-Brėdikienė, dailininkė mode-liuotoja D.Guzevičiūte. O 1987m. gegužės 14 dieną klube svečiavosi įdomus pašnekovas, kolega iš V.Lenino valstybinės bibliotekos - Michailas Afanasjevas.²

Trengus atskirą vaikų fondo saugykłą ir "aukso fondą" Vaikų literatūros skyriuje bukle su fondais žymiai pagerėjo. Saugyklos fonde laikoma programinė literatura, kai kurių labai paklausią knygų dubletiniai egzemplioriai ir dalis ankstesnių metų vaikų periodikos. Ši literatūra buvo plačiai propaguojama skaitytojams. Per metus iš saugyklos fondo išduodama apie 1000 egzempliorių. Iki minimumo sumažėjo neigiami atsakymai.

Nuo 1987m. VLS žodiniai renginiai daugiausia vyksta mokyklose ir darželiuose. Iš jų pažymetini šie: 35 vidurinėje mokykloje ketvirtokams surengta popiete apie Lietuvos praeitį "Oi, gražus tai buvo kraštas, tarsi margas sesių raštas", 44 vidurinėje mokykloje organizuota viktorina, skirta Tarybinės Armijos dienai, 38-osios mokyklos aštuntokams - popietė "Kelias į žvaigždes svajonėse ir realybėje" ir kt.

Nuo 1987m. rugėjo mėn. VLS bendradarbiauja su "Pioneriaus" kino teatru. Jame įvyko 4 popietės: "Kas yra pasaka?" ir "H.K.Anderesenas - pasakų karalius" iš ciklo "Seku seku pasaką" ir kt.

Vieno buto gyventojai (Amitrovičiai) išvažiuodami padovanojo VLS porelę ryškiaplunksnių papūgelių, kurios darbar čia ir gyvena ir džiugina skyriaus mažuosius lankytojus.

¹ Jie visi suregistruoti "Žymesniųjų /.../ datų" kalendoriuje.

² Plačiau apie M.Afanasyevą žr. VI sk.

1986 m. M e t o d i k o s s k y r i u s drauge su funkcinių skyrių metodininkais atliko nemažą darbą, ugdydamas zonas bibliotekų darbuotojų profesionalumą, keldamas atsakomybę už darbą, plėsdamas tarpžinybinius ryšius. Zoninių seminarų, gamybinių pasitarimų metu buvo stengiamasi analizuoti bibliotekų veiklos rezultatus, iešgiliintis į konkretaus darbo specifiką, ieškoti trūkumų darbe priežaščių, vertinti bibliotekinio darbo efektyvumą. Išanalizuota pasirengimo pereiti prie BBK buklė zonas CB ir jų filialuose. Buvo stiprinami ryšiai su Vilniaus m. vidurinių mokyklų bibliotekomis, aplankytos visos Spalio rajono mokyklų bibliotekos, išanalizuotas jų darbas (M.Rudytė, D.Veniulienė). Ypač daug dėmesio buvo skirtas parodų rengimo ir masinio bibliotekų darbo klausimams.

1987m. metodininkai sprendė organizacinius ir dalykinius metodinio vadovavimo zonas bibliotekoms klausimus. Buvo skiriamas tam tikras dėmesys zonas bibliotekų darbuotojų kvalifikacijos kėlimui. Pastaraisiais metais viena iš svarbių mokymo formų yra specialistų stažuotės ir praktikumai, duodantys didesnę naudą negu teoriniai seminariai.

Organizuota 50 metodinių išvykų bibliotekų darbo analizės, metodinės pagalbos, apžiūrų rezultatų suvedimo ir kitais klausimais. Kompleksiškai darbas patikrintas Kaišiadorių, Šalčininkų rajonu ir Vilniaus miesto CB.

Nuo 1987-ųjų vasario 2 dienos darbuotojai pradėjo rašyti labai nuoširdų skyriaus darbo, gal tiksliau, savo dvasinių būsenų, nuotaikų bei minčių dienoraštį. Štai kelios ištraukos iš šios "atsivėrimų ir apmąstymų knygos": "Rytoj pirmą kartą peržengsiu savo buto slenkštį. Daugiau kaip 11 metų neturėjam savos pastogės. Per tą laiką 9 kartus keičiau gyvenamąją vietą. 10-tas kartas nemelavo! Tai didžiausia šventė mano gyvenime. Valio !!!"/Tokia buvo bibliotekininkų b u i t i s 1987 metais! - pastaba mūsų/. "Kaip malonu, drąsu ir gera grasinti vedėjai tą dieną, kai jos nėra darbe" /O tokia buvo - p s i c h o l o g i j a - pastaba pat mūsų/. Vedėja Elvyda Skuodytė gegužės 11 dieną pateikia "pavėluotą, bet trumpą 1987 metų MS dvasinio gyvenimo apžvalgą: daug gero, nemaža aistru, dominuojanti tema - sprendžiant iš dokumentų - tingėjimas dirbtį. Nepeiktinos dalykas, jei prisiminsime, kad mūsų protėviai valgė gatavus bananus. Gerai. Kitos aistros rimtesnės, todėl juokaujamu tonu apie jas kalbėti nedera; noras išsisakyti ir noras

susikalbėti (čia autorė ilgam susimąste). Kažkas čia labai negerai - gal noras išgirsti?!

Išvados: - nera. Gyvenimas tėsiasi...¹/O čia jau XX a. pabai-gos bibliotekininkų f i l o s o f i j a/.

Po remonto pagražėjusi biblioteka kasmet susilaukia nemaža svečių. Aptariamaisiais metais VVB lankësi kolegos iš Kapsuko, Alytaus, Baltarusijos, Kazachijos, Estijos, Latvijos, RTFSR. Vis labiau plečiasi r y š i a i s u u ž s i e n i u. Pas mus sve-čiavosi kulturos darbuotojai iš Lenkijos LR ir Vengrijos, O VVB bibliotekininkës, savo ruožtu, lankësi šiuose kraštuose.¹

Ypatinga Vilniaus viešosios bibliotekos istorijoje 1987m. gruodžio 8-oji. Diena, kai VVB salëje buvo iškilmingai pasirašyta penketių metų bendradarbiavimo sutartis su Bialistoko vaivadijos Lukašo Gurnickio (Žygimanto Augusto bibliotekininko) biblioteka.² Dalyvauti ceremonijoje atvyko šios įstaigos direktore V.Siniakovič, direktorës pavaduotoja M.Lochovska ir metodinio-organizacinio sk. vedëja J.Pisanko. Lapkričio 18 dieną analogiška sutartis buvo pasi-rašyta Bialistoke. VVB atstovavo direktorë L.Pagirienë, direktorës pavaduotoja m.r. D.Stanevičiene ir MS vedëja E.Skuodytë.

Gana turiningas bibliotekos kultûrinis gyvenimas. Renginių nedaug, tačiau jie įdomūs ir įsimenantys. Minëtini Kauno muzikinës jaunimo studijos VVB salëje parodyta kompozicija pagal P.Širvio eiles "Tai aš - Paulius", A.Zurbos kûrybos vakaras (abu 1986m.) bei minëtasis Jaunimo sk. organizuotas susitikimas su poetu A.A.Jonynu (1987). Prozà skaitë G.Urbonaitë, poeziją - aktorius P.Venslovas.

Kolektyvą ypač džiugina bibliotekos t e a t r o v a i d i - n i m a i. 1987m. kovo mënesį įvyko pirmosios VVB artistų gastro-lès³ į 50-metj šventusią Širvintų CB. Vëliau tas pats spektaklis buvo parodytas ir VVB darbuotojams. Tačiau pati dekingiausia publika-savo namuose. Dar né karto mûsų aktoriai neapvylè žiûrovų. Kiekvienu syki stebina neišsekančiu kûrybiškumu ir vis brandesnë vaidyba. 1986m. pavasarį pagrindiniai vaidinimo rengëjais tapo bibliotekos praktikantai iš VVU - R.Kamarauskienë, R.Šeliakas, D.Šilinskaitë, R.Vareikaite.³

¹ Žr. "Žymesnių datų kalendorių".

² Žr. VVB bibliografijos poz. 50.

³ Apie kovo 8-ajai skirtą spektaklį žr. Prieda Nr.1

Skaniai pasijuokėme klausydamiesi junioristinės "literatūros apžvalgos", skirtos 1986m. VVB darbo veteranams.¹

Pasitinkant 1987-uosius metus, VVB darbuotojų vaikams surengtas šventinis rytmetys², o suaugusius iškilmingai pasveikino ir įteike dovanų "atgijęs Adomas Mickevičius"!...³

Bibliotekos aktoriai visada stengiasi įtraukti į savo spektaklius kuo daugiau dalyvių, moka atrasti talentus. Neleidžiama snausti ir eiliniams žiūrovams. Norom nenorom tenka visiems sukrusti, kai iš anksto paskelbiamas konkursas. Pvz., 1986m., švenčiant Kovo 8-ąją, kiekvienas skyrius turėjo papuošti stalą savo emblema. Bene išradin-giausi pasirodė Sg darbuotojai, pasidėjė pundą knygų, perjuostų atora grandine su milžiniška spyna gale. Jaunimiečiai pasiūlė būdą, kaip pritraukti daugiau skaitytojų - reiketų išduoti knygas kaip priedą prie kedų... .

1987m. Moters dienos išvakarese buvo paskelbtas stalų dengimo konkursas.⁴

Susirinkę gauti naujų profsąjungos bilietu (1987 05 29) taip pat buvome įtraukti į žaidimą. Ne vienam teko stoti prieš negailestingą "gydytojų ekspertų" komisiją ir sužinoti savo profesinės ligos diagnozę...

Neįprasta "Televizijos laida" buvo surengta švenčiant Veteranų dieną 1987 metais. Laidos vedėjai T.Grinkevičienė ir Č.Šileris. Išgirdome negirdėtų dalykų apie šventės "kaltininkus", apie jų oficialiąją ir slepiamą nuo svetimų akių "veiklą". Klausėmes telefoninio pokalbio su "Sorbonos universitetu", kuriame, pasirodo, stažavosi viena iš veteranių, susitikome su pačia Ala Borisovna (G.Ratkovičienė lebiutas), žiūrėjome "Persitvarkymo prožektorių", kur dalyvavo "Olegas Zaikovskis" (V.O.Zaikauskas), ir laidą, "A nu ka, devuški" (dalyvavo D.Veniuliene ir S.Pavlovič) ir t.t.

1988 metų išvakarėse surengtas spalvingas Naujametinių puokštės konkursas. Jau vien jų pavadinimai verčia stebėtis autoriu fantazija: "Glasnost i perestrojka" (Sg), "F.Goja. Lienografija. Nuoga macha" (Sk), "Bibliotekinė pasaka" (Jaunimo sk.), "Kičas ekspromtu" (Bg,Kr,TBA), "Ir išėjo baisus smakas, mergų pameližioti", "Kur dingai, Sevastopolio kapitone?", "Noriu pirmos vienos!" (Spaudinių tvarkymo ir kompl.sk.), "Do i posle..." (Meno sk.), turimas menų gaisras, "O laiko sustabdyti negalima..." (MS) ir kt.

¹ Apie ją žr. "Priede Nr.2"

² Plačiau apie šią šventę žr. VII sk Priedą Nr.5.

³ ~~VII sk. p.39~~

⁴ Žr. "Priedą Nr.3"

IV MOKSLO TIRIAMASIS DARBAS

1986 m. buvo pradėta nagrinėti, o 1987 m. toliau tēsiama tema "VVB fondų komplektavimo ir formavimo kryptys".

Ab ir Jaunimo skyriuose buvo tiriamas literatūros panaudojimas. Išnagrinėtas ekonomistų (studentų neakivaizdininkų ir taip pat specialistų) skaitymas. Buvo analizuojamas rusų ikitarybinės ~~liter~~ tarybinės bei TSRS tautų literatūros, lietuvių poazijos ir prozos, gamtos, technikos mokslų ir filosofijos literatūros skaitymas. Gauti tyrimų duomenys apibendrinti ir parengtos rekomendacijos suvestiniams teminiams komplektavimo planui pakoreguoti. Pastebėta, jog palyginti mažai ~~skaitoma~~ TSRS tautų grožinė literatūra, taip pat klasikinė literatūra ir poezija. Matyt, reikėtų mažinti šių leidinių komplektavimą.

Jaunimo skyriuje toliau buvo tēsiami tyrimai tema "Jaunimas ir karinė patriotinė knyga". Ši tema užbaigta 1987 metais ir padarytos tyrimų išvados, iš kurių matyti, kad jaunimo skaitymo lektūroje karinė patriotinė knyga užima palyginti nedidelę dalį.

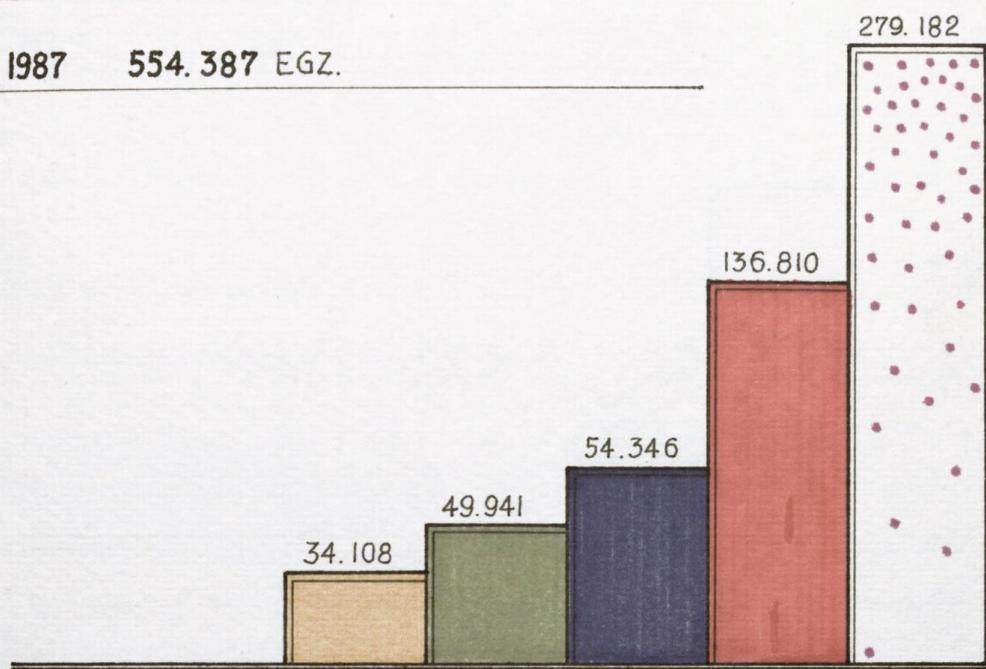
1987 metais pradėti nauji tyrimai temomis: "Studentijos informacinės reikmės ir jų poreikių tenkinimas", "Periodinių leidinių paklausos tyrimai fondų saugojimo skyriuje", "Šeštųjų klasių moksleivių programinės literatūros skaitymas ir šių poreikių tenkinimas". Tyrimai tēsiami.

PAGRINDINIAI VVB 1986-1987 m. DARBO RODIKLIAI

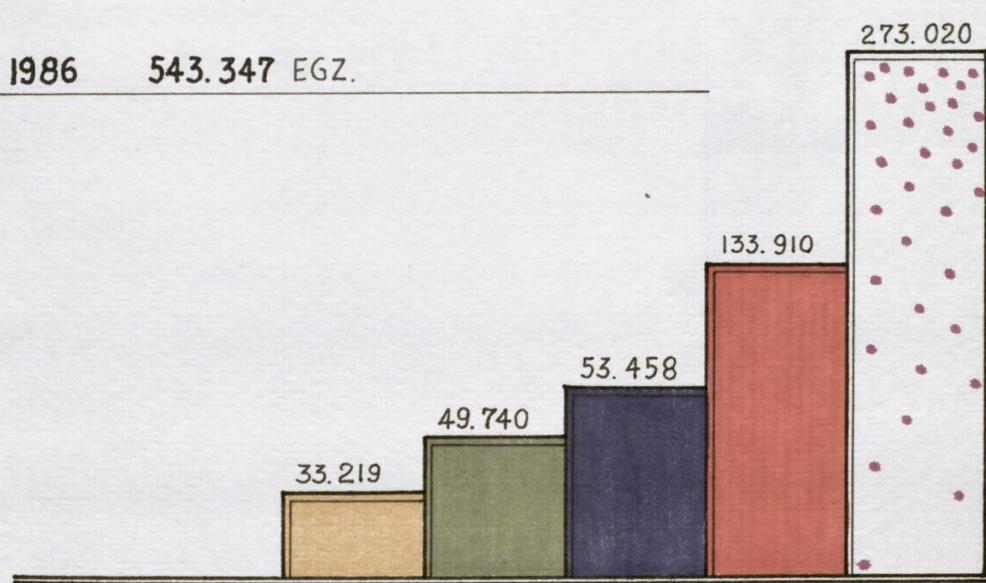

LITERATŪROS FONDAS

1987 554.387 EGZ.

1986 543.347 EGZ.

- MENAS , FIZINĖ KULTŪRA IR SPORTAS
 - GAMTOS MOKSLU LITERATŪRA
 - TECHNIKA , ŽEMĖS ŪKIS
 - VISUOMENINĖ POLITINĖ LITERATŪRA
 - KALBOS IR LITERATŪROS MOKSLAS, GROŽINE LITERATŪRA
- 1986 M. ISIGYTA 29.503 EGZ.
1987 M. ISIGYTA 30.068 EGZ.

LITERATŪROS IŠDAVIMAS

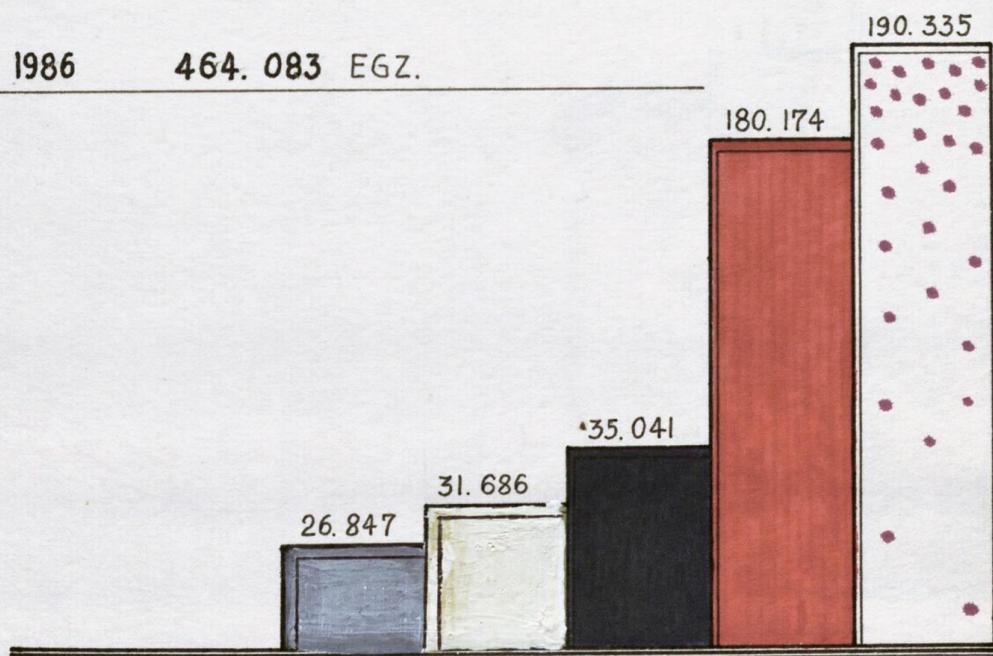
1987

478. 480 EGZ.

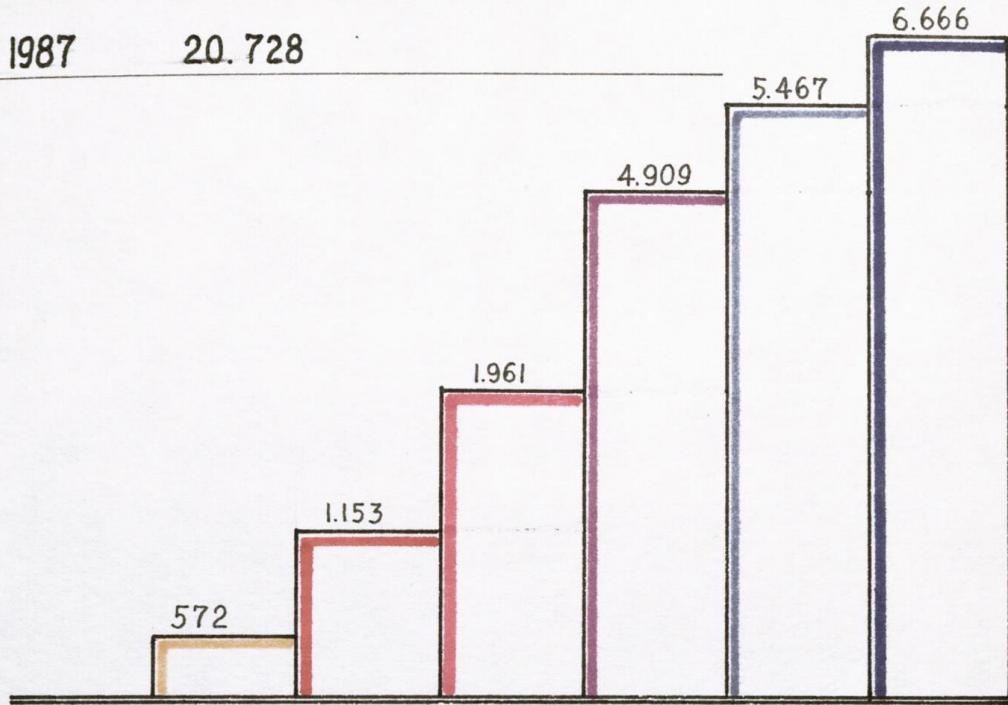
1986

464. 083 EGZ.

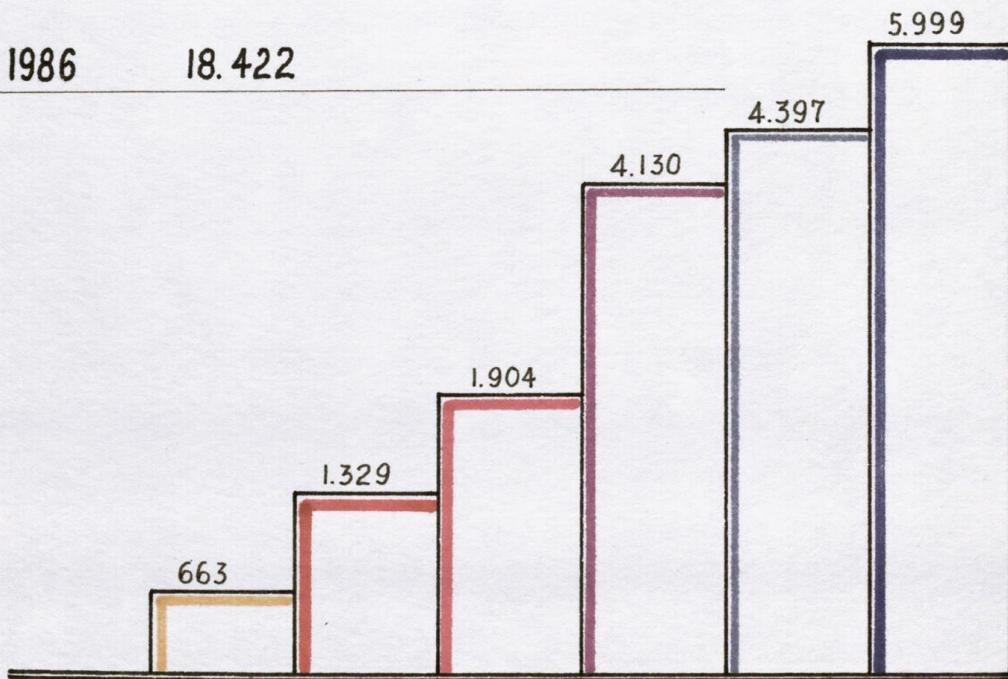
1987

20.728

1986

18.422

- ABONEMENTAS
- JAUNIMO SK.
- SKAITYKLA
- VAIKŲ LITERATŪROS SK.
- BIBLIOGRAFIJOS SK.
- MENO SK.

V BIBLIOTEKOS DARBUOTOJAI

Didesniame kolektyve (VVB dirba 97 darbuotojai) žmonės keičiasi gana dažnai. Tai dėsnina. Ir, ko gero, būtent jie ir tie, kas dirba čia jau seniau, pačiu savo buvimu rašo pagrindinę kolektyvo istoriją. Daugelis atėjusiųjų pripranta ir dirba VVB keletą metų, nampa vadovaujančiais darbuotojais. Bibliotekoje rūpinamasi parengti skyrių vedėjų rezervą iš jaunesnių žmonių.

1986 metais iš VVB atėjo dirbtinių darbuotojų iš jų 4 - vadinhamas "techninis personalas": rūbininkai, technikai. Sie darbuotojai gana dažnai keičiasi ir ne visi iš jų iš tiesų įsitraukia į kolektyvo gyvenimą. Beje, apie tai vertėtų pagalvoti: gal ir "specialistai" neretai būna dėl to kalti ir nevisada laiko šiuos žmones pilnateisiais savo "šeimos" nariais? Graži išimtis - iš šios gal ir ne itin gražios tradicijos, - Arūnas Kazlauskas, metus laiko padirbėjęs bibliotekoje techniku, aistringas keliautojas, ir dabar neretai užsuka į biblioteką, noriai pasakoja apie savo keliones į Tolimuosius Rytus, Šiaurę, demonstruoja skaidres, ir, beje, turi labai įdomių sumanymų bibliotekos automatizavimo klausinių.

Iš specialistų 1986 metais VVB pradėjo dirbtini Reda Steniulienė (Spaudinių tvarkymo skyrius; jaunųjų specialistė VVU) - graži, elegantiška moteris, stebinanti bendradarbius skoningais ir dailiais apdarais, džiuginanti maloniu bendravimu.

Regina Kamarauskienė (VLS, jaunoji specialistė, VVU), atliko VVB priešdiplominę praktiką. Labai patiko visiems sugerbėjimu savarankiškai mąstyti, nuoširdiu noru bendrauti, darbštumu. Deja, dar pries 1987 metus, išdirbusi vos tris mėnesius, buvo pakviesta dirbtinių Kultūros ministerijoje ir susiviliojo pasiūlymu.

Jūratė Stankūnaitė (Sk) neišliko mūsų atmintyje. Gal todėl, kad studijavo ir dirbo atliekamu laiku, ir tiesiog žiūrėjo, į biblioteką kaip į laikiną prieplauką, o gal ir kaip pragyvenimo šaltinių (sunku studentui, jei nera kam padėti iš artimujų).

Dar čia norėtus i paminėti Sofiją Pavlovič (Skaitytojų registracijos skyrius). Tai buvusi mūsų sena darbuotoja, ilga laiką išdirbu- si Sk ir grįžo į biblioteką po kelerių metų pertraukos. Reto gerumo ir paslaugumo darbuotoja, bet didžiausią šlovę pelniusi kaip nepralenkiama šeimininkė. Šeiminikavimo paslapčių pavydžiai nesaugo, dali- nasi jomis noriai ir pavydétinai profesionaliai.

Retame skyrių vedėjų gamybiniame susirinkime nebūdavo karštai koneveikiами dailininkai: tai tinginys, tai prastai rašo, tai nepareigingas, tai nesukalbamas, tai ne taip susišukavęs ar ne taip apsirengęs. Sulauke vieno kito priekaišto ir R.Kepežinskas, per savo darbus kitur, ne visada suspėdavęs atlikti bibliotekos užsakymų. Vertynomėjo profesionalumą, išradingumą, mylėjome jo nedrąsą, maža- kalbystę ir nuolatinį savo kaltės jausmą, bet jau terminai...

1987 metais R.Kepežinską pakeitė B.Ambrasas. Šis pribloškė originaliomis idejomis (daugiau liečiančiomis jo paties asmeni) ir darbų atmestinumu. Skyrių vedėjai buvo bepradėj stiekuoti. Neilgai trukus (B.Ambrasas išdirbo bibliotekoje labai trumpai), ji pakeite Audrius Tuleikis. Ir - stebuklas - priekaištų audros nurimo, gamybiniuose pasitarimuose nebeliko nepatenkintų veidų. Tiesa, neteko girdeti oficialių padékų A.Tuleikiui - galvojame, tur būt, kad jei gerai, tai taip ir turi būti - bet neužfiksuočio šio fakto metraštyje būtų paprasčiausiai neteisinga. Dirba Audrius gražiai, išradingai, greitai, tiksliai. Bet gal labiausiai vertingos jo žmogiškosios savybės: stebina jo organizuumas, atrodo, įgimtas geranoriškumas, ir, saky- tame, kuklumas. Bet šis kuklumas savotiškas: Jame daug supratimo ir autoironijos.

Per 1986-1987 metus i šejo iš bibliotekos 19 darbuotojų (6 - 1986, 13 - 1987 metais). Išėjo dėl īvairių priežasčių; - 6 darbuotojos - A.Lukša, Z.Rašimienė (Sk), B.Gaidytė- Dzemido (VLS), G.Vitkuvienė (mokslinė sekretorė), R.Paliukaitė (MS) ir R.Jankūnienė (VLS) - ilgalaikių atostogų. Taigi 6 -laikinai nedirba, tačiau dažnai ateina aplankyti, pasirodyti pačios ir parodyti augančius vaikus. Jie - visada laukiami svečiai.

1986 m. išlydėjome į pensiją ilgametę, sažiningą VVB rūbininkę M.Lukšą, o 1987 metais išleidome į užtarnautą poilsį seniausią mūsų darbuotoją, bibliotekos "patriarchę" Miną Gensienę (Spaudinių tvarkymo sk.). Atsisveikinome, jausdami gilią pagarbą M.Gensienės sugebė- jimui išlikti jaunatviška turint 83 metus. Gaila buvo atsisveikinti su 19 metų išdirbusia VVB, gera savo darbo specialiste B.Zubkaitiene (Spaudinių tvarkymo sk.).

Apgailėstaudami išleidome dirbtį pagal įgytą profesiją I.Pečkytę, tačiau, žinome, jog ir dirbtį mokykloje šiai mergaitei sekasi. Iš ūkio dalies darbuotojų, kaip paprastai, labiausiai keitėsi rūbininkai ir valytojos (žr. toliau pateikiamas lentelės).

Pradėjo dirbtį VVB

1986 metais

1. Kamarauskienė Regina	VLS
2. Kazlauskas Arūnas	vyr.technikas
3. Kuodytė Dalia	rūbininkė
4. Michaliova Irina	rūbininkė
5. Stankūnaitė Jūratė	Sk
6. Steniuliene Reda	Spaud.tvarkymo sk.
7. Vilčinskaja Irena	valytoja

Iš ilgalaikių atostogų grįžo D.Dainienė ir A.Staškienė.

1987 metais

1. Ambrasas Bonifacas	dailininkas
2. Büténienė Stefanija	valytoja
3. Jurgaitytė Kristina	Sk
4. Kazakevičiūtė Asta	Jaunimo sk.
5. Kriukeliene Vilma	VLS
6. Kudzevičiūtė Nijolė	Jaunimo sk.
7. Malakauskienė Birutė	Sk
8. Matukynaitė Vilma	VLS
9. Pavlovič Sofija	Skaitytojų reg.ir kontr.ski
10. Perminaitė Elena	Meno sk.
11. Pilsudskytė Gitana	Sk.registr.ir kontr.sk.
12. Purlienė Ada	Direkt.pavaduotoja statybos reikalams

13. Puzyno Marija	rūbininkė
14. Rašimienė Zita	Jaunimo sk.
15. Semėnas Paulius	rūbininkas
16. Skerienė Regina	Sk
17. Tuleikis Audrius	dailininkas
18. Ulevičienė Violeta	Jaunimo sk.

Iš ilgalaikių atostogų grįžo G.Ratkevičienė.

Išėjo iš VVB

1986 metais

1. Džiaugienė Elena	valytoja
2. Gurova Aliona	pagalbinė darbininkė
3. Kamarauskienė Regina	VLS
4. Lukša Melanija	rūbininkė
5. Pečkytė Irena	Sk
6. Rusakova Jelena	Ab

Ilgalaikių atostogų išėjo B.Gaidytė-Dzemido ir G.Vitkuvienė.

1987 metais

1. Ambrasas Bonifacas	dailininkas
2. Gensienė Mina	Spaud.tvarkymo sk.
3. Gudanec Genovaitė	rūbininkė
4. Kazlauskas Arūnas	vyr.technikas
5. Kepežinskas Rimvydas	dailininkas
6. Kovarskaja Serafima	rūbininkė
7. Kuodytė Dalia	rūbininkė
8. Malakauskienė Birutė	Sk
9. Mažeikaitė Saulė	Meno sk.
10. Michaliova Irina	rūbininkė
11. Stankūnaitė Jūratė	Sk
12. Ulevičienė Violeta	Jaunimo sk.
13. Zubkaitienė Birutė	Spaud.tvarkymo sk.

Ilgalaikių išėjo: R.Jankūnienė, A.Lukša, R.Paliukaitė ir lašimienė Z.

Neretas atvejis mūsų bibliotekoje, kai darbuotojai, padirbėję viename skyriuje, dėl įvairių priežasčių pareina į kitą. Tokia ietinės reikšmės "migracija" vyko ir aptariamaisiais metais.

1986-aisiais R.Jankūnienė (iš Registracijos sk.) ir E.Kuročkina (iš MS) perėjo į VLS. Vėliau pastaroji pradėjo dirbti Spaudinių tvarkymo skyriuje. O 1987-aisiais R.Paliukaitė (iš Meno sk.) tapo yr.metodininke. D.Kasiulytė taip pat pakeitė darbo vietą - iš Registracijos skyriaus išėjo į Sg. Ji užėmė etatą, kuris anksčiau priklausė Č.Šileriui, išėjusiam į Meno skyrių.

Darbo veteranai ir jubiliatai.

Jų apdovanojimai.¹

Aptariamaisiais metais neįprastai didelis būrys VVB darbuotojų tšventė didesnį ar mažesnį darbo bibliotekoje jubiliejų. Visi jie buvo nuoširdžiai pasveikinti bendradarbių, gavo dovaną, gėlių, prisilausė gražių žodžių. Čia pateikiame tik "jubiliatų" sąrašą.

1986 - siais metais

DARBO JUBILIEJUS

25m. - G.Usavičiūtė (Sp.tvark.sk., LTSR Kultūros m-jos Garbės rastas)

15m. - A.Chomlianskaja (Sk.reg.ir kontr.sk., Garbės raštasis)

15m. - M.Šriubšienė (Komplekt.sk., Garbės raštasis)

15m. - D.Veniulienė (Komplekt.sk., Garbės raštasis)

10m. - O.Juršenienė (Ab., Knygos bičiulio ženklas)

10m. - M.Rudytė (VLS, Knygos bičiulio ženklas)

1987 - siais metais

DARBO JUBILIEJUS

30m. - A.Mačiulienė (Sp.tv.sk., Darbo veterano medalis, piniginė premija)

20m. - M.Batutytė (Bg, Knygos bičiulio ženklas)

20m. - R.Garuoliene (Bg, dovana)

20m. - A.Kačeniauskienė (TBA, Garbės raštasis)

20m. - A.Staškienė (Sg, Garbės raštasis)

15m. - J.Beliaš (vairuotojas, dovana)

15m. - O.Brūzgienė (Jaunimo sk, Knygos bičiulio ženklas)

10m. - D.Blažuk (sekretorė, Knygos bičiulio ženklas)

10m. - E.Skuodytė (MS, Knygos bičiulio ženklas).

¹ Apie VVB Veteranų dienos spektaklį (1986 11 28) žr."Priede Nr.2"

GIMIMO JUBILIEJUS

50m. - S.Pavlovič (Sk.reg.ir kontr.sk., Knygos bičiulio ženklas)

50m. - D.Veniulienė (Sp.kompl.sk., piniginė premija).

VI. DALYKINES KVALIFIKACIJOS KELIMAS¹

1986-1987 metais darbuotojams mokytis, kelti kvalifikaciją buvo sudarytos pačios palankiausios sąlygos. Kultūros darbuotojų tobulinimosi institute kėlė kvalifikaciją D.Stanevičienė (dir.pav.mokslo reikalams) 1986m. kovo 10 - balandžio 6d.), J.Švenčionienė (MS vyr. metodininkė, 1986 rugsėjo 22d. - spalio 4d. BBK diegimo klausimais), E.Skuodytė (MS vedėja, 1986m. spalio 13d. - lapkričio 22d., baigiamojos darbo tema "Vilniaus zonas bibliotekų metodinio vadovavimo problemos") Sajunginių kultūros darbuotojų tobulinimosi institutą Maskvoje buvo švykusi V.Mačiulytė (Jaunimo skyriaus vyr.metodininkė). Kūrybinių darbuotojų teorinių seminarų prie LKP Vilniaus miesto komiteto lankė A.Pagirienė, D.Stanevičienė, J.Švenčionienė ir E.Skuodytė. Pagrindinis išėjimo seminaro privalumas - klausytojus apie kultūros reikalus, jų prendimą informavo atsakingi miesto valdžios atstovai (miesto Vykdotojo komiteto pirmininkas J.Vileikis), kūrybinių sąjungų vadovai kinematografijos komiteto pirmininkas A.Brazaitis) ir kt. Tačiau, išėjimo seminaro klausytojus pokalbiai įtikino, jog persitvarkymas išiesė sudėtingas ir labai nelygus procesas, ir, deja, daugelis jį tol kas suvokia tik verbaliniu lygiu. Bet koks rimtesnių problemų prendimas, tokiu kaip pavyzdžiui, miesto kultūros įstaigų materialinė bazė taip pat niekam nerūpi ir resursų stoka - senas, nusibodenės, bet populiarusias argumentas. Tiesa, seminaro klausytojai buvo kiek "palepinti" kulturine programa - vieni pirmųjų Vilniuje matė "nuimtus tuo lentynu" kino filmus: "Tema", "Atgaila". Pastarasis, ypač sužinojus jo sukūrimo istoriją, padarė stulbinančių įspūdžių - kitaip apibūdinti sunku - savo drąsa ir pilietiškumu.

Dalyvavo VVB darbuotojai ir LTSR Kultūros ministerijos, VRB organizuotuose seminaruose, pasitarimuose, konferencijose (smulkiau r. I sk.).

¹ Žr. taip pat I skyrių.

1987 metai šia prasme buvo itin gausūs įvairių renginių. Svarbiausias bibliotekai - KDTI organizuotas šešių mėnesių mokymo kursas, klausytojams neatsitraukiant nuo darbo (1987 03 -1987 11). Biblioteka suformavo grupę iš darbuotojų, kurie tiesiogiai ar netiesiogiai aptarnauja skaitytojus. Įvyko iškilmingas mokslo metų atidarymas, KDTI vadovai - K.Sinkevičius, P.Saudargas - labai nudžiugino "kursantus" pažadais parodyti Talino, Tartu bibliotekas, naujają Kauno viešąją biblioteką, suminėjo būsimų lektorių "Žvaigždyną". Reikia patvirtinti, jog svarbiausius savo pažadus įvykdė - ir su kaupu: klausytojai išgirdo tokius savo dalyko žinovus kaip A.Vilimavičių (tarptautiniai klausimai), P.Bražėnė (literatūros kritika), M.Petuchauską (teatro kritika), jauną, bet itin įdomų pašnekovą V.Liutkų (dailėtyra); pastarasis demonstravo skaidres ir nusipelnė klausytojų pagarbą už aiškią ir tvirtą pilietinę poziciją. Bibliotekų problemas klausytojai turėjo progą aptarti su B.Staikūniene (KM BRV), A.Kancleriu, J.Zonyte, A.Pliopliu, V.Rimša, S.Šimauskienė (visi - VRB), KDTI darbuotojai (P.Saudargas) padėjo labai daug pastangų, (valdininkų ambicijos) pakviesdami V.Lenino bibliotekos skyriaus vedėją, ped. m.k. Michailą Dmitrijevičių Afanasjevą (kuris, beje, atvyko pas mus savo atostogų sąskaita) ir M.Gorbačioovo garbei buvo pristatytas kaip Michailas Sergejevičius ir visiškai pateisino puoselėtas viltis.

Apie M.D.Afanasjevą privalu pasakyti keletą žodžių atskirai ir padaryti nedidelį lynninių ekskursą.

Vieną iš geriausių mūsų bibliotekos tradicijų, sunkiai, deja, pamatuojamą ir aprašomą, o įvertinamą toli gražu ne pilkos kasdienybės, smulkmenų ir tarnybos reikalų reikalėlių kontekste - ieškoti žmogaus tarp žmonių. Negalėtume tvirtinti, kad šios tradicijos vertę lengvai pamatys kiekvienas: reikia gyvenimo ir neišvengiamomo abejingumo kiekvieno iš mūsų likimui patirties, reikia pamatyti ne vieną veidą, susirūpinusį tik savimi ir išklausyti ne vieną kalbą, kurioje nėra vietas nei tavo širdgélai, nei vienatvei. Sunku pasakyti, kiek domai tekė tokios patirties direktorei L.Pagirienei, bet talentą ižvelgti žmoguje tikrumą ir neabejingumą ji turi išskirtinį. Jos, ir labai dažnai tik jos dėka, apie biblioteką susibūria įdomūs ir nenugalėti gyvenimo rutinos žmonės, ir vienas iš tokių - M.Afanasjevas. Be asmeninio žavesio, M.Afanasjevas atkreipė mūsų dėmesį tuomet, kai, atvažiavęs į respubliką kaip V.Lenino bibliotekos atstovas, atėjo į VVB giliau pasidomėti jos veikla, ypač

estetinio lavinimo srityje (1984m.). Atrodytų smulkmena, bet savo pokalbi su skyrių vedėjais jis pradėjo taip: "Norėčiau išgirsti, kuo jus ypač didžiojatés savo bibliotekoje ir kuo galėtuméte pasigirti". Elementarus psichologinis monevras, o kiekviename iš pokalbio dalyvių išnyko "baimės prieš kontroliuojantį" sindromas, sėkmingai suformuotas nesékmingos administravimo sistemos, kiekvienas pajuto savo vertę ir svečio-specialisto pagarbą įstaigai, kurios darbu jis domési. Véliau teko klausyti M.Afanasjevo paskaitų KDTI, susidomėjome jo publikacijomis. Suintrigavo mąstymo platumas, kvalifikuotas empirinės medžiagos interpretavimas, drąsa ir išvadų, pasiūlymų originalumas. Kartu su tuo imponavo vidinė darna ir natūralumas, mokėjimas išklausyti ir suvokti esminius pokalbio niuansus, tikrąją mintį, ką, matyt, lengviau ir suprantamiau yra apibūdinti kaip sugebėjimą bendrauti. Tenka tik pridurti, jog M.Afanasjevo paskaitų ciklas klausytojus paskatino mąstyti, davę daug naujų idėjų (keletą jų nedelsiant įgyvendino Ab, pvz. parengė populiariausios literatūros rinkinių "Jeigu jus skubate"). Ir, tikimės, šilti, draugiški jausmai, kuriuos pajutome vieni kitiemis išlaikys ir laiko, ir atstumo išbandymus. Beje, M.Afanasjevas prisipažino, kad mūsų biblioteka jam labai patinkanti, pasakojes apie ją ir reklamavę daugelyje šalies bibliotekų.

Be įdomių ir naudingų paskaitų, kursų klausytojai turėjo progos pamatyti Taliną, ETSR respublikinę biblioteką, Tartu universiteto biblioteką,¹ Kauno viešąją biblioteką, lankési Knygų rūmuose. Iš kelionių parsivežė daug įspūdžių ir vienas iš jų gana netiketas: šiek tiek nusivylė Talino respublikine biblioteka - netiketas buvo šaltas ir nelabai draugiškas priėmimas, paliko ne per geriausią įspūdį darbuotojai. Gerai būtų, jei pasimokytume iš svetimų klaidų - svečių priimame gana daug, ir kartais labai stokojame pasitempimo, pagarbos svečiui - o kitus vertiname griežtai. Mums, be abejo, niekas nuolaidų taip pat nedaro.

Kursų klausytojų grupę mokslo metų pradžioje sudarė 20 darbuotojų. Iki lapkričio mén., t.y. kursų pabaigos 3 "nubyréjo": R.Jankūnienė (VLS) ir R.Paliukaitė (kurso seniūnė, MS) išėjo ilgalaikių atostogų - jos pareigas grupėje perėmė M.Rudyté (VLS); G.Ratkovičienė (Sg) nebaigė kursų dėl nuolatinių vaiko ligų. Baigiamuosius darbus

¹ Žr. VVB bibliografijos poz. 45.

parengė ir sekmingai apgynė 16 kursų klausytojų (sąrašą žr. toliau).

O.Brūzgienės, K.Šiaudinieneės, M.Rudytės baigiamieji darbai buvo pažymėti kaip itin gerai parengti, pasiūlyta jų pagrindu parengti straipsnius "Bibliotekų darbui", išvadas ir pasiūlymus panaudoti praktinėje veikloje.

Be šių kursų 1987m. buvo skirta viena vieta ir Sąjunginiame kultūros darbuotojų tobulinimosi institute Maskvoje (A.Mačiulienė, Špaudinių tvarkymo skyriaus vedeja, vasario mėn.). Mokymo lygis, klausytojos nuomone, Maskvos KDTI yra žemesnis, negu Vilniaus KDTI, nors paskaitas skaitė V.Lenino bibliotekos specialistai; daugiausiai buvo aptariamos BBK problemos. A.Mačiulienė atsivežė daug įspūdžių apie užsienio bibliotekų patirtį, pasakojo, jog paskaitose labai laug kritikos, vyrauja persitvarkymo dvasia; organizuota plati kultūrinė programa: aplankytį 5 spektakliai, du kartus būta "Oružeinaja valata", daug laiko praleista kituose muziejuose. Beje, iš kitų 'abaltijo respublikų klausytojai neatvyko.

Bibliotekoje vyko marksistinio-lenininio mokymo užsiėmimai.

Šiuos užsiėmimus kvietėme vadovaujančius Kultūros ministerijos arbuotojus (E.Markevičienė, Kultūros švietimo įstaigų valdybos viršininkė, D.Trinkūnas, ministro pavaduotojas, B.Staikūnenė - Bibliotekų reikalų valdybos viršininkė (visi 1986m.), A.Gardžiulis - kadru kyriaus viršininkas) bei lektorius, padėjusius grupės klausytojams usigaudyti ekonominėse, kultūrinio vystymo problemose (J.Tamošiūnas "Žinijos" draugija) /abu 1987m./.

Kadangi KDTI kursų klausytojai i savo auditoriją priimdavo iekvieną norintį paklausyti bibliotekos darbuotoją, kiek sumažinome "švietiejiskų" paskaitų kolektyvui skaičių, peržiūrėjome ir pakoregavome tematiką.¹ Taupant darbuotojų laiką, iki minimumo buvo apribota eetatiniai metodininkų mokyklos programa. Neetatiniai metodininkų okymu buvo nepatenkintas nei MS, nei patys neetatiniai metodininkai. Rieš rengiant naują programą (ir galvojant apie naujos metodinės ciklos organizavimo kryptis) MS parengė ankštą, kurios tikslas, šsiaiškinti darbuotojų nuomonę šiais klausimais, gautus atsakymus pibendrino. MS sukūrė tolimesnės veiklos programos versiją; ilgai raudringai svarstė ją savo skyriuje, galutinį variantą patvirtino etu pabaigoje.

¹ Apie šias paskaitas žr. X sk.

Dar reikėtų pridurti, jog 1986 metais VVB tampa KDTI praktinio darbo bazė. 1986 metais organizuota stažuotė CB Metodikos skyrių vedėjų grupei (vadovavo E.Skuodytė) 1987 m. CB metodininkų darbui su vaikais grupei (vadovavo M.Rudytė ir E.Skuodytė). LDTI klausytojų darbų vadovais buvo pakviesti bibliotekos darbuotojai L.Pagirienė, D.Stanėvičienė, E.Skuodytė. Jie taip pat recenzavo dalį klausytojų darbų.

Paminėtinas ir retesnis atvejis VVB istorijoje: 1987 metų pavasarį bibliotekoje stažavosi 4 Maskvos Kultūros instituto absolventės. Kadangi jų stažuotės laikas sutapo su VVU V kurso studenčių priešdiplomine praktika, buvo organizuotas abiejų mokyklų absolventčių pokalbis. Jis buvo įdomus ir naudingas. MKI absolventės papasaikojo apie studentų savivaldos užuomazgas MKI, aptarė ir labai kritiškai vertino mokymo programas. Lietuvaitės kritikavo santūriaus, bet bendrų problemų sudaro daug. Stažuotojoms buvo organizuota išvyka į Trakų CB ir Varėnos rajono Pirčiupių filialą.

1986/87 metais 4 darbuotojai studijavo aukštosiose mokyklose. Direktorius pavaduotoja L.Dagilienė, Kontrolės ir registracijos skyriaus bibliotekininkė G.Pilsudskytė, VLS vyr.bibliotekininkė V.Kriukelienė - VVU; Sg bibliotekininkė J.Kostygina - VVPI. I.Viešūnienė - 1986 metais pradėjo mokytis Prekybos mokykloje. 1986 metais Ab bibliotekininkė I.Fedorovič baigė VVU.

VVB darbuotojų grupės (Nr.706 KDTI,
1987m. kovo-lapkričio mėn.)

baigiamųjų darbų

s a r a š a s

Grupės klausytojo pavardė, v. skyrius	Baigiamojo darbo tema	Vadovas ir recenzentas	Darbo įvertinimas
1	2	3	4
1. Arbočienė V. JS	Visuomenės mokslų literatūra: skaitymo intere sai, turinys, propaganda.	vad. LDTI L.Vyžintienė rec. KDTI R.Matulaitytė	1.gerai
2. Asauskienė A. Kr.	Kraštotyros darbas Vilniaus zonas centrinėse bibliotekose.	vad. VVB E.Skuodytė rec. VVB D.Stanėvičienė	1.gerai
3. Brūzgienė O. JS	Vidurinių mokyklų vyresniųjų klasių moksleivių Šakinės literatūros skaitymas.	vad. KDTI P.Saudargas rec. KDTI G.Navickaitė	1.gerai
4. Ciūnel L. Ab	Skaitytojų ekonomistų neakivaizdininkų skaitymo turinys ir aptarnavimo formos	vad. VVB D.Stanėvičienė rec. VVB L.Pagirienė	1.gerai
5. Fedorovič I. Ab	Meno literatūros skaičiumas.	vad. VRB L.Lukošiūnienė rec. VVB E.Skuodytė	gerai
6. Jokimaitienė Z. Ab	Naujų knygų propaganda	vad. KDTI P.Saudargas rec. VVB E.Skuodytė	1.gerai
7. Kačeniauskienė A. TBA	VVB tarpbibliotekinio abonemento vieta tenkinant zonas bibliotekų skaitytojų informacinius poreikius.	vad. VRB Lileikienė rec. KDTI P.Saudargas	1.gerai

	1	2	3	4
8. Kalneva V.	Masinio darbo formos ir jo vad.	VVB	gerai	
Meno sk.	organizavimas VVB vaikų litera D.Stanevičiūros skyriuje.	D.Stanevičienė		
		rec.Navickaitė		
		KDTI		
9. Kasiulytė D.	Neigiami atsakymai skai-	vad. VVB	gerai	
Sg	tytojams: priežastys,	D.Stanevičienė		
	rūšys, mažinimo būdai.	rec. KDTI		
		E.Matulaitytė		
0. Kirilova L.	Personalinių skaitytoju	vad.P.Saudargas	l.gerai	
SAS	aptarnavimas VVB bendrojo-	KDTI		
	je skaitykloje.	rec. VVB		
		D.Stanevičienė		
1. Konecka M.	Mokytojų aptarnavimas	vad. KDTI	gerai	
Registr.ir	VVB.	G.Navickaitė		
kontr.sk.		rec. VVB		
		E.Skuodytė		
2. Prūsiénė I.	VVB abonemento skyriaus	vad.J.Zonytė	l.gerai	
Ab	fondų nurašymo metodika	VRB		
	ir problemos.	rec. KDTI		
		L.Vyžintienė		
3. Rudytė M.	Mokyklų ir masinių bibliotekų bendradarbiavimas,	vad. KDTI	l.gerai	
VLS	organizuojant moksleivių aptarnavimą.	G.Navickaitė		
		rec. KDTI		
		L.Vyžintienė		
4. Saldžiūnienė Z.	Literatūros mokslo knygų	vad. V.Rimša	gerai	
Ab	skaitymas ir populiarinimas	VRB		
	VVB.	rec. KDTI		
		P.Saudargas		
5. Šiaudinienė K.	Bibliografinės kultūros	vad. VVB	l.gerai	
Bg	ugdymas VVB.	L.Pagirienė		
		rec. VVB		
		D.Stanevičienė		
6. Šileris Č.	Jaunimo estetinis auklėjimas	vad. VRB	l.gerai	
Meno sk.	VVB.	L.Lukošiūnienė		
		rec.D.Stanevičienė		
		VVB		

P a s t a b a: 4 klausytojai (R.Paliukaitė, R.Jankūnienė, G.Ratkeličienė ir J.Kunskienė) dėl įvairių šeimyninių priežasčių nustojo lankyti kursą ir neparengė baigiamujų darbų.

VII. BIBLIOTEKOS MICKEVIČIANA

Literatūra. Aptariamaisiais metais bibliotekos fondas pasipildė keliais A.Mickevičiaus kūrybos leidiniai. Įsigytas mažo formato, grafiko A.Heidricho apipavidalintas, 1959 m. Varšuvoje išleistas "P o n a s T a d a s", taip pat jubiliejinė, 150-osioms šio kūrinių išleidimo metinėms skirta didelio formato knyga su spalvotomis Tadeušo Granovskio iliustracijomis, išleista leidyklos "Książka i wiedza" 1984, išspausdinta Jugoslavijoje. VVB mickevičianą papildė 1955 m. Varšuvoje išleista rinktinė "P o e z j e", taip pat iliustruota jau minėto dailininko A.Heidricho. 1987 m. išėjo iš spaudos lietuvių kalba leidžiamos "P a s a u l i n ė s b i b l i o t e k o s 42-oji knyga, kurioje randame A.Mickēvičiaus eileraščius ir poemas (dailininkas Arvydas Každailis).

Minėtini taip pat keli leidiniai apie poetą. 1986-aisiais metais VVB įsigijo Marijos Dernalovič knygos "A d a m M i c k i e w i c z 4-ojo leidimo egzempliorių (W-wa, 1985). Grupė svečių iš Lenkijos 1987m. padovanojo VVB šios knygos vertimą į anglų kalbą.

Labai vertingas ir įdomus A. S e m k o v i č i a u s parengtas leidinys "Wydania dzieł Adama Mickiewicza w ciągu stulecia: O wydaniach oryginalnych ogłoszonych za życia poety 1822-1855./.../ Z podobiznami. Lwów. MCMXXVI (1926). Čia kruopščiai suregistruoti visi, poetui gyvam esant, išleisti jo kūrybos rinkiniai, taip pat knygos, kuriose yra A.Mickevičiaus poezijos bei kitų žanrų kūrinių. Pateikiamas kiekvienos knygos išleidimo istorija, apibūdinamos poligrafinės ypatybės, yra daug iliustracinių medžiagų. Idėta knygų viršelių bei titulinių puslapių ir iliustracijų nuotraukų.

Įdomi, ne visai tradiciškai parašyta A l i n o s V i t k o v s k o f's monografija "Mickiewicz Słowo i czyn". W-wa, 1975. Knygoje nesilaikoma įprasto chronologiško poeto biografijos dėstymo. Svarbiausia, kaip rašo autorė, buvo atskleisti poeto asmenybę, patyrinėti kūrybos ištakas.

1987-aisiais metais VVB mickevičianos fondą svariai papildė dešimties dokumentų fotokopijos, bei jų aprašai, parengti Lietuvos TSR centrinio valstybinio archyvo Dokumentų panaudojimo ir publikacijų skyriaus vyr. archeografės S. Gasparavičienės.

Seniausias yra 1818 metų dokumentas, naujausias - 1855-ųjų. Pirmasis¹ yra A. Mickevičiaus studijų metais parengtas Vilniaus universiteto rektoriaus S. Malevskio pranešimas universiteto kuratoriui A. Čartoriskiui apie viešą universiteto tarybos posėdį, kurio metu buvo pažymėti pažangiausi studentai, jų tarpe ir A. Mickevičius. Pranešime rašoma: "Uczniom Seminarium Nauczycielskiego Mecandrowi Bohatkiewiczowi i Adamowi Mickiewiczowi accessit (pranc. "pagyrimo raštas") a Kandydatowi filozofii Mikolajowi Kozłowskiemu, pochwala".

Kiti dokumentai liečia poeto gyvenimą po universiteto baigimo. Vienas iš jų (2) yra A. Mickevičiaus kaip Kauno pavieto mokyklos lotynų kalbos, istorijos, teisės ir retorikos mokytojo tarnybos formularinis sąrašas (lenkų kalba), iš dalies atitinkantis dabartinį kadru įskaitos lapą. Iš jo sužinome, kokio amžiaus tuo metu buvo A. Mickevičius (21-erių metų), kokias užemė pareigas, kokia jo socialinė kilmė (iš šlėktų), šeimyninė padėtis (nevedės) ir kt. Sąrašas sudarytas 1820 metų liepos 2 dieną.

1821 metų universiteto kuratoriaus atsiliepime (3) apie pavaldžių mokyklų mokytojus (prie pavardžių trumpai pažymima "sposoben" arba "sposoben i dostoën"). Apie A. Mickevičių rašoma "по слабости здоровья не въ состояни исполнять своеи должности".

Trijuose 1825 m. raštuose rusų kalba (4-6) patvirtinama, kad 1816 m. A. Mickevičiui buvo suteiktas filosofijos kandidato laipsnis. Taip pat yra fotokopija poeto parodymų, kuriuos jų dave 1823m. komisijai, tyrusiai filomatų ir filaretų bylą (7). Vienoje lapo pusėje pateikiami klausimai, kitoje - išsamūs atsakymai. Tekstas - lenkų kalba, labai sunkiai įskaitomas. Su šia byla susijęs iš žymaus Vilniaus universiteto profesoriaus istoriko J. Lelevelio 1824m. rašytas prašymas universiteto kuratoriui N. Novosilcevui (8), kuriamame laiduojama už areštuotą poetą. Profesorius rašo: "... upraczam naypokorniey Jaśnie Wielmožnego Pana o wydanie porwiemionego Pana Adama Mickiewicza na moję porękę".

¹ Žr. toliau pateikiamą aptariamuju dokumentų aprašą.

1839 m. liaudies švietimo ministro raštu (9) uždriaudžiama perspausdinti bei platinti poeto kūrinius, išleistus Peterburge, Paryžiuje, Krokuvoje ar Varšuvoje.

Paskutinis (10) yra A.Mickevičiaus atviras laiškas, rašytas keturias dienas prieš mirtį (1855 m. lapkričio 19 dieną) iš Konstantinopolio (Stambulo) Adomo Čartoriskio sūnui Vladislavui. Laiške poetas apgailestauja buvęs emigraciniés Čartoriskių partijos nariu. Šis laiškas buvo konfiskuotas ir tik 1863 m. slaptai persiųstas iš caro kanceliarijos Vilniaus generalgubernatoriui M.Muravjovui.

Toliau pateikiamas aptartųjų dokumentų aprašas, kurių sudarė minėta archyvo darbuotoja - S.Gasparavičienė.

1. Vilniaus universiteto rektoriaus S.Malevskio 1818 07 03 pranešimas universiteto kuratotžiui A.Čartoriskiui apie viešą universiteto tarybos posėdį, kurio metu buvo pažymėti pažančiausi studentai, jų tarpe ir A.Mickevičius.

F.721, ap.I, b.31, l.1, I a.p.

2. Kauno pavieto mokyklos lotynų kalbos, istorijos, teisės ir retorikos mokytojo A.Mickevičiaus tarnybos formularinis sąrašas, sudarytas 1820 07 02.

F.1135, ap.4, b.II, l.124,124 a.p.

3. Vilniaus universiteto kuratoriaus 1821 12 13 atsiliepimas apie universiteto ir jam pavaldžių mokyklų mokytojų tinkamumą tarnybai. Pažymėta, kad Kauno apskrities mokyklos mokytojas A.Mickevičius dėl sveikatos negali dirbti mokytojo darbo.

F.721, ap.I, b.28, l.28

4. Liaudies švietimo ministro 1825 09 11 raštas Vilniaus švietimo apygardos globėjui dėl išdavimo A.Mickevičiui filosofijos kandidato liudijimo.

F.721, ap.I, b.268, l.28.

5. Vilniaus universiteto rektoriaus pareigas einančio V.Pelikano 1825 09 23 atsakymas Liaudies švietimo ministrui, kuriamė pranešama, kad filosofijos kandidato laipsnis A.Mickevičiui suteiktas 1816 07 27.

F.721, ap.I, b.268, l.29,29 a.p.

6. V.Pelikano 1825 10 29 raštas Vilniaus švietimo apygardos globėjui, apie filosofijos kandidato liudijimo išsiuntimą A.Mickevičiui.

F.721, ap.I, b.268, l.25, 35 a.p.

7. A.Mickevičiaus 1823 12 19 parodymai Vilniaus politinių bylu tardymo komisijai.

F.567, ap.2, b.1342, l. 1-3.

8. Vilniaus universiteto profesoriaus J.Lelevelio 1824 04 19 raštas universiteto kuratoriui N.Novosilcevui, kuriame laiduojama už filomatu ir filaretų byloje areštuotą A.Mickevičių.

F.567, ap.2, b.1342, l.8.

9. 1839 04 14 Liaudies švietimo ministro raštas Baltarusijos švietimo apygardos globėjui, uždraudžiantis spausdinti bei platinti A.Mickevičiaus kūrinius.

F.1240, ap.I, b.29, l.3.

10. 1855 11 19 A.Mickevičiaus atviras laiškas V.Čartoriskiui iš Stambulo (4 dienos prieš mirtį), kuriame jis apgailestauja buvęs emigracinės Čartoriskių partijos nariu. Šis laiškas konfiskuotas ir atsiųstas iš caro kanceliarijos III skyriaus Vilniaus generalgubernatorui M.Muravjovui 1863 m.

F.378,PS, 1853m., b.209,d.2, l.108,III,III a.p.

Bibliotekos mickevičianą papildė ir 1987 m. parašytas Vilniaus universiteto bibliotekininkystės specialybės absolventės Alos Bukrejevos d i p l o m i n i s d a r b a s "Mickevičiana Vilniaus viešojoje A.Mickevičiaus bibliotekoje"¹.(61 pusl. ir priedai).

Darbui vadovavo M.Marcinkevičienė, recenzavo prof. L.Vladimirovas. Darbas įvertintas gerai. Diplomantė išanalizavo bibliotekos sukauptą mickevičianos literatūros fondą bei meno kūrinių kolekciją, panagrinėjo nuolat papildomos kartotekos apie poetą struktūrą, apžvelgė VVB masinio darbo formas ir metodus propaguojant A.Mickevičiaus kūrybą, palietė individualų darbą su skaitytojais ir kt.

Maždaug 100 naujų aprašų buvo sudėta į Bg tvarkomą A.Mickevičiu skirtą t e m i n ė k a r t o t e k a .

Meno kūriniai

1986 metų spalio mėnesį bibliotekos skaityklos salėje buvo pakabintas paskutinis R.Dalinkevičiaus triptiko "Naugarduko praeitis" arba "Naugarduko pilies vaizdai" paveikslas.² Spalio 21 dieną kūrinį įvertino ir priėmė Meno Taryba, o lapkričio 3 dieną šį reikšmingą dailininko darbą filmavo respublikinė televizija.

1987-ųjų metų rugpjūčio 12d. VVB koridoriaus nišoje ant laiptų buvo pastatyta jauno dailininko R o m o K v i n t o medinė skulptūra "Adomas Mickevičius"³. Biblioteka jau turi įsigijusi (1985m.) šio skulptoriaus sukurtą medinę "Marijės (Mūzos)" skulptūrą, pastatytą administracinių patalpų koridoriaus nišoje. Poeto skulptūrą R.Kvintas kūrė pagal specialų bibliotekos užsakymą. Šis darbas buvo eksponuotas 1987 m. pavasarį vykusioje respublikinėje jaunujų dailininkų parodoje. Ryški, ekspresyviai sukurta skulptūra tiek meno kritikų, tiek eilinių žiūrovų buvo ir tebėta vertinama gana įvairiai, kai kurių ir neigiamai. Pavuzdžiui, vienoje minėtose parodos recenzijoje rašoma: "... norėtusi atkreipti V.Lingio, A.Biguzo, A.Bagdonos, R.KVINTO /išskirta mūsų/, R.Skuodžio dėmesį,

¹ Vienas diplominio darbo mašinraščio egzempliorius saugomas VVB Kraštotoyros skyriuje.

² Apie pirmuosius du šio ciklo paveikslus žr. VVB 1984-1985m. metraštyje, p.31.

³ Apie R.Kvintą ir jo skulptūros nuotrauka žr. VVB bibliografijos poz. 37 ir 48.

kad ne visada didelės pretenzijos garantuoja didelę sėkmę. Gal vertėtų mažiau dairytis aplink, o kelti sau kiek paprastesnius uždavinius ir tikslus, sąžiningai atsakius sau, kas esi".¹ Atrodo, kad šioje parodoje tebuvo eksponuojamas vienintelis R.Kvinto kūrinys, VVB įsigytoji A.Mickevičiaus skulptūra, vadinas, jai ir skiriami recenzentės žodžiai. Be abejo, vertinant šį darbą, kaip ir bet kurį kitą, gali būti įvairių nuomonių, tačiau turbūt niekas negalėtų neigti, kad vieta šiam skulptoriaus kūriniui parinkta labai tinkamai, ir jis tapo dar vieną gražiu poeto vardu pavadintos bibliotekos meniniu akcentu.

1987 m. balandžio mėnesį VVB Ab interjerą papuošė dailininko V.Antanavičiaus aliejum tapytas paveikslas "Adomas Mickevičius".

Nuo 1987-ųjų bibliotekos meno kūrinių kolekcijoje - grafiko Oresto Ivanovičiaus Krivoručko (g.1942) 1984 m. sukurtas ekslibris, iš kurį įkomponuotas A.Mickevičiaus portretas (pagal dailininko V.Vankavičiaus paveikslą "Ant Ajudago uolos"). Šis knygos ženklas, atliktas reta inkorelės technika, 1985 m. buvo apdovanotas medaliu ekslibrių konkurse Ravičio mieste Lenkijoje. Idomi šio eksponato atsiradimo VVB istorija. Bibliotekos direktorė L.Pagirienė, perskaičiusi žurnale "V mire knig" (1986, Nr.9) J.Lilovo straipsnelį apie grafiką O.Krivoručko ir pamačiusi išspausdintą ekslibrį, pasiūlė kreiptis į žurnalo redakciją su prašymu atsiųsti dailininko adresą. Taip ir padarėme. Netrukus iš redakcijos buvo gautas laiškas J.Lilovo... su adresu. Kreipėmės į J.Lilovą, jis atsiuntė O.Krivoručko adresą, tuomet parašėme mus dominusio ekslibrīso autoriuui. Pagaliau gavome iš dailininko laišką. Iš voką buvo įdėtas mūsų prašytas knygos ženklas, atvirukas su Černovcų miesto, kuriame gyvena Orestas Krivoručko, vaizdu ir ilgas, dviejų puslapių laiškas.² Laiške dailininkas papasakojo ekslibriso sukūrimo istoriją. Ši knygos ženkla jis sukūrė savo kolegai - ekslibrīsu kolekcionieriui, lenkui Zbignevui Ogelskiui, studijavusiam Lvovo politechnikos institute. Mintis įkomponuoti į kūrinį A.Mickevičiaus portretą kilo poilsiaujant Kryme, kur poetas sukūrė savo nemirtinguosius sonetus. Iš viso buvo atspausdinta apie 100 egzempliorių aptariamojo knygos ženklo. Dalį jų O.Krivoručko išsiuntė Z.Ogelskiui, dalį - kitiems

¹ Žr. VVB bibliografijos poz. 33.

² Visa tai saugoma VVB Kraštotoyros skyriuje.

colekcionieriams mūsų šalyje bei užsienyje. Mums dailininkas atsiuntė vieną iš trijų sau pasiliktųjų egzempliorių. Laiške O.Krivočuko rašo, kad Vilniuje jo darbų galima pamatyti V.M. Manžulo¹ kolekcijoje, pateikia šio žmogaus adresą. Paties O.Krivorukko adresas - 274032, Černovcy, ul.Južno-Okružnaja, d.25, kv.115.

Galime džiaugtis papildę savo mickevičianą talentingo dailininko tūriniu, pelniusiu medalį tarptautinėje parodoje.

Kovo 8-osios proga (1987) dailininkas J.Varnas pasveikino bibliotekos moteris ir padovanojo su jumoro gaidele sukurtą knygos ženkla, turiamo pateikė neįprastą A.Mickevičiaus ir varno kompoziciją, atliktą šilkografijos technika (žr. prie iliustracijų pateikiama ekslibris pavyzdį).

Sugrįžusi iš kelionės po Lenkijos bibliotekas (1986), VVB direktore L.Pagirienė, padovanojo bibliotekai atvirukų komplektą "Muzeum literatūry im.A.Mickiewicza w Warszawie" (Varšuva, 1977, 9 atvirukai).

Paskaitos, ekskursijos ir kt.

1986m. gruodžio - poeto gimimo - mėnesį Kauno viešosios bibliotekos Kraštotoyros skyriaus vedėjas V.Spitrys skaitė VVB p a s k a i t a Adomas Mickevičius ir Marilė Vereščiak". Įdomų pasakojimą lektorius naliustravo magnetofoniniais A.Mickevičiaus kūrybos įrašais originalo kalba. Salė buvo pilnutėlė - pasiklausyti atėjo darbuotojai ir kaitytėjai, buvo atvykės būrelis Lentvario vidurinės mokyklos mokiniai su lenkų literatūros mokytoja.

Saulėtą 1987-ujų metų birželio 4 dieną 15 A.Mickevičiaus kūrybos erbėjų iš VVB ir Kraštotoyros draugijos keliavo poeto jaunystės tais per Jašiūnus, Šalčininkus, Benekainis, Naugarduką iki Svitezio žero.²

Ekskursijos gidė buvo Sofija Grikštaitė-Usačiova, nepaprastai ėgstanti A.Mickevičiaus poeziją ir vadovavusi daugiau nei šimtui ekskursijų poeto gyvenimo vietomis. Mūsų žinias praturtino turtingas pasakojimas, iliustruojamas kūrybos posmais. Gražių įspūdžių paliko ankymasis prie Naugarduko pilies. Kaip čia tiko Bg vedėjos K.Šiaudienės padeklamuotas Br.Mackevičiaus didžiajam dainui skirtas ilėraštis...

¹ V.Manžulo - žinomo Vilniuje geležinkelinių visuomeninio užiejaus kūrėjas ir jo darbuotojas.

² Žr. VVB bibliografijos poz.35 ir pateikiama žinutės iškarpa.

Pabuvojome prie poeto aprašyto Svitėzio ežero, pastovėjome iš "Gražinos" pažistamame Lietuvės lauke (Litovka), padėjome gelių prie Marilės kapo.

Su mūsų biblioteka norėtų užmegzti ryšius Kauno vidurinė mokykla, taip pat nuo 1955 metų turinti Adomo Mickevičiausvardą. 1987m. liepos 29 dieną VVB lankėsi šios mokyklos mokytoja Birutė Sasnauskienė, vadovaujanti mokinį įkurtam poeto memorialiniams muziejui. Ji kalbėjosi su kai kuriais bibliotekos darbuotojais, pasakojo apie muziejaus tradicijas. Gruodžio mėnesį mūsų direktorių vardu buvo gautas kvietimas dalyvauti šios mokyklos iškilmėse, skirtose Adomo Mickevičiaus 189-osioms gimimo metinėms. Tačiau įvairios priežastys, daugiausia, ko gero, atstumas, bent iki šiol neleido mums bendradarbiauti su kauniečiais.

1987 metų vasario 23 dieną VVB Bg vedėja K.Šiaudienienė supažindino su biblioteka Vilniaus 21-osios vidurinės mokyklos IX klasės mokinius, taip pat perskaitė jiems pranešimą "A.Mickevičius ir Lietuva".

Ir dar viena aptariamujių metų VVB mickevičianos smuklmena. Su Naujaisiais, 87-aisiais metais, bibliotekos darbuotojus pasveikino ir įteikė dovaną - atgijęs "poetas". Neįprastu panašumu į Adomą Mickevičių mus nustebino ir šventiškai pradžiugino vienas VVB teatro aktorių - Vitalius Zaikauskas... Direktorei buvo prisegti Žvaigždėmis nusagstyti angelo sparnai, Ab gavo svarstyklės, Bg - žihintą ir A.Mickevičiaus portretą, Komplektavimo sk. - didžiulių popierinių batų, Tvarkymo sk. - šuniuko kaukę... Ir kiek vienas ,gavės dovaną, turėjo sąmojingai paaiškinti, ką ji reiškia.. "Šie sparnai - mūsų kolektyvo kūrybiškumo ir išradingo simbolis," - pasakė direktorė L.Pagirienė. "Žvaigždės ant jų - žibanti ateitis, kuri laukia mūsų po bibliotekos rekonstrukcijos, kai sparnai dar labiau pakils ir išsiskleis..."

Skyrių vedėjų pasitarime buvo nutarta rengti didesnius A.Mickevičiui skirtus vakarus ne kasmet, o kas penkeri metai.

VIII. PARTINES ORGANIZACIJOS
VEIKLA

Aptariamaisiais metais bibliotekos partinės organizacijos sudėtis liko ta pati, kaip ir anksčiau. VVB yra 6 komunistai: J.Deviatnikovas, M.Gensienė (abu pensininkai), T.Lobanova, L.Pagriuenė, D.Stanevičienė ir pirminės organizacijos sekretorė - J.Švenčionienė.

1986-aisiais metais buvo aptartos TSKP 27 ir LKP 19 suvažiavimų pagrindinės kryptys ir bibliotekos partinės organizacijos uždaviniai. Šiuo klausimu pagrindinių pranešimą padarė pirminės partinės organizacijos sekretorė J.Švenčionienė. Taip pat buvo išklausyta liaudies kontrolės grupės ataskaita. Be to, svarstytas TSKP CK projektas "Aukštojo ir specialiojo vidurinio mokslo pertvarkymo šalyje kryptys", išsamiai aptartas klausimas dėl bibliotekos fondo komplektavimo ir apsaugos. Pranešimą parengė komplektavimo tarybos pirmininkė D.Stanevičienė.

1987-aisiais metais svarstyta sausio plenumo medžiaga. Ją plačiai nušvietė "Žinijos" draugijos lektorius S.Katokas. Jis aptarė taip pat Lietuvos KP CK VI plenumo medžiagą dėl kadru politikos. Bibliotekos kolektyvas apsvarstė TSKP CK projekta "Darbo žmonių politinio ir ekonominio mokymo sistemos pertvarkymo pagrindinės kryptys" ir priėmė nutarimą mokymo forma ir toliau laikyti teorinių seminarų. TSKP CK birželio plenumo medžiagą plačiai pakenkantavo "Žinijos" draugijos lektorius L.Tamošiūnas. Buvo apsvarstytas sveikatos apsaugos pertvarkymo projektas. Surengta Komunistų atestacija. Visi pirminės organizacijos nariai buvo atestuoti.

IX KOMJAUNIMO ORGANIZACIJOS VEIKLA

Tai buvo neeiliniai metai komjaunimui. Įvyko VLKJS XX ir LLKJS XXI (1987) suvažiavimai, priimti nauji VLKJS įstatai.

Bibliotekos pirminei komjaunimo organizacijai priklauso 18 komjaunuolių (3 iš jų - ilgalaikėse atostogose), naujų nebuvo priimta, nes bibliotekoje dirba tik viena komjaunuoliško amžiaus darbuotoja. Pradėjo dirbti bibliotekoje 4 komjaunuolės: A.Kazakevičiūtė, N.Kudzevičiūtė, G.Pilsudskytė ir Z.Rašimienė. Baigėsi komjaunuoliškas amžius penkioms VVB organizacijoms narėms - D.Kazakaitytei, A.Mackevičienei, G.Markovskajai, A.Šternfain, R.Kamarauskienėi. Vadovavimą bibliotekos komjaunimo organizacijai iš buvusios sekretorės D.Kazakaitytės perėmė V.Mačiulytė (Jaunimo sk.).

Per ataskaitinį laikotarpį įvyko 7 komjaunimo susirinkimai. Jų metu buvo svarstoma VLKJS XX ir LLKJS XXI suvažiavimų medžiaga, nauji VLKJS įstatai, plačiau susipažinta su jaunuju rašytoju, išleidusių pirmąsias knygas kūryba, kalbėta apie kiek primirštas knygas, kurias reikėtų propaguoti skaitytojams (Andrejaus Pečerskio -Melnikovo "Sovetskiye pisateli o knigah, čteniji i bibliofilstve", P.Dirgėlos ir V.Brazausko kūrinius. Pasisakė komjaunuolės D.Blažuk, R.Jankūnienė.

Komjaunuolės aktyviai dalyvavo bibliotekoje vykusiuose kultūriuose renginiuose, rudens talkose Vilniaus rajono Maišagalos tarybiname ūkyje, dirbo tarptautinio folkloro festivalio "Baltica" (1987m. vasarą) štabe. 8 VVB komjaunuolės buvo agitatorėmis per rinkimus į vietines tarybas (1987m. vasarą).

Ryšium su komjaunuolės S.Mažeikaitės perėjimu į kitą etatą buتا šiokių tokių sutrikimų su mokesčio rinkimu (buvo susidariusi 2 mén. skola). Iš aktyvesnių, sažiningai atliekančių komjaunimo įpareigojimus minėtinos S.Mažeikaitė (mokesčio rinkimas, spaudos platinimas), R.Jankūnienė (spaudos platinimas), R.Steniulienė, D.Blažuk.

Kaip savikritiškai rašo ataskaitoje komjaunimo sekretorė Virgilija Mačiulytė, "mūsų komjaunimo organizacijoje dar ne visi darbai vyksta sklandžiai. Todėl ateinančiais metais reikėtų ieškoti įvairesnių darbo formų, kurios padėtų sudominti išsilavinusią, apsišvietusią, reiklų mūsų komjaunuolišką kolektyvą".

**X PROFSĄJUNGOS KOMITETO
VEIKLA**

1986-07 m. profsąjungos komiteto sudėtis ir vėl keitėsi. Iš senosios kadencijos liko trys nariai: pirmininkė M.Šriubšienė, išdininkė L.Kirilova, socialinio draudimo komisijos pirmininkė A.Asauskienė. Pirmininkės pavaduotojų V.Segen keitė R.Jankūnienė (abi VLS), o ją - D.Barkauskienė (Tvarkymo sk.), nes pirmosios dvi išėjo ilgalaikių atostogų. Gamybiniam masiniam sektoriui vietoje E.Skuodytės (MS) ėmė vadovauti B.Belevičienė (VLS), butybuitiniame sektoriuje Z.Paužienė pakeitė Č.Šileris (Meno sk.), vieną kadenciją padirbusią kultūrinio masinio sektoriaus pirmininkę K.Rudaitienę pakeitė N.Sisaitė.

PK iniciatyva naujoviškai buvo organizuojami rinkimai 1987-88m. kadencijai. Jau vasaros pradžioje skelbimas kvietė darbuotojus mesti lapelius su kandidatų pavardėmis. Biuleteniai su pavardėmis dešimties kandidatų, gavusių daugiausia balsų, buvo pateikti kiekvienam rinkėjui, kuris savo nuožiūra paliko tik 7. Tokiu būdu rinkiminio-ataskaitinio susirinkimo metu balsavimo procedūra tapo daug trumpesnė. Kolektyvas tuo buvo patenkintas.

PK veikla aptariamuju laikotarpiu buvo skiriama bibliotekos gamybinių klausimų sprendimui, buities sąlygų gerinimui, kultūriniam darbuotojų švietimui. Galbūt dėl naujų narių nepatyrimo ar dėl dažnos kaitos kai kurie darbai nebuvo įvykdyti, tačiau ataskaitinio susirinkimo metu dauguma vertinimų buvo teigiami.

Gamybinių sektorių veiklą lémė objektivios sąlygos - intensyvus skaitytojų telkimas. Tam biblioteka buvo reklamuojama spaudoje, per radiją, mokyklose ir įstaigose kabinami plakatai. Atlikta atskirų skyrių fondų panaudojimo analizė, tobulėjo parodų organizavimas, labai daug dėmesio skirta skaitytojų aptarnavimo kultūrai.

Darbas bibliotekoje vyko ritmingai, pasiekė gerų rezultatų, tačiau, belaukiant rekonstrukcijos, labai rūpėjo darbo sąlygų klausimas ateityje, pasiruošimas naujiems sunkumams.

Kultūrinių masinių sektorių pastangomis darbuotojams suorganizuota beveik trys dešimtys paskaitų (dalies jų buvo skirta tik VVB veikusių kvalifikacijos kursų klausytojams).¹ Ypatingas dėmesys buvo skiriamas visuomeninio

¹ Apie šias paskaitas žr. VI metraščio sk..

politinio šalies ir užsienio gyvenimo aktualijoms, kurias salygojo TSKP 27-asis suvažiavimas, 12-ojo penkmečio pradžia¹, liaudies ūkio pertvarkymas (Lektorai Š.Vipartas, S.Katokas, J.Kunčina, A.Ignatas, G.Umbrasas). Įspūdžiais iš XVIII TSRS profsąjungų suvažiavimo pasidalino jo delegatė D.Verslovienė. Nepamirštus ir filologinis švietimas. Išklausėme V.Svetulaičio, S.Skrodenio, S.Laurinčimaitės paskaitų apie lietuvių, suomių literatūras, o E.Baliutavičiutę, ištaigai pažeikusią daug naujos medžiagos apie rusų rašytojus Nobelio premijos laureatus, kolektyvas išlydėjo kaip seną draugę. Profesijos klausimais kalbėta su M.Afanasjevu iš V.Lenino bibliotekos bei Estijos TSR valstybės F.Kroicvaldo bibliotekos direktore I.Enmaa. Mūsų žinių akiratį padėjo plėsti temos "Asmenybė ir psichologija" (M.Pašinskienė), "Kosminių civilizacijų beieškant" (J.Jocius), "Maistas, kurį mes valgome" (E.Šimkūnaitė). Salėje vos sutilpo norintys pasiklausyti paskaitos "Juodoji magija po moksliškumo šydu". Lektorius J.Petrukonis parodė ir keletą telekinezės "stebuklų". Ilgai buvo dalinamasi įspūdžiais po J.Bartašiūno mokylos dėstytojo J.Dermanto paskaitos apie hipnozės meną.

Nei viena kolektyvo šventė nepraejo be bibliotekos teatro pasirodymo. Kaip visada, buvo pasveikinti darbo veteranai ir jubiliatai, linksmai palydėti Senieji metai, vaikus aplankė senelis šaltis, kovo 8-ąją pagerbtos moterys, išradingai organizuotas naujų profsąjungos bilietu įteikimas ("sveikata" tikrino "gydytojų komisija") (Plačiau apie kai kuriuos šių renginių žr. "Prieduose").

Kolektyviai buvo lankomos parodos, aprūpinama bilietais į Valstybinės filharmonijos ir Sporto rūmus. Čia klausytasi koncerto "Aktorai dainuoja", taip pat "Anties" ansamblio atliekamos programos (1987m. gruodžio mėn.).

Per paskutiniuosius dvejus metus bibliotekos PK nepavyko uždegti dideliu entuziazmu tolimų autokelionių megėjų. Iš dalies tai kompensavo ekskursija į Krymą, organizuota per Vilniaus kelionių ir ekskursijų biurą, išvyka į Naugarduką A.Mickevičiaus takais.¹ Visi norintys buvo prisijungę prie Kvalifikacijos kėlimo kursų klausytojų išvykos į Taliną, Tartu. Neturėdami didesnių finansinių galimybių, nutarėme ilgalaikes keliones pakeisti pažintinėmis kraštotoyros ekskursijomis, aplankyti įdomesnes Vilniaus vietas.²

¹ Apie ją žr. VII sk.

² Žr. apie tai XIII sk.

B u t u - b u i t i e s s e k t o r i u s rūpinosi darbuotojų sveikatingumu: gauta 11 sanatorinių ir 12 poilsinių kelialapių, dietiškai maitinosi 7 žmonės, pionierių stovykloje poilsiaavo 2 vaikai. Susitikime su Kultūros darbuotojų profsajungos LTSR respublikinio komiteto atstove Lydeikiene bibliotekos profesųjungos nariai pareiškė pageidavimus gauti daugiau planinių sanatorinių ir poilsinių kelialapių vasaros metu, nes biblioteka neturi savo poilsio bazės. Butų, dėja, 1986-1987 metais negavome.

Darbuotojų sergamumas 1986m. išsaugės iki 779d.d., 1987m. sumažėjo iki 418d.d. Daugiausia nedarbingumo lapelių gauname iš būsimųjų ir jau slaugančių vaikus mamų.

Profsajungos komitetą rūpesčiu 15 žmonių lankė baseiną Ryšininkų rūmuose. Aktyviausios plaukikės buvo M.Šriubšienė, D.Kazakaitytė, D.Veniulienė.

XI LIAUDIES KONTROLES GRUPĖS VEIKLA

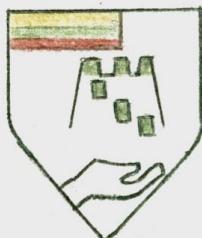
LKG 1986m. išrinkta iš penkių asmenų. Grupės nariai pasiskirstė pareigas tokiu būdu: pirmininkė - A.Tiukšienė, sekretorė - R.Kromkutė, nariai - A.Lukša, V.Mačiulytė, V.Zaikauskas. 1987 metais vietoje A.Lukšos ir V.Mačiulytės išrinktos L.Ciunel ir O.Brūzgienė.

Mūsų bibliotekos LKG savo veikloje vadovavosi TSKP CK plenumų nutarimais ir naujausiu 1987m. sausio 20d. TSKR AT nutarimu "Dėl TSRS Liaudies kontrolės komiteto veiklos". Šiame nutarime pabrėžiama, kad Liaudies kontrolės organai turi ryžtingai stoti prieš prirašinėjimą, kovoti su neukiškumu ir išlaidumu, už tai, kad būtų laikomasi ekonomijos ir taupumo režimo .

LKG, atsižvelgdama į mūsų bibliotekos darbo specifiką, pagrindinių dėmesių skyrė socialistinės nuosavybės apsaugos, atliekamo darbo kokybės, darbo drausmės klausimams.

1986m. VVB liaudies kontrolės grupės susirinkime dalyvavę Vilniaus m. liaudies kontrolės komiteto atstovai Semaška ir Lebedevas, taip pat LTSR Kultūros ministerijos darbuotojas A.Senkus, neblogai įvertino VVB liaudies kontrolierių veiklą.

XII GAMTOS APSAUGOS PIRMINE
ORGANIZACIJA

Mūsų bibliotekos pirminėje organizacijoje yra 27 nariai.

Per 1986-1987m. mūsų biblioteka įsigijo maždaug 1,5 tūkst. gamtos mokslo knygų, meniškų plakatų ir kalendorių,

taip pat kitų draugijos leidinių, prenumeravo šios šakos periodinius leidinius.

Bibliografijos ir Kraštotoyros skyriai renka medžiagą savo kartotekoms aplinkos, žemės ir vandens gelmių apsaugos klausimais. Liaudies ūkio specialistams, jų pageidavimu, paruošti literatūros sąrašai tema "Tolimųjų Rytų žaliavų bazės ir ekonomika", "Fenologiniai stebėjimai", "Gamtos kalendoriai", "Žemės sukimosi nukreipiančioji jėga ir vėjai", kuriuose didelis dėmesys skiriamas ekologiniams jaunosios kultos auklėjimui.

Skaitytojus aptarnaujantys skyriai - VLS, Meno, Ab, Jaunimo, Sk, Fondų saugojimo - kaupė savo fonduose ir propagavó šio profilio literatūrą. Buvo parengta keletas teminių lentynelių, knygų parodų.

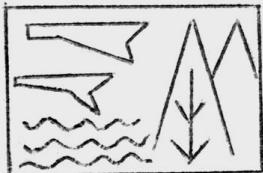
Teigiamą bibliotekos lankytojų atgarsį sukėlė kompleksinė paroda, kurią sudarė gamtosauginio plakato paroda, meno albumų paroda "Gamta pasaulio dailininkų akimis", labai įtaigi ir pilietiška knygų ir iliustracijų paroda "Paukščiui čiulbėti, medžiui žaliuoti". VLS parengė parodas J.Čiarušino 85-osioms gimimo metinėms, "Miško gyventojai", "Šimtas mišlių", Meno sk. - "Mano Tėvynė - TSRS", Jaunimo sk. - "Zemli mojej lico žyvoje", Sk. - "Duonos grūdeli, kas tave sėjo". Fondų saugojimo skyrius reguliariomis parodomis "Naujos knygos" panaudojo ir gamtos mokslų literatūros naujienas.

Bibliotekos metodininkai savo gamybinių išvykų metu tikrino gamtosauginių idėjų propagandą Vilniaus zonos bibliotekose.

Draugijos nariai dalyvavo įvairiuose Vilniaus miesto tarybos renginiuose, išklausė nemažą paskaitą, kuriose liečiami ir gamtosaugos klausimai. Naujųjų metų proga bibliotekoje buvo organizuota naujametinių puokščių paroda.¹

¹ Apie ją žr. III sk. pabaigoje.

XIII KRAŠTOTYROS PIRMINE
ORGANIZACIJA

1986-ųjų metų pabaigoje Lietuvos TSR kraštotoyros ir paminklų apsaugos draugija iškilmungai paminėjo savo veiklos 25-metį. Ši data tapo reikšminga proga kraštotyrininkams aptarti nuveiktus darbus, numatyti būsimos veiklos gaires, pažymeti aktyviausius draugijos narius.

Aptariamuoju laikotarpiu VVB pirminėje kraštotoyros organizacijoje buvo 27 nariai. Iš jų - 3 TSKP nariai, 4 komjaunuoliai. 1987m. bibliotekos kraštotyrininkų gretas papildė Nijolė Kudzevičiutė (Jaunimo sk.) ir Gitana Pilsudskytė (Registracijos įk kontrolės sk.).

1987m. sukako 20 metų, kai kraštotoyros draugijai priklauso M.Batutyte ir K.Šiaudinienė.

Iš gana gausaus kraštotyrininkų būrio aktyviausiai šiais metais dirba kraštotoyros darbą I.Tubaitė ir Z.Tiukšienė. Prie kai kurių darbų prisidėjo taip pat E.Skuodytė, D.Stanėvičienė, V.Zaičiukas, A.Asauskienė, R.Paliukaitė, V.Kalneva, S.Mažeikaitė, M.Batutyte, Č.Šileris ir kiti.

1986m. Vilniaus m. kraštotyrininkai įsipareigojo dalyvauti ekspedicijoje, skirtoje TSKP XXVII suvažiavimui. Mūsų pirminės organizacijos narės A.Asauskienė ir E.Skuodytė surinko biografinę medžiagą apie du LKP XIX suvažiavimo delegatus.

Parašytas 1982-1983 ir 1984-1985 m. bibliotekos metraštis, taip pat užbaigtas beveik penkerius metus rengtas darbas "Iš Trakų gatvės istorijos". Istorijos mokslų kandidatas S.Samalavičius ir LTSR MA istorijos instituto moksl.bendradarbis V.Daugudis parašė išsamiai šio darbo recenzijas.

Aptariamaisiais metais įvyko 10 tradicinių kraštotoyros valandų. Jų metu supažindinta su darbu "Iš Trakų gatvės istorijos", aptarti 18, 19 ir 20-oji "Kraštotoyros" knygos, pasidalinta įspūdžiais iš kelionių po užsienį (Vengriją, Lenkiją). Vieną kartą rinktasi pasimokyti liaudies dainų. Deja, šiuo kartu ir baigėsi

graži ir galbūt tėstina iniciatyva.

Stengdamiesi geriau pažinti Vilnių, organizavome ekskursijas į naujuosius Spaudos rūmus, LTSR Dailės muziejaus P. Gudyno muziejinių vertybių restauravimo centrą (gidas mokslinio tyrimo sk. ved. A. Bėkšta), V. Mykolaičio-Putino memorialinį butą -muziejų, LTSR architektų rūmus. Gražių įspūdžių paliko kone tris valandas trukusi ekskursija po lietuviškajį nekropolį - Rasų kapines. Gidė sutiko pabūti Lietuvos TSR centrinio valstybinio istorijos archyvo dokumentų panaudojimo ir publikacijų skyriaus vedėja Vida Girininkienė, puiki šio kultūros paminklo žinovė, besidominti Rasų bei kitomis senosiomis Vilniaus kapinėmis dar nuo studijų metų, parengusi, tiesa, dar neišėjusių leidinių apie Rasas, Antakalnio ir Bernardinų kapines.¹ Gidė mums parodė mums keletą sunkiai surandamų žymių žmonių kapų šn beveik nusitrynuais užrašais.

Surengėme išvyką į Rumšiškių liaudies buities muziejaus spektaklį "Mano kanklės paausiuotos".

Važiavome pasižiūrėti dvylikos ažuolo skulptūrą Riešės (Vilniaus raj.) karių kapinėse.²

1986m. birželio mėnesį buvo patikrinta VVB kraštotyrininkų globojamoje teritorijoje - 13-ajame ir 28-ajame senamiesčio kvartaluose - esančių pastatų būklę ir surašytas patikrinimo aktas, taip pat aktas apie Suzinų koplyčios Trakų gatvėje Nr.9 būklę.

Dalyvauta keturiose vilniečių talkose - dirbta prie dabar jau veikiančio bastiono muziejaus (I. Tubaitė, N. Sisaityė), name Didžiojoje gatvėje (buv. M. Gorkio), Gedimino kalne (N. Sisaityė) ir Antakalnio kapinėse (R. Paliukaitė ir Č. Šileris).

Palyginti aktyviai buvo lankomos įdomios liaudies universiteto Paminklų apsaugos fakulteto paskaitos Dailės parodų rūmuose, taip pat kiti Vilniaus miesto kraštotyrininkų renginiai. LTSR PAKD sudarė galimybę VVB pirminės organizacijos pirmininkei N. Sisaitei kartu su grupe respublikos kraštotyrininkų dalyvauti kelionėje po Vengriją ir Čekoslovakiją.

¹ Girininkienė V. Praeitis - ne vien archyvuose // Komjaunimo tiesa. - 1988. - Gegužės 4: portr.

² Apie kelionę A. Mickevičiaus jaunystės takais, žr. VII sk.

XIV BIBLIOTEKOS ŪKINĖ VEIKLA

1986-1987m. bibliotekos darbo nebetrudė gerokai įkyrėjė remontai. Tiesa, 1986m. birželio-rugsėjo mėnesį miesto vykdomojo komiteto lėšomis kartu su kitais Trakų gatvės namais buvo sutvarkytas ir nuodažytas pastato fasadas (žalia spalva).

Bibliotekos viduje atlikti kai kurie nedideli ūkio darbai: direktoriės kabinete perlakuotas parketas ir įrengti nauji šviestuvai, pakeistas apšvietimas vienoje iš Ab aptarnavimo salių. Įsigyta šiek tiek bibliotekinio inventoriaus (minkštų baldų komplektas "Aitvaras", 2 spintos, stalų, kėdžių, muzikinė aparatūra, užuolaidų, elektroninių laikrodžių) bei keli dailės kūriniai interjerui papuošti (tarp jų V.Antanavičiaus ir D.Kasčiūnaitės paveikslai). Jau dabar galvojama apie bibliotekos įrengimą po rekonstrukcijos ir stengiamasi kai ką įsigyti šiam tikslui.

Paskutiniuoju metu smarkiai pablogėjo materialinis- techninis bibliotekos aprūpinimas. Dėl limitų stokos biblioteka negali įsigyti net smulkaus inventoriaus (skaičiavimo mašinelių, juostelių rašomosioms mašinėlėms), be to, trūksta užuolaidų, kiliminių takų, benzino našinoms. Tarp kitko, buvo atliktas 3 mašinų, priklausančių bibliotekai, remontas, įsigytas naujas mikroautobusas "UAZ-452".

Aptariamaisiais metais pradėjo šiek tiek aiškėti būsimos bibliotekos rekonstrukcijos perspektyvos. 1986m. pradžioje direktorė L.Pagirienė buvo išvykusi susiapžinti su didžiujų Maskvos bibliotekų įranga, o vėliau (1987) šiuo tikslu lankési Tartu ir Taline. Sugrižuži pasidalino savo įspūdžiais su bibliotekos kolektyvu. Darbuotojai buvo supažindinti taip pat su pastato rekonstrukcijos programine užduotimi, pasirašyta Lietuvos TSR kultūros ministro pavaduotojo J.Glemžos. 1986m. vasarą VVB lankési lenkų firmos PKŻ atstovai. Grupė bibliotekininkų susipažino su rekonstrukcijos maketu "Komprojekte", o 1987m. gegužės mėnesį VVB skaitykloje vyko susitikimas su vienu iš projekto autoriumi - architektu Eugenijumi Guzu. Skyrių vedėjai pateikė pasiūlymą ir pataisė dėl skyrių išplanavimo bei skaitytojų aptarnavimo sistemos patobulinimo, buvo aptarti pasirengimo rekonstrukcijai klausimai.

Bibliotekos direktorė buvo susitikusi su lenkų "BUDIMEX" firmos restauratoriais, kurie turėtų vykdyti planuojamus darbus.

Nuo antrojo 1987 metų pusmečio papildomai įvestas direktorės pavaduotojo statybos reikalams etatas. Jį užėmė Adolfina Purlienė.
Išsilavinimas-spec.vidurinis).

Ryšium su artėjančia pastato rekonstrukcija bibliotekos kieme vyko archeologiniai tyrimai, kuriuos atliko VVU istorijos fakulteto studentai.

1987 m. rudenį pradėta po truputį išnešti fondą iš tos pastato dalies, kurią planuojama rekonstruoti pirmiausia. Buvo peržiūrimi leidiniai, ieškoma būdų kuo daugiau dubletinės literatūros perduoti kitoms bibliotekoms, nes VVB fondas ateityje mažiausiai porą metų bus neprieinamas skaitytojams.

S A N T R U M P O S

Ab	Abonementas
Bg	Bibliografijos ir informacijos skyrius
KM BRV	Kultūros m-jos bibliotekų reikalų valdyba
CB	Centrinė biblioteka
DMO	Darbo mokslinis organizavimas
JS	Jaunimo skyrius
KDTI	Kultūros darbuotojų tobulinimosi institutas
Kr	Kraštotyros skyrius
KM	Kultūros mokykla
LGAD	Lietuvos TSR gamtos apsaugos draugija
LKG	Liaudies kontrolės grupė
LPAD	Lietuvos TSR paminklų apsaugos draugija
MS	Metodikos skyrius
PK	Profsąjungos komitetas
Sg	Spaudinių saugojimo skyrius
Sk	Skaitytojų aptarnavimo skyrius
sk.	skyrius
TBA	Tarpbibliotekinis abonementas
VLS	Vaikų literatūros skyrius
VRB	Lietuvos TSR valstybinė respublikinė biblioteka
VRM	Vidaus reikalų ministerija
VVB	Vilniaus viešoji A.Mickevičiaus biblioteka

ŽYMEŠNĖS 1986 - 1987 m.

BIBLIOTEKOS GYVENIMO DATOS

Prana - R.L.

Sausio 31

- ekskursija į A.Gudyno meninių vertybų restauravimo centrą

Vasario 12

- VVB direktorė L.Pagirienė supažindino darbuotojus su būsimos bibliotekos pastato rekonstrukcijos projektu

nuo vasario 25

- VVB koridoriuje veikė LTSR dailės instituto drabužių modeliavimo Katedros studentų eskizų p a r o d a "Moteris ir mada"

Vasario 26

- LTSR Kultūros ministerijos darbuotojai (A.Malašauskienė ir kt.) tikrino VVB pasirengimą sutikti TSKP XXVII suvažiavimą ir šio įvykio propagavimą skaitytojams

Kovo 7

- Motersdienos minėjimas ("japonų" teatras, dalyvavo VVB praktikantai, VVU atudentai R.Kamarauskienė, D.Šilinskaitė, R.Vareikaitė, R.Šeliakas; taip pat dailininkė drabužių modeliuotoja D.Guzevičiūtė. Reikėjo sugalvoti kiekvieno skyriaus emblemą)

Kovo 20

- VVB skaitykloje vyko Vilniaus vid.m-klu VII klasių mokinų skaitymo kultūros Konkurso II etapas

Kovo 28

- ekskursija į naujuosius Spaudos rūmus (gidas - Gamybinio sk. virš.pavaduotojas V.Žilionis)

Kovo mėn.

- VVB direktorė L.Pagirienė lankėsi Maskvos didžiosiose bibliotekose ryšium su artėjančia VVB rekonstrukcija

1986

Kovo mėn.

- LTSR Kultūros m-joje veikė fotoekspozicija, kurioje buvo ir nuotraukų apie VVB (aut. Č.Montvila, A.Žavadskis)

Kovo -balandžio mén.

- lankėme baseiną

nuo balandžio 8

- VVB koridoriuje veikė plakatų gamtos apsaugos tema p a r o d a (dail.J.Galkaus, V.Grušeckaitės, V.Kaušinio, V.Kasparavičiaus ir kt.)

balandžio 17

- Komisija iš LKP Vilniaus m. Spalio raj. komiteto tikrino bibliotekos visuomeninių organizacijų darbą

balandžio 21

- su klubo "Muzų palėpė" nariais susitiko baleto šokėjas Jurgis Smoriginas

balandžio 29

- išvyka į Baltarusijos TSR, Naugarduko m. biblioteką

balandžio mén.

- VVB koridoriuje veikė reprodukcijų p a r o d a "Iš impresionistų tapybos" skaitymo kultūros

nuo gegužės 5

- Skaitykloje vyko užsiėmimai I.Bartašiūno mokyklos kursantams (vedė Ab ved. Z.Jokimaitienė)

gegužės 20-21

- buvo nugenereti bibliotekos kiemo medžiai

gegužės 27

- skaitykloje Kauno muzikinės jaunimo studijos kompozicija "Tai aš - Paulius" (pagal P.Širvio poeziją). Dalyvavo A.Rubinovas, R.Atkočiūnas, D.Skelevaitė

gegužės 26-29

- VVB laikė užsienio kalbų egzaminus VVB ir respublikos bibliotekininkai

gegužės 30

- ekskursija po Rasų kapines (gidė V.Girininkienė)

1986

- birželio 4 - skaitykloje vyko Vilniaus zonos bibliotekininkų seminaras vaizdinės agitacijos klausimais
- birželio 10 - bibliotekoje lankési svečiai iš Lenkijos (3 žmonės)
- birželio 16 - 21 - Bg ved. K.Šiaudiniuenės ir Jaunimo sk. ved.O.Brūzgienės komandiruotė į Lomžos (LLR) vaivadijos bibliotekas
- birželio 30 - pradėtas remontuoti VVB fasadas
- rugpjūčio 15-23 - Spaudinių tvarkymo sk. ved.A.Mačiulienės komandiruotė į Debreceno (Vengrijos LR) bibliotekas
- rugpjūčio 16 - kolektyvine išvyka į Rumšiškių buities muziejaus teatro spektaklį "Mano kanklės paausuotos"
- rugsėjo 2-7 - bibliotekoje lankési Lenkijos LR Lomžos vaivadijos Kultūros darbuotojų grupė (vicevaivada Edvardas Dombrovskis, Elžbieta Knopkevič, Celina Kravček, Norbertas Tomaševskis)
- rugsėjo 7 - bibliotekoje lankési svečiai iš Vengrijos
- rugsėjo 9 - bibliotekos kieme pradėjo kasinėjimus archeologai (istorijos specialybės studentai)
- rugsėjo 12 - klube "Muzų palėpė" vyko pokalbis apie žmonių bendravimą
- rugsėjo 16-18 - VVB svečiavosi estų bibliotekininkės
- rugsėjo 26 - klubo "Muzų palėpė" susitikimas su dailininke keramike L.Cieškaite-Brėdikiene

gruodžio 16

- Kauno VB Kr ved. V.Spitrio paskaita "Adomas Mickevičius ir Mariė Vereščiak"

gruodžio 30

- Naujametinė šventė (A.Mickevičiaus "vélés" pasirodymas, dovanos)

1 9 8 7 -ieji

Sausio 7

- eglutė bibliotekos darbuotojų vaikams

sausio 12-17

- direktorė L.Pagirienė lankėsi Lomžos ir Bialystoko vaivadijų bibliotekose su pranešimu

sausio 30

- ekskursija į LTSR Architektų sąjungos rūmus (F.Dzeržinskio g.1)

vasario 13

- išvyka į "Komprojektą" susipažinti su bibliotekos rekonstrukcijos projektu

nuo vasario 19

- VVB koridoriuje veikė dail. Valentino Janausko (g.1945) trečioji personalinė tapybos p a r o d a

nuo vasario 23

- VVB stažavosi 4 Maskvos kultūros instituto bibliotekininkystės specialybės absolventės

vasario 27

- Kovo 8-osios šventė (patiekalų konkursas)

vasario mén.

- Meno sk. veikė dail. J.Pliokionytės-Bružienės grafikos miniatiūrų p a r o d a

kovo 4

- dir.L.Pagirienė papasakojo įspūdžius iš lankymosi Lenkijos Lomžos ir Bialystoko vaivadijose (1987 sausio 12-17d.)

1987

kovo 12

- VVB skaitykloje vyko Vilniaus m. Spalio raj. VIII klasių moksleivių skaitymo kultūros konkurso II turas

kovo 16

- bibliotekos teatras surengė spektaklį Širvintų CB, švenčiančioje savo 50-metį

kovo 27

- VVB skaitė paskaitą LTSR Kulturos ministro kultūros švietimo įstaigų v-bos virš. B. Markevičienė

Kovo 26

- VVB patalpose prasidėjo darbuotojų kvalifikacijos kėlimo kursai (iki lapkričio 30)

kovo 27

- Tėtro dienos proga bibliotekos aktoriai parodė spektaklį (tą patį, kaip Širvintų CB)

kovo 28

- VVB lankësi grupė CB direktorių iš Baltarusijos TSR

kovo 31

- susitikimas su "Tiesos" žurnalistais (V. Kalteniu, J. Baužyte, M. Augulyte ir kt.) bei LTSR PAKD darbuotojais (I. Seliukaitė, G. Kadžytle, G. Arlauskienė, I. Budéjiene, J. Šuoriu)

kovo-
balandžio mén.

- lankëme baseiną Ryšininkų rūmų manieže

nuo balandžio 4

- VVB koridoriuje veikė dailininko E. Šalnio (g. 1960) ketvirtoji personalinė tapybos ir grafikos paroda

balandžio 7

- iš bibliotekos pavogta garso aparatūra

balandžio 9

- Ab vyko Č. Aitmatovo kūrybos aptarimas

balandžio 10

- VVB lankësi svečias iš VFR, Duisburgo bibliotekos direktorių

balandžio 13-16

- VVB patalpose respublikos bibliotekininkai laikė užsienio kalbų egzaminus

1983

balandžio 17

- Lietuvos TSR kultūros ministro pavaduotojas D.Trinkūnas pasakojo VVB darbuotojams apie M.Žilinsko paveikslų kolekciją, padovanotą Lietuvai

balandžio 23

- VVB lankési svečias iš Lenkijos, doméjos Lietuvoje saugomais rankraščiais

balandžio mén.

- VVB įsigijo dail. V.Antanavičiaus paveikslą "A.Mickevičius"

balandžio mén.

- dir.pavad. D.Stanevičienė lankesi Erfurto (VDR) apygardos bibliotekose

gegužės 4-21

- Ab vėd. Z.Jokimaitienė vedé skaitymo kultūros užsiémimus J.Bartašiūno mokyklos kursantams

gegužės 8

- VVB salėje architektas Eugenijus Gūzas supažindino kolektyvą su bibliotekos rekonstrukcijos projektu

gegužės 14

- skaitė paskaitą TSRS valstybinės V.Lenino bibliotekos sk.vedėjas Michailas Dmitrijevičius Afanasjevas

gegužės 20

- Jaunimo skyrius surengė Vilniaus 35-osios vid.m-klos mokinį susitikimą su poetu A.A.Žonynu ir aktoriumi P.Venslovu

gegužės 28

- aplankytas V.Mykolaičio-Putino memorialinis butas-muziejus Vilniuje

gegužės 29

- iškilmingai įteikiti nauji profsąjungos bilietai, surengtas spektaklis (gydytojų ekspertų komisija tikrino sveikatą)

gegužės 29

- Vilniaus zonas CB direktorių pavaduotojų ir MS vedėjų seminaras VVB tema "Persitvarumas, valdymas, darbo planavimas"

birželio 4

- ekskursija poeto A.Mickevičiaus keliais:
Beniakainys- Naugardukas - Svitezio ežeras
(gidė S.Grikštaitė-Usačiova)

nuo liepos vidurio - VVB koridoriuje veikė dailininko Alfonso Čepausko (g.1929) ekslibrisų p a r o d a

liepos 30

- VVB lankési ekskursija iš Pskovo (bibliotekininkai)

rugpjūčio 7

- kolektyviai žiūrėtas Rumšiškių teatro spektaklis "Nukrėskime rasą apie rugių lauką" (Vilniuje, Techninės b-kos kieme)

rugpjūčio 12

- VVB koridoriaus nišoje pastatyta skulptoriaus Romo Kvinto medinė skulptūra "Adomas Mickevičius"

rugpjūčio 18

- VVB lankési G.Don, dabar gyvenanti Švedijoje, 1934-1935m. gyvenusi VVB pastate

rugpjūčio mén.

- VVB įsigijo tris dail.D.Kasčiūnaitės paveikslus "Senamiesčio motyvai"

rugsėjo 7-11

- grupė VVB darbuotojų kvalifikacijos kėlimo kursų klausytojų lankési Estijos TSR bibliotekose (Talinas, Tartu)

rugsėjo 9-16

- grupė VVB darbuotojų dalyvavo ekskursijoje po Krymą

rugsėjo 27-osiosnakti

- kilo gaisras kiemo gyventojų butuose. Nukenėjo nuo vandens Meno skyriaus leidiniai

rugsėjo mén.

- VVB dir. L.Pagirienė buvo išvykusি į Bialistoko vaivadijos biblioteką

spalio 19

- VVB darbuotojai, kvalifikacijos kėlimo kursų klausytojai, lankési naujojoje Kauno J.Paleckio viešojoje bibliotekoje

nuo lapkričio 12

- VVB koridoriuje veikė 31-osios vid. m-klos 9a klasės mokinį dailės darbų p a r o d a

lapkričio 13

- VVB salėje vyko susitikimas su LTSR Kultūros m-jos bibliotekų reikalų v-bos virš. B.Staikūniene

lapkričio 16

- VVB vyko zonas bibliotekų seminaras mainų-rezervinio fondo klausimais

lapkričio 16-23

- VVB dir. L.Pagirienė, dir.pavad. D.Stanovičienė ir MS ved. E.Skuodytė lankėsi Bialystoko vaivadijos bibliotekoje, kur pasirašė bendradarbiavimo sutartį (lapkričio 18)

lapkričio 27

- Veteranų diena ("TV laida")

lapkričio 30

- VVB vykusių (nuo kovo 26d.) kvalifikacijos kėlimo kursų klausytojų baigimų darbų gynimas

gruodžio 6

- dalyvavimas I senųjų knygų aukcione Vilniuje

gruodžio 8,
antradieni

bendradarbiavimo sutarties su Bialistoko vaivadijos Lukašo Gurnickio biblioteka pasirašymas (dalyvavo Bialistoko b-kos dir.Valentina Siniakovič, dir.pavad. Marija Lochovska ir Organizacinio-metodinio sk. ved. Jadviga Pisanko)

gruodžio 30

- Naujametinių puokščių konkursas.

VVB BIBLIOGRAFIJA¹

1986-ieji

1. V.Gudaitis. Maža biblioteka dideliame mieste Vilniaus CB/.// Bibliotekų darbas. -1986. - Nr.2.- p. 8-11; portr.

Keliose vietose minima VVB.

2. Jokimaitienė Z. (VVB) Mokymas vyksta skaitykloje // Bibliotekų darbas. - 1986.- Nr.8. - p.10

Apie VVB surengtus skaitymo kultūros užsiėmimus TSRS vidaus reikalų ministerijos J.Bartašiūno spec. vid. vadovaujančios sudėties parengimo mokyklos kursantams.

3. Jokūbaitienė A. Pasirengę darbams // Bibliotekų darbas.- 1986.- Nr.6. - p.23:iliustr.

Apie XII resp. metodininkų seminarą, vykusį 1986m. gegužės mėn. Ignalinos CB.

Minimas VVB Metodinio sk. ved. E.Skuodytės pasisakymas diskusijoje.

4. Kliukas V. Pakeliui į biblioteką// Komjaunimo tiesa.- 1986- Lapkričio 21: iliustr.

"Sostinėje muzikos galima pasiklausyti Lietuvos TSR valst.respublikinėje, viešojoje A.Mickevičiaus bibliotekoje, muzikos ir meno suaugusiųjų filiale J.Pševalskio gatvėje".

5. Nekrašius J. Respublikos bibliotekų ekslibriai // Respublikos bibliotekų ekslibriai// Bibliotekų darbas.- 1986.- Nr.7. -p.24-25: iliustr.

Minima ir turinti ekslibrisą VVB

¹ Itrauki ir 1988m. išspausdinti straipsniai, kuriuose aptariama 1987m. VVB veikla.

Kita, darbe panaudota literatura, kurioje neminima VVB, metraščio nurodoma išnašose.

6. Pagirienė L. (VVB) Draugystė ir bendradarbiaimas.// Bibliotekų darbas. - 1986m.- Nr.10; iliustr.
Apie VVB ryšius su Lenkijos LR kultūros darbuotojais, svečius iš Lomžos vaivadijos.
- ^{x¹}
7. Paliukaitė R.(VVB) Tarp meno istorijos pasakotojų.
- Vakarinės naujienos, 1986, kovo 15.
VVB Meno literatūros skyriaus fondai.
8. Rimša V., Słasaitytė E. Moksliniai tyrimai bibliotekose /taip pat VVB/ // Bibliotekų darbas. - 1986.-Nr.9.- p. 12-14.
9. Rudytė M. (VVB) Kviečiame į biblioteką // Tarybinis mokytojas. - 1986. - vasario 14.
VVB Vaikų literatūros sk. vedėjos straipsnis apie skyriaus darbą.
10. Saudargas P. Aktyvios mokymo formos //Bibliotekų darbas. -1986.- Nr.11.- p.3.
Minima VVB, kurioje vyko Lietuvos TSR kultūros darbuotojų tobulinimosi in-to klausytojų metodinės veiklos stažuotės.
11. Seliukaitė I. Krašto metraštininkai //Komjaunimo tiesa. -1986.- Spalio 14.
Pasikalbėjimas su LTSR paminklų aps. ir kraštotoyros d-jos centro tarybos pirm. pavad. I.Seliukaite.
Minima ir VVB kraštotoyros pirminė org-ja.
12. Sisaitė N. (VVB) Akistaita su skaitytojais// Bibliotekų darbas.- 1986.- Nr.12. - p.4-5:
iliustr.
Apie VVB vykusią (1986.XI.4) skaitytojų konferenciją "Biblioteka-skaitytojui".

¹ Žvaigždute pažymėtųjų straipsnių iškarpos pateikiamos netraščio priede.

13. Sisaitė N. (VVB) "Kraštotoyros" aptarimai
VVB //Vakarinės naujienos. -1986.- Birželio 12.
Žinutė.

14. Sisaitė N. (VVB) Pilnėja kraštotoyros
aruodas //Bibliotekų darbas.- 1986.-
Nr.8.- p.4-5:iliustr.

Apie Molėtų rajono CB ir filialų kraštotoyros
darbą.

15. Sisaitė N. (VVB) Tradicinė ir vis nauja//
Bibliotekų darbas. -1986.- Nr.1.- p.9.

Apie darbo veteranų dieną VVB.

16. Stanevičienė D. (VVB) Veiklumu nugalėsime
sunkumus //Bibliotekų darbas.- 1986.- Nr.11.-p.9

Apie idėjinį politinį auklėjimą Vilniaus
zonos bibliotekose.

17. Stuinaitė B./Stanevičienė/ (VVB) Bibliotekininkai
svarsto partijos dokumentus.//Bibliotekų
darbas.- 1986.- Nr.1.- p.2.

VVB dir.pavad.D.Stuinaitės-Stanevičienės
žinutė apie bibliotekos atvirą part.susirinkimą,
skirtą TSKP Programos naujos redakcijos
projekto svarstymui.

18. Šiaudinienė K. (VVB) CBS katalogų ir kartotekų
sistema ir jos efektyvumas.Leid.: V Tarybų
Lietuvos bibliografų mokslinė konferencija.
1986m. gruodžio 3-4d. Pranešimų tezės. -
V., 1986.- p. 82-84.

19. Vaitonytė E. Valstybinėje respublikinėje bibli-
tekoje//Bibliotekų darbas.- 1986.- Nr.1.-p.10.

Apie 1985m. gruodžio mén. vykusį viešujų b-kų
vadovų, skaitytojų aptarnavimo spaudinių komp-
lektavimo sk.vedėjų pasitarimą. Minima ir pasisa-
kymuose dalyvavusi VVB dir.pavad.D.Stanevičienė.

"Vilniaus viešojoje bibliotekoje - rašytojo A.Zurbos vakaras... /Skelbimas/ //Literatūra ir menas. -1986.- Spalio 18. -p.15.

- * 20. Barska B. "Sercem i oręzem Ojczyźnie slużyła": Na 180 rocznicę urodzin Emilii Plater//Czerwony Sztandar.-1986.- 28 listopada: il.

Taip pat apie E.Pliaterytei skirtą parodą VVB skaitykloje. Minimos darbuotojos T.Grinkevičienėm ir Z.Tiukšienėm. Yra ekspozicijos nuotrauka (V.Charino).

- * 21. Bogatsi o nowe wrażenia...//Czerwony Sztandar.- 1986.- 6 września: il.

Apie kultūros darbuotojų iš Lomžos vaivadijos (LLR) lankymąsi Vilniuje, taip pat VVB.

22. Bogdanowicz O. Polscy restauratorzy na Wilenskiej Starowce // Czerwony Sztandar.-1986.- 22 sierpnia.

Apie lenką firmos "BUDIMEX" darbus Vilniuje artimiausią penkmetį. Minima ir VVB rekonstrukcija.

- * 23. Delegacja z Litwy w Łomżyńskiem: informacja własna// ~~Czerwony Sztandar~~ Gazeta współczesna .- 1986.- 1986.- 17 czerwca.

Minimos ir delegacijos narei, VVB darbuotojos - O.Brūgienė ir K.Šiaudiniene.

24. Gawlikowa (VVB) Woj. suwalskie - Wilnius, Trakai, Kaunas// Czerwony Sztandar.- 1986.- 19 stycznia.

Apie VVB kvietimu atvykusią į Vilnių Lenkijos kultūros darbuotojų viešnagę.

- * 25. Giedrojć J. Krajobrazy Nowogródczyny w bibliotece im. A.Mickiewicza //Czerwony Sztandar.- 1986.- 6 grudnia: il.

26. Luksza A. (VVB) Słona cena za fantazję // Czerwony Sztandar. - 1986.- 15 października.- (Sprawy do załatwienia).

VVB darbuotojos straipsnelis apie "Dailės" parduotuvės prekes.

27. Luksza A. (VVB) stare- nowe // Czerwony Sztandar.- 1986.- 10 września: il.

VVB Ab darbuotojos straipsnelis apie atnaujintą Vilniaus Lenino prospekto foto ateljė vitriną.

28. Podgórska W.J. Uroda poetów mniejszych// Czerwony Sztandar. -1986.- 11 września.- (List z Polski).

Varšuvos Mokytojų in-to docento laiške minima ir VVB kaupiama literatūra apie poetą A.Mickevičių.

29. Sakowicz R. "Przyjaciel wierny i najbliższy"// Czerwony Sztandar.- 1986.- 24 kwietnia.

Minimas VVB vykės moksleivių skaitymo kultūros ugdymo konkursas.

30. Лылов Ю. /Орест Иванович Криворучко.../ //В мире книг. -1986.- №9. - 3 стр.обл.: ил.
О графике О.И.Криворучко (р.1942), создавшем эскизы с портретом А.Мицкевича, один экземпляр которого прислан автором Вильн. публ. б-ке.

Diplominiai darbai

Šilinskaitė D. Vilniaus viešosios A.Mickevičiaus bibliotekos darbo optimizavimas, įgyvendinant pastarųjų metų TSKP CK nutarimus. Moksl.vad. M.Marcinkevičienė.- V., 1986.- 60 p.: lent. - Santr.rus., angl.

Radio laidos

Iš viso 3.

Dalyvavo dir. L.Pagirienė, O.Brūzgienė (apie Jaunimo sk.), A.Lukša (apie skolininkus, rusų k.), apie skaitymo kultūrą ir namų b-kos sudarymą (lenkų k.), E.Skuodytė.

1987 - ieji

31. Barkauskas V., Valaitis L. Šikšnosparniai ir peteliškės dangoraižio palubėje, arba kodėl reprezentacinis Vilniuje "Lietuvos" viešbutis tapo spekulantų "Vnešposyltorgo" čekiais ir laisvo elgesio moterų nuolatinių lėbavimų vieta? - Vakarinės naujienos. - 1987.- Balandžio 28.

Minima ir VVB darbuotoja J.Gurina.- t.p.
Vakarinės naujienos. - 1987. - Gegužės 30.

32. Bibliotekininkai kraštotoyros baruose:
(Bibliografinė rodyklė). - V.: LTSR PAKD,
1987.- 43p.

Apie VVB Kr sk.ved. N.Sisaitės kraštotoyros veiklą, p.32.

33. Dapkutė A. Kiek kitaip apie tą patį// Literatūra ir menas. -1987.- Balandžio 4.- p. 12-13.

Minima ir resp. jaunujų dailininkų parodoje eksponuota R.Kvinto skulptūra "A.Mickevičius", kuri vėliau pastatyta VVB.

34. Inčiūtė S. Vilnietės LLR bibliotekų seminare//
Bibliotekų darbas.- 1987.- Nr.3.- p.28.

Taip pat apie VVB direktorės L.Pagirienės komandiruotę į Lomžos ir Bialistoko vaivadijų bibliotekas (1987.I.12-17).

- ^x 35. Kadžytė G. Nuo Vilniaus iki Svitezio //
Vakarinės naujienos. - 1987.- Liepos 11.

Apie VVB darbuotojų kelionę poeto A.Mickevičiaus jaunystės takais. Žinutė.

36. Kraštotoyros darbų kultūros raidai tirti respublikinės parodos katalogas.- V.: LTSR paminklų aps. ir kraštotoyros d-ja. - 1987.

P. 17 minimi du VVB kraštotoyrininkų parengti darbai.

37. Kvintas R. A.Mickevičiaus portretas //
Gimtasis kraštas. - 1987.- Kovo 26-31.- p.5.

Skulptūros, eksponuotos 1987m. resp.
jaunuju dailininkų parodoje, nuotrauka.
Skulptūra bus pastatyta VVB koridoriaus niše.

38. Laurinavičius J. Respublikinės parodos laureatės// Bibliotekų darbas.- 1987.- Nr.12.- p.14.

Žinutė apie VVB kraštotoyrininkų parengtą Trakų gatvės istoriją. Klaidingai nurodoma, kad šis darbas pelnė diplomą resp. parodoje.

- ^x 39. Ne visad biblioteka padėda // Komjaunimo tiesa.- 1987.- Lapkričio 28.

Apie VVB Ab skaitytojų labiausiai skaitomas knygas ir jų trūkumą.

40. Paliukaitė R. (VVB) Paveikslai bibliotekoje//
Vakarinės naujienos. - 1987.- Gegužės 8.

Apie VVB veikiančias dail. J.Plikionytės-Bružienės ir V.Janausko kūrybos parodas. Žinutė.

41. Račkauskas K. Paminklosauginis švietimas-kilnus darbas//Bibliotekų darbas.- 1987.-Nr.3.-P.22-23.

Minima ir VVB kraštotyrininkų veikla.

42. Rudytė M. (VVB) Knygų daug. Kur gauti reikalingą?
Bibliotekų darbas.- 1987.- Nr.9.- p.7-8.

VVB VLS vedėjos straipsnis apie Vilniaus valst.masinių ir mokyklų b-kų bendradarbiaivimą, taip pat VVB VLS darbą.

43. Saudargas P. Pirmoji tarp viešujų bibliotekų//
Bibliotekų darbas.- 1988.- Nr.5.- p.12-13.

Apie 1987m. kovo-lapkričio mėn. veikusius VVB kvalifikacijos kėlimo kursus.

44. Savaitės akiraty //Gintasis kraštas.- 1987.- Spalio 1-6.- p.3.

Minima, kad pasirašytas kontraktas su lenkų statybos firmomis dėl A.Mickevičiaus bibliotekos atnaujinimo bei išplėtimo.

45. Sisaite N.(VVB) Geriau vieną kartą pamatyti...//
Bibliotekų darbas. -1987.- Nr.11.- p.17.

Apie VVB darbuotojų grupės lankymąsi Talino ir Tartu bibliotekose.

46. Sisaite N. (VVB) Iš gatvės istorijos//
Vakarinės naujienos.- 1987- Gruodžio 4.

Žinutė apie VVB kraštotyrininkų parengtą darbą "Iš Trakų gatvės istorijos".

47. Sisaite N. (VVB) Pokalbis apie
Č.Aitmatovo kūrybą /VVB Abonemente//
Bibliotekų darbas. - 1987.- Nr.6.-P.4.
48. Skulptorius Romas Kvintas//Jaunimo gretos.-
1987.- Nr.9.- 4 virš. p.: portr.
Apie VVB esančios skulptūros "Adomas Mickevičius" autorium.
49. Skuodytė E.(VVB) Vien bibliotekininkų pastangų per mažą// Bibliotekų darbas.-
1987.- Nr.12.- P.8-9.
Apie Vilniaus raj. b-kų materialinę bazę.
50. Stanevičienė D. (VVB) Pasirašyta bendradarbiavimo sutartis /su Bialistoko L.Gurnickio vaivadijos b-ka/ //Bibliotekų darbas. -
1988.- Nr.2.- p.15.:iliustr.
Stasiukaitienė E. //B.d.-I987.-Nr.10.-P.10-14:il.
51. Švenčionienė J. (VVB) Didžiojo Spalio jubiliejų sutinkant//Bibliotekų darbas.-
1987- Nr.9.- P.4.
VVB MS darbuotojos žinutė apie Vilniaus zonas kaimo bibliotekų renginius Spalio 70-mečiui.
52. Tomkutė A. Atžalynas//Tarybinis mokytojas.-
1987.- Vasario 13: iliustr.
Apie VVB darbuotojos G.Usavičiūtės giminės (tėvo,seserų) pedagoginę dinastiją (Melanija Kadžiulienė, Jonė Usavičiūtė).
53. Venclauskienė V. Kolektyvo šventė//Bibliotekų darbas.- 1987, Nr.5,p.29.
Paminėta, kad iš VVB buvo atvykę svečių pasveikinti Širvintų CB įkūrimo 50-mečio proga.

54. Zaikauskas V. (VVB) "Kelionė traukiniu nuo geležinkelio stoties"//Švyturys.- 1987.-
Nr.16.- P.15. - (Rašome "Švyturiui")

VVB darbuotojo mintys apie trūkumus Vilniaus ir Kauno geležinkelio stotyje.

- ^X 55. Adelska E. Za pośrednictwem gazety// Czerwony Sztandar. - 1987.- 7 marca.

Apie VVB kraštotoyrininkų renkamą medžiagą apie Trakų gatvę ir pažintį su 1898-1907m. šioje gatvėje gyvenusia vilnieta gydytoja L.Basman (g.1890).

- 56.* ^{onucz} Architekturny portret Litwy//Czerwony Sztandar. - 1987.- 7 października.

Žinutėje apie Lietuvos TSR architektų sąjungoje atidarytą parodą. Minimas ir čia eksponuojamas A.Mickevičiaus bibliotekos rekonstrukcijos projektas.

57. Barska B. Jonas Warnas - jubileuszowo: W salach wystawowych// Czerwony Sztandar.- 1987.- 19 czerwca: port.

Minimas dail. J.Varvo sukurtas A.Mickevičiaus bibliotekai skirtas plakatas.

- ^X 58. "Od wielu lat pracuje..."//Czerwony Sztandar.- 1987.- 3 czerwca: portr.

Apie VVB ~~mik~~ Ab bibliotekininkę A.Lukšą. Trumpai. Nuotr.V.Charino.

59. Wiezi bibliotek//Gazeta Współczesna.- 1987.- 9 listopada.

Taip pat apie VVB dir.L.Pagirienės lankymąsi Bialistoke ir pasirašymą bendradarbiavimo sutarties su Bialistoko vaivadijos viešaja L.Gurnickio biblioteka.

Priedas Nr. 1

**APIE MOTERS DIENAI SKIRTA VAIDINIMĄ
JAPONIŠKAIS MOTYVAIS (1986 03 07)**

Kovo 7-osios rytas. Reikia suprasti, kad tai Kovo 8-sios išvakarės. Didžiausios šventės išvakarės.

Vėl vaidinimas! Vėl siurprizas. Gal tiksliau - suvenyras: pirmąkart "Senamiesčio vaidilučių" teatro ir bibliotekos istorijoje vaidina VVU penktojo kurso studentai, atliekantys mūsų bibliotekoje praktiką. Plati praktikos programa: ne tik išmokti ir susipažinti su darbu, bet ir įgyti vaidybos įgūdžių (kaip konservatorijos aktorių ruošimo kalvėje). Praktikantams, beruošantiems šį suvenyrą, reikėjo daug papildomų žinių: scenografija, sceninis judesys Ir ne bet kokio... o JAPONIŠKO.

Trys japonaitės (Rita Vareikaitė, Daiva Šilinskaitė, Regina Kamarauskienė) ir vienas japonaitis (Ramūnas Šeliakas) apsitaise, kaip pridera Japonų bibliotekininkams, tradiciniaiški kimono (žr. nuotraukas), pradeda kurti japoniškos bibliotekos vaizdą (gal net panoramą!). Tekanti saulė, žydinti sakura, Fudzijama, bambukų girai; vandens teliuškavimas, cikadų garsai, kuriuos pakeičia japonų liaudies muzika... Tikras kabukis! (Nors vaidino ne vien vyrai). Bet tai tik veiksmo užuomazga, žiūrovų dėmesio atitraukimas nuo ikišrujų Japonijos problemų, nuo japonišku bibliotekų pranašumų prieš..

Tačiau "nebeužtrauksi upių bégimo". Tikrasis ménulio pilnaties ialies bibliotekų vaizdas prasimuša. Išsiveržia! Nepaslépti! Pama-ome, kaip atrodo tikrasis japoniškas skaitytojų aptarnavimas nežmoniški santykiai su skaitytojais, nes viską daro kompiuteriai). Unku net papasakoti, ką juto žiūrovas. Pragaras! Siaubingas "Dies irae". Vargšai japonų specialistai. Ir gyventojai (suprask jū bibliotekų skaitytojai). Žiaurumas. Šaltis.

Tačiau reikia keletą žodžių tarti ir apie vaidinimo švietėjišką funkciją. Galėjome matyti, kaip atrodo arbato gérimo ceremonija, os paruošimas, kaip sukurti ikebaną.

Ach, ta Japonija!

Vaidino net mūsų bibliotekoje vienintelis veikiantis kalkulatorius "Tochiba" (Made in Japan).

A p i e V V B V e t e r a n u ̄ d i e n o s
 s p e k t a k l i ̄ "L i t e r a t ū r o s
 a p ž v a l g a" (1986 11 28)

Iš pradžių daugelis iš susirinkusiųjų salėje visai rimtai pasipiktino, kai po oficialaus bibliotekos 1986-ųjų metų darbo veteranų sveikinimo pasirodė Meno skyriaus vedėja R.Janauskaitė, nešina krūvele knygą. Paprašė pusvalandžiui susikaupti ir pasiklausyti - literatūros apžvalgos... Na, ir rado laiką! Juk susirinkome į šventę! Švytinčiais veidais, dar nenurimusios po iškilmingos sveikinimo ceremonijos sėdėjo šio suėjimo "kaltininkės", laukdamos tradicinio, linksmo ir sąmojingo bibliotekos teatro vaidinimo - ir še tau, kad nori... Bet negi bėgsi iš salės?

"Pirmiausia norėčiau priminti visiems iš vaikystės pažįstamus ir mėgstamus Aleksandro Diumą "Tris muškietininkus". Šio kūrinio aptarimą norėčiau skirti G e n o v a i t e i U s a v i č i ū - t e i..." "Apžvalgininkės" žpdžius netikėtai nustelhė visiems pažįstama Michailo Bojarskio atliekama muškietininkų daina ("судьбе не раз шепнem" "merci beaucoup") ir linksmas salės juokas pasirodžius "tikram" muškietininkui (V.Zaikauskas). Priklaupės prieš savo "širdies damą", neįprastai susijaudinęs narsusis D'Artanjanas prisipažino, su kokiais pavojais grūmési trys muškietininkai. Du iš jų krito nelygijoje kovoje. Tik trečiam pavyko išplėsti iš priešo rankų nelemtąsi BBK lenteles ir jas sudeginti, kad nebevargintų daugiau šviesių bibliotekininkės akelių. Likęs gyvas muškietininkas įteikė žavingajai damai pelenų maišeli...

Paskui staiga "atgijo" Pamelos Trevers knygos "Merė Popins" veikėja, nepakenčiamoji freken Bok (V.Gudelevičiūtė). Ji "pasveikino" vieną šios dienos kaltininkų M a r t a R u d y t e, prišnekėdama visokiausiu nemaloniu dalykų...

Visiems pažįstama Šo mis Dulitl (T.Grinkevičienė) kreipėsi į O n u t e J u r ř ē n i e n e, o ižvalgusis Šerlokas Holmsas (V.Zaikauskas) davė kelis naudingus patarimus Spaudinių komplektavimo skyriaus vedėjai D a n u t e i V e n i u l i e n a i.

"Kai pastebėsite, kad bibliotekos darbuotojos dažnai kekičia apdarus, pasiūtus pagal paskutinę mados žodį, dėl "Burdos" komplектavimo galite būti rami... Jeigu saugykloje ištryptas linoleumas, o kedų pėdsakai veda ne į Jaunimo skyrių, o į "Trakų" kavinę, būtina padidinti Pikulio kūrinių bei programinės literatūros egzemplioriškumą" ir t.t.

Visus malonai nustebino spektaklio debiutantai - Č.Šileris (Sg) ir D.Kazakaitytė (VLS).

Pamatę pirmojo suvaidintą Ostapą Benderį (scenelė buvo skirta Marijai Šribienei), nutarėme, kad Lietuvos kinostudija gali drąsiai imtis "Dvylikos kėdžių" ekraniacijos. Pagrindiniam vaidmeniui, be jokios abejonių, bus patvirtintas mūsų bibliotekoje išpuoselėtas talentas... Meistriškai susidorovo su nelengva Donkichoto iš Lamšios role D.Kazakaitytė. Jos sukurtas herojus karščiausius jausmus išreiškė ir gražiausius žodžius išsakė darbo veteranei Adai Švelnytei (Registracijos ir kontrolės sk.).

Kiekvienos knygos "aptarimą" lydėjo labai tinkamai parinkta muzika.

Kaip akimirka pralékė talentingų vaidintojų sukurtas renginys (rež.R.Janauskaitė). Liko scenarijus, padaryta nuotraukų, bet vis dėlto, kaip gaila, kad biblioteka neturi kinokameros...

Kai paminėjome Kovo 8-ąją
 1987-aisiais
 (pateikalu konkursas)

Ne vieno žmogaus plunksna aprašyti, trūksta žodžių apsakyti šventę, vykusią bibliotekoje Moters dienos išvakarėse. Tik dalyvavusieji galėjo pajusti visą šiu iškilmių grožį ir spalvingumą. Ne ką tegelbsti juodai baltos nuotraukos, ir bandymas atpasakoti tebus blankus atspindys tos įspūdingos popietės puošnioje bibliotekos salėje. Ir vis dėlto - kaipgi šiaisiai metais paminėjome daugelio laukiamą pavasario, meilės ir džiaugsmo - Moters dieną?

Ruošesi jai visas kolektyvas. Turėjome progą atskleisti kūrybinius ir kulinarinius sugebėjimus, parodyti išmonę ir samojį.

Akys raibo nuo kiekvieno skyriaus savitai padengtų stalų. Tuščias buvo tik knygų komplektuotojų ir tvarkytojų stalas. Beje, prieš pat iškilmių pradžią ir jos pačios kažkur dingo.

Suskambus pažistamai Vivaldi muzikai, nutilo šventinis šurmulys. Lydima dviejų frakuotų jaunuolių (V.Zaikauskas ir Č.Šileris - drabužiai, gauti iš Jūnimo teatro!) su krepšeliu karklo kačiukų pavasariškai lengvutė ir grakšti iplasnojo Saulė Mažeikaitė (Meno sk.). Poetų M.Martinaičio, O.Baliukonytės, J.Mačiukevičiaus, E.Matuzevičiaus eilėmis vyrai pasveikino bendradarbes. Paskui, skambant Mocartė, Masnė muzikai, apdalino visas pirmaisiais pumpurais.

O po to prabilo kiekvienas skyrius. Pirmosios pasirodė Spaudinių komplektavimo ir tvarkymo skyriaus darbuotojos. Tiesa, ne iš karto jas ir pažinome. Pasigirdus egzotiškai rytų melodijai, į salę įžengė didingas turkų sultonas Abdurachmanas (M.Šriubšienė) Įsitaisės ant ryškaus kilimo, užsidegė pypkė ir pradėjo kvieсти savojo haremo gražuoles: "Giulsari! Indira! Dalijā! Leila! Rok-sana! Giulčetai! Fatima!" Ir ēmė plaukti viena už kitą žavesnės valdovo žmonos su vario ąsmočiais ir padéklais, linkstančiais nuo kvapnių, ryškiaspalvių patiekalų, vaisių ir daržovių (Sklido gandai, kad būsimojos spektaklio scenarius prisapnavo vienai iš skyriaus darbuotojų).

Pirmausia šiu skanestų paragavo gerbiama žiuri (D.Stanėvičienė, K.Šiaudinienė, Z.Saldžiūnienė, Č.Šileris ir V.Zaikauskas),

o paskui gradžiavo si visi norintys...

Saugyklos darbuotojos pasirodė tądien, pasipuošusios japonų kimono, o ant stalo pamatėme neregėtus tolimosios šalies valgius: "Mandziu", salotas "Sarada Kiusiu", "svaiginanti" gérinė "Sake". Tiki šalia užrašyti tikslūs patiekalu sudėties receptai atvérė jų paslaptinę turinį. Valgyti teko lazdelėmis. Pasirodo, šiame skyriuje esama ir įvaldžiusi sunkų ikebanos meną...

Skaitykla pakvietė prie kuklaus, sotaus ir sveiko lietuviško stalo. Viduryje puikavosi molinis dubuo garuojančios kopūstienės, šalia - kepalas naminės duonos, žemaičių kastinys, lašinių bryzas, rauginti agurkai, uzbonas giros ir didelis pyragas, iškeptas Ž.Tiukšienės.

"Tegul bent vieną kartą mūsų vyrai, nustekenti valdiškų "kompleksų", užvalgo tikro, natūralaus maisto", - pasiūlė ved. T.Grinkevičienė. "Gal ir tokia opis mūsų respublikai demografinė problema greičiau išsispręstų, jeigu šeimų galvos dažniau namuose pietautų, o sočiai pavalgiausios pogulio eitų", - pajuokavo Tamara,

Abonemento pagamintus valgius įkvėpė populiariausi romanai. Ant stalo - patiekalai "Favoritas", "Visa karaliaus kariauna", "Meistras ir Margarita", salotos "Duonės klonis", kepīnys "Erškėčių paukščiai". Centre - toli už skyriaus ribų žinomas Garsiaus firmos "Tetia Marusia, mama i ja" keksas "Karalienė Margo" ir Natali Vud (Wood)nuotrauka bei šūkis: "Moterys, valgykit viską, ką Jūsų širdis geidžia, figūra nuo to nenukenčia".

Registracijos ir kontrolės skyriaus darbuotojos skundėsi, kad jų "lizdelis" šių metų pradžioje buvo smarkiai išdraskytas (dvi darbuotojos perėjo į kitus bibliotekos skyrius), ir nuotaika toli gražu ne šventiška. Bet atėjus į skyrių naujai, veikliai bibliotekininkai Zofijai Pavlovič Kovo 8-ajai buvo rimtais pasruošta. Kadangi Registracijos skyrius pirmasis susitinka su skaitojais, privalo suteikti jiems visapusią informaciją, t.y. turi viską po truputį išmanyti, tai jų simbolis - plaukiojanti paviršiuje žuvis, kuri savo didumu ir skoniui pritrenkė visus susirinkusius. Gavom paragauti ir kitokių jūros dovanų - žuvies pašteto, krevečių. Šio skyriaus darbo "saldumą" simbolizavo egzotiškas, užjūrio kraštą, tikrai saldus varškėtis.

Vaikų literatūros skyrius, pasirodo, ne visai savo noru priverstas auginti papūgėles (išvažiuodami vieno buto gyventojai padovanojo porelę). Visų akivaizdoje bibliotekininkė B. Belevičienė įteikė administracijos ir visuomeninių organizacijų atstovams "Paukštininkystės rodiklių" ataskaitą apie paukštelių naudą, taip pat pareiškimą suteikti papildomą sparnuočių prižiūrėtojo etatą. Be gardžių kiaušinių ir spalvingų plunksnų, papūgėlės, pasirodo, teikiančios ir dvasinių turtų - jos skatina jaunujų skaitytojų kūrybiškumą. Tai patvirtino sklandžiai surimuotas vienos iš šio skyriaus lankytojų eilėraštukas, kurį įsijautusi perskaitė R.Jankūnienė. Štai pora jo posmų:

Bibliotekoje ant spintos	Per dieną dainas dainuoja,
Toks narvelis pakabintas.	Čirškauja, linksmai kvatoja.
Ten gyvena dvi paukštytės	Vis kvailioja ir kvailioja
Kumpasnapės papūgytės.	Ir sparniukais suplasnoja.

(Visą eilėraštį galima perskaityti Vaikų skyriuje).

Norintys gavo paragauti aromatingos papūgos Lulu arbatos ir skanių Lolos kiaušinių ...

Visi susidomėjė puolė žiūrėti pagaliau atidengto Metodinio skyriaus stalo ir net prasižiojė klausési ved.E.Skuodytės pasakojimo apie bibliotekos rekonstrukcijos perspektyvas. Paskatinti Komprojekte paskelbtą pastato pertvarkymo projektą konkursą, šio skyriaus darbuotojai, taip pat VVU praktikantės (V.Šimkevičiūtė, D.Verkauskaitė, J.Urbikaitė iš J.Antukaite) ėmėsi atsakingo uždavinio - sukūrė didžiojo bibliotekos kiemo pritaikymo variantą. Maketui panaudojo valgomus dalykus - išėjo apetitiškas naturmortas: Autorių fantazija tiesiog svaigino. Be apgalvoto skaityklų, vietų parodoms išdėstyto numatytais taip pat baseinas ir plotas daržovių auginimui. Kalafiorai, šampinjonai ir pan.suteiktų bibliotekai nemaža papildomą pajamą. Projekto autorių siūlymu darže galėtų dirbti jaunieji specialistai bei soc.lenktyniavimo nugalėtojai.

Jaunimo skyrius, propaguodamas stalo dengimo kuklumą ir skonin-gumą, bandė papirkti žiuri nepaprasto saldumo, burnoje tirpstančiais pyragaičiais bei kepiniu, įdarytu viešai pasmerktomis, griežtai uždraustomis auginti ir vartoti a g u o n o m i š ir nuodėmingaja a n a š a...

Prie draugiškai susikooperavusių Bibliografijos, TBA ir Kraštotoyros skyrių stalo vyko tiesiai iš eterių siunčiamas, toliau pateikiamas reportažas:

"Dėmesio, gerbiamieji klausytojai!

Pradėjome reportažą iš moterų pasédėjimo prie vitaminizuoto stalo. Labai malonu, draugai, kad atėjo tokie laikai, draugai, kad galime surengti tokį pasédėjimą. Kaip ilgai laukėme tos valandos! Jau vilti buvome praradę! Ir štai...

Be deficitų... Siu vitaminais... Kreipiameis iš vieną šio pasédėjimo dalyvių, drauge Morkutę (A.Kačeniauskienė):

- Kaip jums kilo: vitaminizuoto pasédėjimo idėja?

- Dar Saulius Šaltenis yra pasakęs: "Ateina pavasaris.

Baisiai trūksta vitaminų ir norisi nusišauti..." Gal pasédėjus ^{si} nebenorės?

- O žaliava! Gal pasakysit, kas ją tiekė?

- Visa žalioji masė užauginta kolūkio "Už sveiką buiti" šiltnamiuose. Žaliava puiki! Nitratų normos viršytos tik 5,5 karto.

Dabar trumpai apie patiekalus. Tai kolektyvinė kūryba pagal metodinius nurodymus iš Bg skyriaus spec.fondų. Tinka visoms amžiaus grupėms. Veikimą stimuliuoja patiekaluose užprogramuotas česnakais ir dilgėlė.

Štai patiekalas Nr.1 "Morkelė karčioji" jaunimui temperamentu žadina, senimui - mažina, vidutiniam amžiui - palaiko.

Nr.2 - "Pepinas vystyklėliuose" visas amžiaus grupes nuteiliai lyriškai, o patiekalas Nr.3 "Mes be grybų nenurimsim"- vyriskai. Garbės svečias Nr.10 (šakotis)- atsidūrės diskusijų tvarka...

- O čia... Čia?.. Matyt, išvyko nesusipratimas?... Aš pasiteirausiu.

- Sakykite... Šitas skystis... Jis, turbūt, čia pateko per neapsižiūrėjimą?

- O!... Tikrai... Nežinau... Čia tikriausiai serviruotojai priplainiojo... Nors tai gal nekaltas"...

- Ne! "Nekaltų" šiuo metu nebūna. Tai rodo, kad dar ne visi spėjome persitvarkyti... Jokių įtartinos spalvos skysčių ant stalo! Draugai! Blogi raukime su šaknimis.

Visi žinome, kad dabar yra padidėjęs kavos pareikalavimas (taip, kaip medvilnės - savo laiku). Reikalauti kavos! Draugai!.. Kaip galima? Ka-vo-ma-nija. Nar-ko-ma-ni-ja. Kaip skamba! Kaip pavojaus varpas, draugai. Taigi, siūlome i n i c i a t y v ą - pritarti prekybininkų norui saugoti mūsų sveikatą. Néra kiaulytės, valgom bulvytę. Eikime toliau, draugai. Iki 2000-ųjų metų surinkime visus įtartinus stiklus, puodukus ir bokalus ir, sutrupinę į gabalus, grąžinkime "Jiesios" keramikos gamyklai. Lai panaudojā juos dekoratyvinės plokštės gamybai. O plokštėta, iš mūsų triūso sukurta, skambant linksmam maršui, tebus restauruotos, mūsų bibliotekos fasade įmūryta! Valio draugai! Šią iniciatyvą dar šiandien pagarsins mūsų "Tiesa", rytoj atsilieps "Rude pravo", o po savaitės paminės ir "New York times" /Reportažą parengė K.Šiaudinienė/.

Gaila, kad per gausybę įspūdžių nenusilaukė dėmesių Bg skyriaus spec.fondo prieškarinių kulinarijos leidinių paroda.

Meno skyrius padėjo dalyvavusiems persikelti kelioms valandoms į Paryžiaus Monmartro kavinukę. Didžiausių smalyžių širdys atsigavo paragavus varlių šlaunelių, austrių riešutuose, patikalų "Šerburgo skėčiai", "A'la Žana Dark".

Išrankiausi gurmanai apsalo nuo ryškiaspalvių putėsių, želė ir kitų gardumynų. Trumpam peržengėme ir kovos už blaivybę įstatymą - nedrąsiai siurbčiojom svaiginamų gėrimų su žadinančiais vaizduotę pavadinimais - "Marijos Mediči širdis", "Napoleon", "Rasputin"... O koks serviruotės spalvingumas ir skoningumas!!

Visko prisiragavusi žiuri, matyt, net užmiršo, o gal jau nebeturėjo jėgų prieiti prie dar vienos bibliotekos moterų sugebėjimus atskleidžiančios ekspozicijos - "Hobi parodos". Savo rankdarbius - servetėles, mezginius pateikė D.Barkauskienė (Tvarkymo sk.), D.Dainienė (Bg), Z.Saldžiūnienė (Ab), A.Kačeniauskienė (TBA). Abonemento vedėja Z.Jokimaitienės šeima, pasirodo, mokanti sukurti iš paprastų siūlų aksomo švelnumo servetėles. Ir aukštesnio lygio parodose nepadarytų gėdos A.Asauskienės (Kr) batikos technika atlikti darbai. Jau ne sykių išmone džiuginanti Saugykla ir ši kartą neapvylė - pateikė parodai viso skyriaus interesus atspindinčią ekspoziciją, kurią sudarė daug pasakantys šie objektai: atréle perverta kartoninė širdis, suvystyta lélé, numintas sportbatis ir trys skirtingo turinio knygos... (Žr. nuotraukas).

Ilgai tarësi žiuri, kol išaiškino neiprasto konkurso laureatus, paskirstë apdovanojimus, surasdama kiekvienam skyriui taiklų žodį.

Atsistojęs ant pakylos (tiksliau, ant stalo) vienas iš vertinimo komisijos narių (V.Zaikauskas) kvietė atsiimti prizų. Už egzotiškiausią patiekalą "Sarada Kiusius" kavos medžio šakelę teko Saugykla. Laurais buvo apvainikuotas sultonas Abdurachmas už deficitinį šiaisiai laikais vyriškumą, o visam skyriui už išraišlingumą įteiktas Grand prix (tortas, papuoštas degančiom žvakutėm) ir laimės šulinys su visais laimikiais. Skaitykla gavo komplektą "vystyklų" padėsiančių spręsti gimstamumo krizės problemas - "per kopūstus - į demografinį sprogimą". I "Duonos klonį" rusileidus iš rojaus "Adomo obuoliui", Abonentui ir registracijos skyriui įteikti "Agrokomere" rinktiniai raštai...

Bibliografijos, TBA ir Kraštotoyrų skyriai gavo specijų "Karžčiajai morkelėi" paskaninti, Taikų skyrius - priemonę kiaušinių planui surinkti, Laukinimo - mėtų arbatos kovai prieš jaunimo narkomaniją ir alkoksikomaniją.

Meno skyriaus prancūzų firmos gérimu kolekcija buvo papildyta pas mus populiariu gérimu "Troinoj"...

Metodinio skyriaus žydras svajones kiek pritemė įteiktas kramtomos gumos vėrinys ir užuomina, kad belaukiant rekonstrukcijos pradžios dar daug tokių vėrinukų bus galima sukramnoti...

Pralaimėjusių šioje šventėje nebuvo.

Priedas Nr. 4

PLUOŠTELIS VVB DIREKTORES L.PAGIRIENĖS
ĮSPŪDŽIŲ IŠ KOMANDIRUOTES Į LENKIJOS LR
(1987 01 12 - 17)

Jau treti metai Vilniaus viešoji biblioteka įtraukta į kultūrinį bendradarbiavimą su socialistinėmis šalimis. Kelios mūsų darbuotojos turėjo progos lankyti Vengrijoje ir Lenkijoje. Mums taip pat tenka priimti svečių delegacijas.

1986 m. rugsėjo mėnesį Vilniuje lankési grupė Lomžos kultūros darbuotojų (jų tarpe - viena bibliotekininkė). Jie svečiavosi ir mūsų bibliotekoje. Buvo sužavēti lietuvišku svetingumu ir išvažiuodami pažadėjo būtinai pasikviesi pas save. Netrukus buvo gauta oficiali Lomžos kultūros skyriaus padėka ir kvietimas atvažiuoti.

Neįprastai šaltą šių metų sausį (temperatūra siekė iki - 30°) mūsų bibliotekos direktorė ir VRB direktorės pavaduotoja S.Dubčianskienė išvyko su atsakomuoju vizitu.

Bialistoke viešniamas pasitiko Lomžos vaivadijos kultūros ir meno skyriaus direktorius Juzefas Palka ir vaivadijos bibliotekos direktorė Sofija Jaskovska. Dėl žiemos išdaigų 70 km. atstumą iki Lomžos teko važiuoti 4 valandas, ir miestas pasiektas tik 4 valandą nakties. Apsistojo viešbutyje "Polonezas". Ryte reikėjo dalyvauti Lomžos vaivadijos bibliotekininkų seminare, kuriam pagengė pranešimus ir viešnios iš Lietuvos. Mūsų direktorė nusivežė darbą temą "Vaikų, jaunimo ir suaugusiųjų aptarnavimas Lietuvos TSR masinėse bibliotekose" (į lenkų kalbą išvertė mūsų darbuotoja A.Lukša). Draugė S.Dubčianskienė skaitė pranešimą "Tarybų Lietuvos bibliotekų ideologinė veikla".

Dėl šalčio į seminarą atvyko tik artimiausių apylinkių bibliotekininkai. Vaivadijos bibliotekos salėje irgi buvo šalta, ir kai kas sėdėjo su paltais. Po pranešimų apie Lietuvos bibliotekų veiklą buvo gauta nemaža klausimų. Lenkus domino, kaip pas mus populiarinamos asmeninės bibliotekos, kaip aptarnaujami ligoniai, invalidai ir kt.

Pasibaigus seminarui, šeimininkai, aprodė bibliotekos patalpas. Vakare savo namuose surengė priėmimą bibliotekos direktorę S.Jaskovska.

Gražių įspūdžių paliko lankymasis skoningai sutvarkytoje Bialistoko bibliotekoje (dir. Valentina Siniakovič). Čia vėl teko skaityti parengtuosius pranešimus, ir atsakinėti į klausimus, pvz., apie muzikinį lavinimą Lietuvoje ir kt. Poilsisiui šeimininkai sugalvojo labai malonų netikėtumą - su trumpute programa pasirodė filharmonijos artistai. Išvaiždus skaitovas deklamavo A. Mickevičių (lenkiškai ir lietuviškai!), griežę smuikas ir fleita. Buvo labai jauki ir maloni atmosfera. Vakare laukė svetingas priėmimas pas Lomžos vicevaivadą Edvardą Dombrovskį.

Labai trumpai teko pabūti Varšuvos Nacionalinėje bibliotekoje. Svečius priėmė ir aprodė biblioteką naujas direktorius Stanislovas Čaika. Šiuo metu ten vyksta papildomų patalpų statybų. Jau dabar ryškėja kai kurios statybos klaidos, pvz., prastas vėdinimas, Saugyklos patalpa - maždaug 160 m ilgio, ir beveik jokios mechanizacijos. Čia pritaikytos kompaktiškos belgiškos lentynos, dalis - automatizuota. Prie bibliotekos veikia literatūros tyrinėjimo institutas.

Įdomi buvo išvyka po Lomžos apylinkes, į Drozdovo gamtos muziejų, Zambrovo bibliotekos filialą ir kultūros namus. Čia viešnios buvo vaišinamos nepaprasto skanumo tortais ir šampanu, gavo puokštės orchidėjų... Lankytasi taip pat Zambrovo satyrinio laikraščio "Kontakty" redakcijoje, kur apžiūrėtas velnių muziejus.

Nepastebimai pralékė penkios kelionės dienos, patirta nauju įspūdžiu, įsigyta draugų kaimyninėje šalyje.

Užrašyta iš pasakojimo
VVB darbuotojams 1987m. kovo 4 dieną

Priedas Nr. 5

APIE NAUJAMETINĮ R Y T M E T Į
VVB DAREUOTOJŲ VAIKAMS (1987 01 07)

Profsąjungos komitetas yra įsitikinęs, jog didžiausias kiekvienos mamos noras yra suteikti džiaugsmo savo vaikams. Tuo tarpu visiškai aišku, jog svarbiausias PK uždavinys, sudaryti mamoms palankiausias sąkygas tą džiaugsmą suteikti, o geriausia proga - Naujųjų metų šventė.

Viskas, atrodytų, klostesi neblogai, bet kaip ir paprastai, didžiausias rūpestis - rasti "Senelį Šaltį". Negalėtume dabar tiksliai pasakyti, kodėl buvo atsisakyta V.Žaičiausko kandidatūros: gal todėl, kad kasmet jį eksploatuojame visiems vyru vaidmenims, kuriuos tik kuria įvairiuose mūsų oficialiuose ir pagrindiniuose teatruse; ir ne tik vyru, beje, o net ir moterų (Ana Nrenina "Senamiesčio vaidilučių" teatre). P.Seménas (rūbininkas, buvęs saviveiklinio teatro režisierius) atsisakė šios misijos kategoriškai, pasižadėjęs už tai atlikti kad ir baisiausią bausmę. Kalbinome Česlovą Šilerį. Ne šiaip sau kalbinome: pabandėme užmigdyti jo budrumą didžiuliui puodu kavos, leidome rūkyti kabinete, M.Šriubšiene elgesi diplomatiškiau, nei provincijos režisierius, kalbindamos Nikitą Michalkovą atlikti pagrindinį vaidmenį nelabai vykusiame serijiniame filme... Česlovas, žinia, viską suprato. Laimei, jo asmeninių savybių skalėje pareigos jausmas užima toli gražu ne paskutinią vietą, ir mes jau jutome pergalę, kai ji bemat išslydo iš rankų. Pasirodo, tą savaitę, kada buvo numatyta eglutė, mūsų kandidatas į aktorius buvo suplanavęs atsiimti laisvas dienas ir išvažiuoti į namus. Nežmoniškas džiaugsmas Šileriui ir neapsakomas apmaudas PK.

Bet išeitis buvo rasta. Senelio vaidmenį sutiko atlikti Virginija Gudelevičiūtė, aktorė iš pašaukimo, be to, itin paslankus žmogus. Apsidžiaugėme nematytais, tačiau vienintelė sąlyga, kuria mums iškélė Virginija - parenkti mažytį scenarijų. O tai jau, palyginti vieni niekai, turint^{tokius} īsimoningu bendradarbius, kaip R.Jankūnienė, M.Rudyte ir pati V.Gudelevičiūtė. Snieguolės vaidmeniui buvo vienbalsiai "patvirtinta" R.Jankūnienė.

"Eglutės" diena iš pat ryto buvo labai šalta. Daugiau nei 20° šalčio. Bet vaikučių susirinko apie 10: R.Karpis, Linutė ir

Odeta Zubkaitytės, Inga Saldžiūnaitė, sesutės Vilčinskajos, Mindaugas Barkauskas, Renata Tribockaja ir keletas kitų. Senelis Šaltis ir Sniegulė su dovanų maišu į VLS aptarnavimo salę atėjo kaip tik tuomet, kai vaikai buvo apsipratę su aplinka, prisiminę išmoktus eilėraštukus, daineles ir jau labai laukė svečių. Užsiė-nimų vaikai turėjo īvairiausių: iš Sniegulės "misių kraiteles" - traukė ir minė misles, padėjo Seneliui ir Sniegulei pasakoti apie jų kelionę iš Ledo karalienės pilies į Vilnių. Labai susirūpino, kai senelis, vaizduodamas mirtinai išvargusią elnią, nugriuvo viduryje salės ir ilgai ilsėjosi: puolė pusti ir šaldyti Senelį, kad šis neištirptų.

Visi vaikai buvo aktyvūs, paperkantys savo nuoširdumu ir nepamatojami savo betarpiškumu. Vyresnieji kiek lečiau įsitraukė į žaidimą, o mažiukams viskas buvo įdomu. Rafikas Karpis labai apgailestavo, kad Senelis jo nepažino, nes, esą, jis buvęs jų darželyje. O Senelis pasirodė besąs energingas šokėjas, be to, gana smalsus: išklausinėjo vaikų apie mamas, tėvelius, nelabai girtinus pačių vaikų poelgius. Žinoma, pagaliau Senelis ir Sniegulė pavargo, išdalino dovanėles, ir išvažiavo savo keliais.

Taip laigėsi dar viena pasaka vaikams ir dar vienas, eilinis larbas VLS darbuotojams ir PK nariams.

Elvyda Skuodytė

TARP MENO ISTORIJOS PASAKOTOJŲ

Vakaras su knyga. Tokį idomų poliši vilniečiams slūlo A. Mickiewičiaus viešosios bibliotekos meno skyrius. Išsamiau aplęcia sukauptą spaudinių lobyną, seniausius ir vertingiausius meno istorijos pasakotojus rašo bibliotekininkė Rita PALIUKAITĖ:

— Skyriaus fonduose šiuo metu sukaupta apie 15 000 knygų, dalis ju įvairiomis pasaulio kalbomis. Ypač gausu rusų ir užsienio klasikų bei šiuolaikinių dailininkų reprodukcijų albumų. Daug spaudinių apie taikomąja dekoratyvinę dailę ir architektūrą. Yra nemažas pasirinkimas scenografams. Skyriuje gana išsamiai su komplektuota literatūra apie kostumo istoriją, gausu knygų, balų, taip pat šiuolaikinio interjero klausimais. Be minėtų, čia komplektuojamie leidiniai apie muziką, teatrą, kiną, meninės fotografijos albumai, taip pat periodika vokiečių, lenkų, vengrų, čekų, bulgarų ir kitomis kalbomis. Šia literatūra galima naudotis nedidelėje, bet jaukioje skaitykloje.

Ivairius memuarinės literatūros pasirinkimus. Atsižvelgiant į tai,

kad šiais leidiniais domisi daugiausia vyresnio amžiaus žmonės, jie iš meno skyriaus išduodami į namus. Skaityojai čia gali rasti daug puikių spaudinių. Tai F. Šopeno laiškai bei monografijos apie jį; I. Stravinskio autobiografinė knyga, jo straipsniai bei atsiminimai apie jį; F. Salapino autobiografija bei jo raštų tritomis, kuriame surinkti straipsniai, pasiskymai, laiškai bei amžininkų atsiminimai; H. Berliozo memuarai, baletmeistrelio M. Fokino atsiminimai, straipsniai, interviu; garsios šokėjos A. Dunkan atsiminimų knyga; skulptoriaus M. Antokolskio laiškai ir straipsniai; dailininko A. Benua atsiminimai ir t. t.

Tiems, kuriuos domina retenybės, pasiūlysmė 1898—1904 m. Peterburge leistą iliustruotą literatūrinį-meninį žurnalą „Meno pasaulis“ („Mir iskustwa“). Bene seniausia skyriuje saugoma knyga yra 1750 m. išleistas vokiečių kalba gotišku šriftu parašytas piešimo vadovas.

Keletas žodžių apie gražiausią ir puošniausią bibliotekoje saugomą leidinį. Iš tiesų ši knyga yra antikvarinė retenybė. Pa-

gal Jenos universitete esanti originalą 1983 m. Leipcige buvo padaryta 800 kopijų. Vieną jų įsigijo Vilniaus viešoji A. Mickiewičiaus biblioteka. Tai šventinio epistoliarinio žanro XVI a. vokiečių kalba parašyta rankraštinė knyga.

Meno skyriuje pradėti komplектuoti muzikiniai bei literatūriniai įrašai. Tiesa, fonotekos fondas dar negausus, bet jis gali patenkinti kai kuriuos muzikos mėgėjų norus. Daugiausia yra pramoginės muzikos plokštelės. Naudodamiesi modernia muzikine aparatu ir fonotekos fondu, vilniečiai gali patys pasidaryti įrašų.

Skiriamas dėmesys ir propagandiniams darbui. Bendrojoje skaitykloje veikia nuolatinė ekspozicija „Iš pasaulinio meno lobyno“, taip pat nauju knygų ir plokštelėlių parodos. Reguliariai rengiamos teminės literatūros apžvalgos, muzikinės audicijos ir kiti renginiai, kuriuose kviečiame apsilankyti visus bibliotekos skaitytojus.

Mégstantys meną ir muziką gali malonai praleisti čia savo laisvalaikio valandas.

Vakarinės naujienos, 1986, Kovo 15.

Delegacja z Litwy w Łomżyńskiem

INFORMACJA WŁASNA

Współpraca między Litewską SRR, a woj. łomżyńskim coraz częściej przybiera formę roboczej wymiany doświadczeń między specjalistami.

Od 15 czerwca br. na Ziemi Łomżyńskiej gością pracownicy placówek kulturalnych Litwy: Witautas Staniunas — dyr. Muzeum Życia Ludu Litewskiej SRR i jego

zastępca — Witaukas Umbrašas, Ona Brzegiebie i Kazimiera Sziaudiniene — kierownicy oddziałów Biblioteki Publicznej im. A. Mickiewicza w Wilnie, Janina Zwikałaje — pracownik Naukowo-Metodycznego Centrum Kultury Litewskiej SRR i Ewarystas Rajszutis — kierownik artystyczny zespołu Rejonowego Domu Kultury w Świecianach.

W programie pobytu litewskiej delegacji przewidziano m.in. spotkania z przedstawicielami władz politycznych i administracyjnych regionu, z pracownikami GOK i biblioteki w Bogutach Piankach oraz Klubu Prasy i Książki we wsi Radziszewo Sieńczech, a także zwiedzanie placówek kulturalnych regionu: muzeów w Ciechanowcu i Nowogrodzie. (nom)

Gazeta Współczesna,
1986, 17 czerwca

„Sercem i orężem Ojczyźnie służyła”

Na 180 rocznicę urodzin Emilii Plater

jaśnie, jak zatytułowa-

ła się historią ojczystego kraju, uczyła francuskiego, niemieckiego, lecz oprócz tych zainteresowań naukami humanistycznymi, poświęcała sporo czasu matematyce, fizyce, uprawiała fechtunek, jeździectwo, dobrze strzelała.

Na jej biurku obok podręczników często znaleźć można było parę pistoletów. Bożyszczeńem jej była francuska bohaterka narodowa Joanna D'Arc, wielką cześć i uznanie miała też dla Greczynki Boboliny, która w 1818–1822 r. znacząco swój majątek ofiarowała dla sprawy niepodległości narodu greckiego, uzbroiła trzy okręty i sama objęła nad nimi dowództwo. Wizerunki Joanny D'Arc, Boboliny i Kościuszki znajdowały się na po- czesnym miejscu w pokoju Emilii. Celem jej pierwszej wielkiej podróży, w której udała się razem z matką, nie była ani Francja, ani Włochy, tradycyjne i obowiązkowo prawie zwiedzane przez polskich arystokratów. Była to wyprawa do Polski. Warszawa — Emilia i jej matka niemal zgorszone są atmosferą rozbawienia w „towarzystwie”, z którym z racji swego tytułu musiały się zetknąć. Czy zapomiano tu już o Walerianie Łukasińskim? Jak mogą tak bezetrosko się bawić? — myślała Emilia. Opuszczając Warszawę zwiedziły szanice Pragi, na których padł w 1794 r. Jasiński, Mokotów — miejsce obozu Kościuszki. Podczas zwiedzania zamku Kmitów w Pieskowej Skale uwagę Platerówny przyciągał portret swojej mniszki. Była to panna Wielopolska, która z bronią w ręku nizym mężczyzną stanęła przeciw Turkom i Tatarom. Mógł walczyć z tak zaciętym wrogiem, jakim byli Turcy, nie ucieriała tyle, co po powrocie z boju, zaznała od „towarzystwa” potępiającego jej męskie wystąpienie.

Będąc w Krakowie Emilia kupuje książkę. Jest to dramat młodego pisarza Franciszka Węzyka „Wanda, trajeda w niskiem nie była, choć nie nazywa ją Mickiewicz w swoim wierszu (z którym powyżej) jednakże i spuścizna w czynach a natchnionych wielce lużona. Urodziła się w listopadzie 1806 r. młodszym lat różniła się od swych rówieśników, którzy byli aristokratyczni, a beztruskimi, próchnymi. Od dzieciństwa nauki razem z braćmi — Ludwikiem i Kazimierkiem. Pasjonowała

5 aktach". Wanda jest rycerką, walczą przeciw Niemcom z orążem w dłoni.

Duży wpływ wywierała na Emilię mickiewiczowskie „Żywila” i „Grażyna”. Bracia jej zresztą należeli do Towarzystwa Filomatów i Filaretów i wpływy te też dały znaczenie o sobie w kształtowaniu się przyszłej bohaterki.

Jako wielką tragedię przeżywa Emilia dramat jej brata stryjecznego Michała, który 3 maja 1823 r., jako uczeń III klasy gimnazjum pragnąc wyrazić swój patriotyzm napisał na tablicy: „Niech żyje Konstytucja 3 maja”. Michał uwieziono, później karnie wcielono jako szeregowca do Korpusu Litewskiego, do domu powrócił w 1830 r. na wpół oblakany, wkrótce zmarł.

W jej późniejszej roli — powstańca niemożliwe ważne było również to, że Emilia Plater bardzo kochała lud i cieszyła się wśród prostych ludzi wiejskich wielką popularnością. Nieraz bywała ona pośrednikiem pomiędzy swoją despotycznie rezydującą w inflanckich dobrach ciocią, a zwykłymi wieśniakami. Znała język łotewski, litewski. Potrafiła rozmawiać się ze Zmudzinami, mówiła po białorusku, знаła pieśni i tańce Białorusinów, umiała nawet „hałasić” po białorusku, czyli opłakiwać utratę bliskiej osoby. Jej zainteresowania ludem nie ograniczały się do wesel chłopskich czy dożynek, znała ona życie ludu w całej jego istocie. Może dlatego lud z takim oddaniem poszedł za nią: „... Emilia, w ubiorze powstańczym stanęła wśród ludu witającego ją radosnymi okrzykami, w serdecznych słowach oznajmiła, że w Polsce i na Litwie już się biją bracia, by zostać wolnymi, trzeba więc poprzedić ich usiłowania i wypędzić wrogów z kraju.” (książka Bolesława Limanowskiego „Szermierze wolności” — Kraków, 1911).

Z wrogiem biła się kilkakrotnie, okazując przy tym iście męską odwagę i wytrwałość, zyskała stopień kapitana 25 pułku piechoty. Kiedy wojsko polskie pod dowództwem Chłapowskiego składało broń na granicy pruskiej, była oburzona. Cała jej osobiowość i natura sprzeciwiały się temu, próbowała przedostać się wraz z towarzyszami do Królestwa i tam kontynuować walkę. W drodze przedzierając się przez bagno i lasy zachorowała. Kleśni powstania przeżyć nie umiała — zmarła 23 grudnia 1831 r.

Bohaterska postać i czyny E. Plater wpłynęły na postawę wielu kobiet Polski i Litwy. Na wieść o tym, że wzięła

Czerwony Sztandar, 1986, 28
listopada

wszystkim była wśród nich jej przyjaciółka Maria Prószyńska, były też Maria Raszanowicz, Antonina Tomaszkiewicz-Wierzbicka, Wilhelmina Kasprzakowiczowa i inne, znane i te, których nigdy nie rozpoznano w przebraniu męskim.

Natchnęła ona wielu poetów polskich, francuskich, niemieckich, angielskich, włoskich, węgierskich — wszędzie wysławiana ją jako bohaterkę. Dla niej chyba, kochającej lud, najbardziej miły sercu byłby wiersz nieznanego poety, prawdopodobnie również powstańca, żołnierza, jak i ona:

„Cześć Ci, polska Bobolina,
cześć Ci, Platerówno!
Do miękkich wygod zwykła,
będąc piękna, młoda,
Dla Ojczyzny wzgardziłaś
wdziękiem i urodą.
Porzuciłaś bogate Twych
przedków pokój”.

„W okresie 150 lat — pisze w swej książce „Sercem i orężem Ojczyźnie służyły” — D. Wawrykowska-Wierzbicka (Warszawa, 1982) — jakie upłyły od jej śmierci, stała się Platerówna natchnieniem dla wielu artystów, poetów, malarzy, rysowników. Jej imię przybierały liczne szkoły, drużyny harcerskie i inne organizacje młodzieżowe. Jej imieniem nazwano i do dziś nazywa się ulice i place... Z jej imieniem płyną na morsach i oceanach świata polski statek handlowy, zbudowany w stoczni Polski Ludowej.

Podczas II wojny światowej imię Emilii Plater przybrały I Samodzielny Batalion Kobiecy, uformowany w ZSRR i wchodzący w skład 1 Dywizji im. T. Kościuszki, a następnie 1 Armii Wojska Polskiego. Nad szeregami nowoczesnych kobiet — żołnierzy załopotał sztandar z wizerunkiem Emilli Platerówny. Z biegiem lat stała się Platerówna symbolem bohaterstwa kobiet polskich walczących o niepodległość.

Taka to była niepospolita, waleczna, piękna i wzrosła „Litwinka”, dziewczyna-bohater, Wódz Powstańców — Emilia Plater, i taki właśnie niepospolity i wzrosły dorobek w czynach ludzkich po sobie zostawiła.

Bożena BARSKA

Fot. z wystawy i reprodukcja
W. Charina

Bogatsi o nowe wrażenia...

Dosłownie kilka tygodni temu podejmowaliśmy u siebie w redakcji grupę turystyczną z Łomży, która przez kilka dni pobytu miała możliwość zapoznać się z wieloma aspektami życia Litwy Radzieckiej.

I oto znów w naszej republice bawi delegacja z tego województwa na czele z wicewojewodą łomżyńskim mgr Edwardem Dąbrowskim. W jej składzie są pracownicy wydziałów kultury, bibliotek, muzeów. Poprosiliśmy kierownika o kilka słów na temat pobytu i wrażeń stąd płynących.

— Jest to już druga w roku bieżącym delegacja z naszego województwa, jeżeli chodzi o pracowników kultury. Te kilka dni pobytu na Litwie świadczą o tym, iż podobne wymiany przynoszą ogromne korzyści. Mieliśmy możliwość zwiedzić

biblioteki republikańską, publiczne. Zachwycił nas dział czytelnictwa dziecięcego, bo oprócz konkretnych form doskonale prze myślano tu szereg imprez towarzyszących, które mają na celu przyciągnąć młodego człowieka do tej ważnej sprawy — czytelnictwa. Mam na myśli różne wieczory, wystawy, przedstawienia teatru lalek. Zachwyceni jesteśmy zaangażowaniem do swej pracy naszych przyjaciół litewskich. To po prostu fanatycy swojego zawodu.

Byliśmy też w Rumsziszkes — muzeum skansenie. I znów okazja porównania z naszymi Ciechanowcami, gdzie mieści się placówka o bardzo podobnym profilu. Litewscy specjalisci z tego muzeum bawili u nas i obecnie podczas rozmowy podkreślili, że jest mnóstwo

form współpracy, która by

łały pożyteczna dla obu stron.

Jeżeli chodzi o wrażenia osobiste, to jesteśmy oczarowani serdecznością, gościnnością, przyjęciem. Zdumiewa rozmach budownictwa, pietyzm, z jakim ludzie się ustosunkowują do zabytków, gospodarność i ład na każdym kroku.

Pięć dni spędzonych na Litwie. Wyjeźdzamy bogatsi o nowe doświadczenia, o przyjemne wrażenia związane ze zwiedzaniem stolicy Litwy, Kaunasem.

SŁUŻBA INFORMACYJNA „CZERWONEGO SZTANDARU”

NA ZDJĘCIU: grupa pracowników kultury z Łomży (od lewej) Cecylia Krawczyk, Norbert Tomaszewski, Edward Dąbrowski (kierownik delegacji), Helena Dąbrowska, Zygmunt Zdanowicz, Elżbieta Knopkiewicz.

Fot. W. Charin

Czerwony Sztandar, 1986, 6 września

KULTURALNE KONTAKTY

Woj. suwalskie-Wilnius, Trakai, Kaunas

Ostatnio w stolicy Litewskiej SRR bawiła delegacja działaczy pracowników kultury z województwa suwalskiego na czele z dyrektorem Muzeum Okręgowego w Suwałkach Zygmuntem Filipowiczem. W składzie delegacji byli także dyrektorzy domów kultury, pracownicy bibliotek. Przybyli oni na zaproszenie Wileńskiej Biblioteki Publicznej im. A. Mickiewicza i Muzeum Sztuki Lit. SRR. Tego rodzaju wymiany mają swoje tradycje, trwają już one od paru lat. Jesienią ubiegłego roku delegacja pracowników kulturalno - oświatowych Litwy gościła w woj. suwalskim. Aktualnie reprezentantów kultury woj. suwalskiego podejmował zastępca ministra kultury Lit. SRR R. Kibildis. W czasie spotkania omawiano zbieżne problemy w pracy placówek kulturalno - oświatowych. Szczególnym przedmiotem zainteresowań była praca ośrodków kulturalnych zlokalizowanych w stolicy Litewskiej SRR, jak też w Trakai i Kaunasie.

Spotkanie z wileńskimi działaczami kultury odbyło się w Republikańskim Pałacu Kultury i Sportu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. Jego dyrektor A. Purauskas szczegółowo opowiedział o wielostronnej działalności placówki. Goście mieli ponadto okazję zapoznać się na żywo z pracą przeróżnych kółek

zainteresowań. Zwiedzili także nowy dom kultury w Trakai oraz bibliotekę, spotkali się z ich pracownikami. Dodatkową atrakcją było zwiedzanie zabytków architektonicznych Trakai, głównie — słynnego zamku.

Prawdziwe święto suwalskim gościom przygotował Kaunas. W ciągu jednego dnia zwiedzili oni IX Fort, muzea im. Czurlonia, diabłów (im. Zmudzinawicjusa), współczesną Galerię Obrazów oraz Muzeum Rzeźby i Witrażu Lit. SRR. Spacerowali po Kauńskie Starówce, a wieczorem mieli okazję zwiedzić dom kultury Kauńskich Zakładów Włókien Sztucznych. Delegacja spotkała się z uczestnikami kółek amatorskich tańca i pieśni. Uwagę gości z Polski przykuł imponujący kompleks sportowy przekazany do dyspozycji robotników zakładu oraz ich rodzin.

Bibliotekarze województwa suwalskiego żywo interesowali się pracą naszej biblioteki, jak też Wileńskiej Biblioteki Uniwersyteckiej, zwiedzili pracownie restauracji zabytków.

Tego rodzaju poznawcze wizyty, wymiana doświadczeń z pewnością z roku na rok będą się rozszerzały — z obopólną, oczywiście, korzyścią.

ATOLIA GAWRIKOWA,
pracowniczka
Republikańskiej Biblioteki
Publicznej im. A. Mickiewicza

Gorzwy Szandar, 1986, 19 stycznia

Krajobrazy Nowogrodzcyzny w bibliotece im. A. Mickiewicza

Ulica, pomnik, mieszkanie tej literatury o poecie polskim muzeum, popiersie w Muzeum w języku litewskim. Dopiero nieco później dyrektorka naszej biblioteki Liudka Paśnicka, mieszkanka, związana z pamiatkami, zaproponowała imieniem Adama Mickiewicza. Zawsze z zainteresowaniem odbiemamy wiadomości, jeśli dzieje się w naszym mieście coś nowego, dotyczącego autora „Pana Tadeusza”. Tak było na przykład wtedy, gdy odśianiano pomnik, gdy poddawano kolejnej rekonstrukcji mieszkanie, w którym pisał „Grazynę”. A oto niedawno w bibliotece jego imienia, znajdującej się w sąmym centrum Starówki Wilenskiej przy ul. Traku, czystnie upiększyły trzy malowidła ścienne. Stali się one powodem naszej wizyty w tej placówce kulturalnej, a przy okazji — zapoznania się z jej działalnością i najbliższymi planami.

Zastępca dyrektora do spraw naukowych Dalia Stanewiczene opowiada:

— Biblioteka nasza nosi imię Adama Mickiewicza od roku 1955, w którym przypadła senna rocznica śmierci poety. Wtedy właśnie postanowiliśmy kolekcjonować nie tylko jego utwory, ale też książki dotyczące tematyki mickiewicowskiej. Założylismy tzw. fundusz poety, który liczy obecnie kilka tysięcy edycji. Już z gotą 30 lat prowadzimy katalog wszystkich jego utworów oraz literatury wydawanej o nim w różnych krajach świata. Z naszej inicjatywy ukazała się bibliografia „Adam Mickiewicz” (1981 r.) w opracowaniu naszej współpracownicy Kazimiery Szaudiniene. Edycja zawiera spis ca-

dama Mickiewicza i znawca jego twórczości z radością przyjął propozycję wykonania tego dzieła. Obrazy nadają lokalowi gromadzcy, odświeżony wygląd. Utrzymane w pastelowej szacie przedstawiają bardziej przybliżającą rzeczywistość, a także wewnętrzne emocje o Wieszcza, lecz również powięcone mu dzieła sztuki. W swoich zbiorach mamy popiersie poety wykonane przez plastyka E. Warnaśa, drewnianą rzeźbę „Maryla (Muza)”, ducha R. Kwidziny, kilka naczyń ceramicznych, dyptyk malara W. Kisarausko, inne utwory literackie artystów-plastyków, płytę gramofonową, przesytki, w drugiej połowie grudnia miłośników poezji Wieszcza oczekującą tradycyjne wieczory mickiewicowskie.

„A. otó jeszcas jedna nowina. Zastužony džiačacz sztuki republiki Romas Dalinkewiczius upiekšyti ščiary čytelnini trzema malowidłami, na których przedstawių okolice Nowogrodu. Jako wielki wielbiciel talantu A-

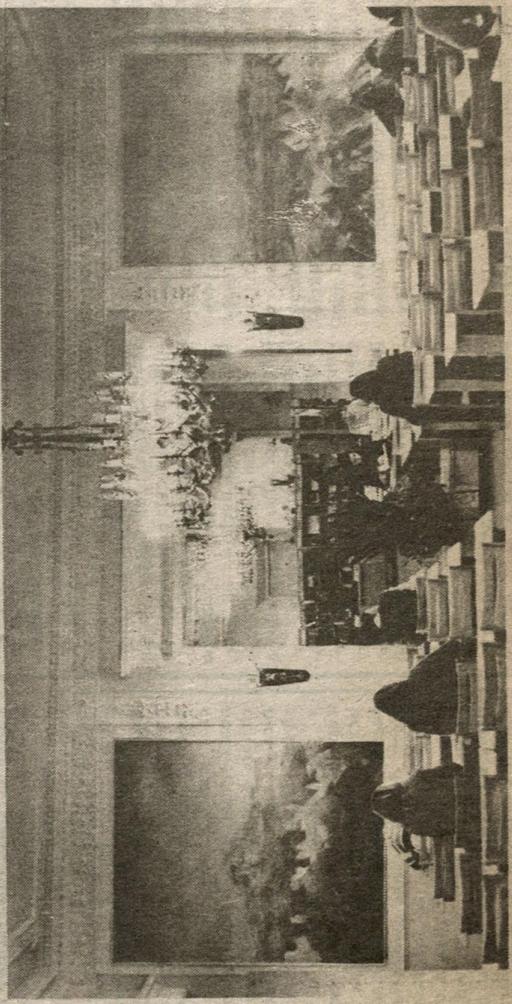
Gizy. Personel biblioteki planuje w najbliższym czasie zorganizować wystawy grafiki, malarstwa, ekslibrisów, rysunków itd.

Wielkie nadzieje na rozwinięcie i uatrakcyjnienie działalności związane są z dalszą rekonstrukcją budynku. Trwała ona, co prawda, 4 lata, do końca tu poważnych zmian, jednak prace przebiegają nadal. Lokal biblioteki w przyszłości znacznie się rozszerzy, uporządkowane zostanie wewnętrzne podwórza, w którym, na przykład, można będzie organizować dni poezji mickiewicowskiej, teatralizowane przedstawienia, wystawy pod gołym niebem. Pomysłów nie brakuje, a zając inicjatywę i zaangażowanie personelu biblioteki, na pewno zostaną zrealizowane, gdy dobiegnie końca rekonstrukcja.

Justyna GIEDROJC

NA ZDJĘCIU: malowidła ścienne upiększyły wnętrze wileńskiej biblioteki im. Adama Mickiewicza.

Fot. W. Charn

NUO VILNIAUS IKI SVITEZIO

Vilniaus Adomo Mickevičiaus viešosios bibliotekos kolektyvas turi daug gražių tradicijų. Tai — įvairūs teminiai vakarai, šventės, tarp kurių daugiausia vietos ir pagarbos skirtama renginiams, susijusiems su Adomo Mickevičiaus vardu. Bibliotekoje sukaupti didžuliai A. Mickevičiaus kūrinių, literatūros ir pe-

riodikos apie jį fondai, paveikslai, ekslibrisai.

Giliau besidomintiems poeto gyvenimu ir kūryba pasitarnaus bibliotekos darbuotojos K. Šiaudiniénės parengta bibliografinė rodyklė „Adomas Mickevičius“. Bibliotekininkams gimė mintis suburti A. Mickevičiaus kūrybos gerbėjų, mylėtojų ar būčiulių

(reikia pagalvoti, kaip pavadinti) klubą.

Vienas iš renginių poetui paminti buvo jo gerbėjų kelionė poeto jaunystės takais per Jasiūnus, Salčininkus, Benekainis, Naugarduką iki Svitezio ežero, kuriam A. Mickevičius skyrė nemažai posmų.

Gražina KADŽYTĖ

Vakarinės naujienos, 1987, liepos II

NE VISAD IR BIBLIOTEKA PADEDA

Knygos turi savo likimą, priklausantį nuo skaitytojų meilės.
Lotynų patarlė

Nusiperkame, žiūrék, jdomiai knygą, pagarbiai dedame ją už stiklo į lentyną ir fariamo sau: kai tik turésiu laiko, pulsiu skaityti.

Tuo tarpu parsinešę knygą iš bibliotekos, elgiamės kiek kitaip — sėdame ir iškart į ją jininkame. Juk išsirinkome pačią mėgstamiausia. Be to, ir biblioteka prašo greitai ją grąžinti — laukiančiųjų daug, o knyga fondoje kartais tik viena.

Vilniaus A. Mickevičiaus bibliotekoje viena skaitytoja įrašė į atsiliepimų knygą: „Noriu perskaityti „Ešefotą“ ir „Arbatovaikus“. Tokiai bibliotekai vieną egzempliorius — lašas jūroje. Noréčiau gi dviešimtame amžiuje perskaityti šias knygas, o dar geriau — šiam penkmetyje, nes amžius daro savo“.

— Č. Aitmatovo „Ešefot“ laukia keturiasdešimt skaitytojų,

sako bibliotekos abonemento skyriaus vedėja Z. Jokimaitienė. — Beje, sąrašas būtų dvigubai ilgesnis, tačiau kiti, pabūgę tokios eilės, nebeužsiregistruoja. Panašiai afakuojama ir Astafjevo knyga „Gyvenimą pragyventi“, kurioje išspausdintas „Liūdnasis detektývas“.

Suprantama, neeilinės, jdomios, aktualios tai knygos. Betgi ne vien jų pasigendama.

Jaunos abonemento darbuotojos Irena ir Larisa, pakilnojusios korteles, ima vardinti populiariausią esamų ir nebesamų fondoose knygų pavadinimus. Pasirodo, senokai skaitytojai veltui klausia Remarko, Moemo, dau-gelio antikos rašytojų knygų — biblioteka jų nebeturi.

Merginos porina iš afminties, ką mėgsta jaunimas. Žinoma, Ivanauskaitės, Erlicko knygas, Kazragytės „Tiltą be turėklų“, Tapino „Iliuzijų mugė“, almanachą „Veidai“. Bet poezijos tomelius visokio amžiaus skaitytojai linkę apeiti, tad jie ilgokai bibliotekos lentynose atrodo kaip nauji, išskyrus Sruogos, Sirvio rinkinius.

Na, o iš lietuviškų šiuo metu labiausiai nuskaityta bus J. Požerės knyga „Žuvys nepažista savo vaikų“, nors ir nesenai išleista pakartotinai.

Vakarinės naujienos, 1987, gegužės 8

PAVEIKSLAI BIBLIOTEKOJE

Vilniaus viešojoje A. Mickevičiaus bibliotekoje šiuo metu veikia dvielė dailininkų — J. Plikonytės-Bružienės ir V. Janausko — paveikslų parodos.

Dailininkė J. Plikonytė-Bružienė gerai pažystama meno mėgėjams. Jos darbai buvo eksponuoti respublikinėse, sajunginėse ir tarptautinėse parodose.

Bibliotekoje veikianti parodėlė tik iš dalies supažindina su gausia dailininkės kūryba.

V. Janauskas dirba tapybos, grafikos ir skulptūros srityje. Tai trečioji personalinė jo tapybos darbų paroda. Čia eksponuojami įvairiai metais sukurti paveiks-

lai, atspindintys dailininko kūrybinę mąstyseną.

Abi parodos veiks iki gegužės mėnesio vidurio.

R. PALIUKAITĖ
Vilniaus viešosios
A. Mickevičiaus bibliotekos
vyr. metodininkė

Komjaunimo tiesa, 1987, lapkričio 28

Za pośrednictwem gazety

Niespełna półtora roku temu zamieściłam w dzienniku pod rubryką „Wilnius miastem wysokiej kultury” notatkę pt. „Referat wygłasza jubilatka”. Była tam mowa o kandydacie nauk medycznych dr Lei Basman, która w dniu swego 95-lecia wygłosiła referat naukowy na posiedzeniu sekcji lekarzy - dermatologów w szpitalu, w którym do niedawna pracowała, a z którym dotychczas utrzymuje kontakt.

Po jakimś czasie doktor Basman opowiedziała mi, że miała nieoczekiwany wizytę: odwiedziły ją dwie młode pracowniczki Biblioteki im. Adama Mickiewicza Nijole i Irena. Powiedziały, że przeczytały o niej w „Czerwonym Sztandarze” i stamtąd dowiedziały się, że mieszkała w dzieciństwie i wczesnej młodości przy ulicy Trockiej (dziś Traku) — właśnie tej, przy której mieści się biblioteka.

Nijole Sisaite i Irena Tubaite — członkinie koła krajoznawczego biblioteki — badają właśnie dzieje ulicy Traku, proszą więc tę najstarszą mieszkańców, jaką poznali, o wspomnienia.

Do obowiązków Nijole, która

pracuje w dziale bibliograficznym placówki, należy przeglądanie i opisywanie materiałów „Czerwonego Sztandaru”. Notabene, bardzo lubi ten dziennik. „Znajdujemy w nim dla siebie moc wiadomości — mówi. — Sporo jest w nim wilniiany, masa ciekawych rzeczy o Mickiewiczu, o wileńskich ulicach. Dziennik ma swoiste oblicze, swój urok”.

Po przeczytaniu notatki o jubilatce, dziewczęta z początku nie dały wiary, że może tak być w rzeczywistości. Gdy jednak skontaktowały się z doktor Basman, gdy opowiedziała im sporo ciekawych rzeczy o ulicy Traku i jej mieszkańców na przełomie XIX i XX wieku — przekonały się, że w gazecie nie było ani krzyty przesady. Teraz opowiadają innym o tej niezwykłej kobiecie, która i dziś uczęszcza na odczyty, chodzi do teatru, nie rozstaje się z książkami i pismami.

Kroniki ulicy Traku, które układły, już są gotowe. Jest w nich m.in. cały rozdział opracowany na podstawie opowiadań doktor Lei Basman.

Eliszewa ADELSKA

Czerwony Sztandar, 1987, 7 marca

Architektoniczny portret Litwy

Tak można byłoby nazwać wystawę otwartą ostatnio w Związku Architektów Litewskiej SRR, na której zaprezentowano najróżnorodniejsze projekty: poczynając od wiejskich domów kultury do restaurowanych zabytków, od supernowoczesnych domów mieszkalnych po rekonstrukcję biblioteki im. Adama Mickiewicza, Rosyjskiego Teatru Dramatycznego i innych obiektów.

Celem wystawy i odbytej na niej dyskusji było dobranie sześciu prac na tradycyjny konkurs ogólnozwiązkowy „Najlepsze prace architektoniczne roku”.

W końcu roku podane zostały nazwiska zwycięzców.

Inf. wl.

Czerwony Sztandar, 1987, 7 października

Od wielu lat pracuje jako bibliotekarka w wileńskiej bibliotece im. A. Mickiewicza Atolia Łuksza. Jest szczególnie lubiana przez Czytelników pracowniczą biblioteki. Zawsze chętnie pomoże odnaleźć na półkach poszukiwaną książkę, w rozmowie z Czytelnikiem stara się odczuć jego świat na tyle, by móc doradzić odpowiednią lekturę. Oprócz literatury, z którą jest związana i uczciowo, i zawodowo, i ze względu na ukończone studia (polonistyka WIP) interesuje się medycyną (ukończona szkoła medyczna), malarstwem (ukończona wieczorowa szkoła malarstwa), podróżami, „bo kształcą i kształtują człowieka, dając możliwość poznania nowych, ciekawych ludzi, z których każdy przecież — to cały świat” — mówi Atolia.

Fot. W. Charin

Czerwony Sztandar, I987, 3 czerwca

Wystawa ekslibrisu

W Wilniusie w bibliotece im. Adama Mickiewicza przy ul. Traku została otwarta wystawa ekslibrisu plastyka wileńskiego Alfonsasa Czepauskasa, która była uprzednio eksponowana w Jonawie z okazji Dnia Chemika. Autor prezentuje około 70 prac przeznaczonych dla publicznych

i własnych zbiorów książkowych. Jest to 18 wystawa autorska Alfonsasa Czepauskasa. Eksponował on swoje prace w Estonii, Łotwie, Federacji Rosyjskiej, Polsce.

Wystawa będzie czynna do końca drugiej dekady sierpnia br.
Inf. wl.

Czerwony Sztandar, I987, 19 lipca

Sudarvta 1986 m.

GERBIAMAS SKAITYTOJAU!

Šių metų rudenį bibliotekoje organizuojama skaitytojų konferencija. Iš anksto kviečiame Jus dalyvauti joje. Norėdami suinoti skaitytojų nuomonę apie biblioteką prašome atsakyti į anetą. Jūsų atsakymai padės tobulinti bibliotekos darbą, geriau atenkinti skaitytojų poreikius. Dėkojame Jums už pagalbą.

Bibliotekos direkcija

A N K E T A

- . Kurių bibliotekos skyrių paslaygomis naudojatės (pabraukti):
abonementas, jaunimo, vaikų literatūros, meno, bibliografijos-informacijos, kraštotoyros-vilnistiškos skyriai, skaitykla, TBA:
.....
.....
.....
.....
- . Kaip vertinate bibliotekos fondą (pabraukti):
fondas Jūsų poreikius patenkina visiškai, dalinai, nepatenkina;
reikalingų spaudinių biblioteka dažnai neturi;
reikalingus spaudinius dažnai turi paėmę kiti skaitytojai;
nurodykite konkrečiai, kokios tematikos ir pavadinimų knygų Jūs negavote
.....
.....
.....
.....
- . Jūsų pastabos dėl periodinių leidinių (pabraukti):
bibliotekoje jų neskaitote;
bibliotekoje jų negaunate dėl to, kad neužsakomi, saugomi per trumpai, turima per mažai egzempliorių;
nurodykite, kurių leidinių dažnai negaunate, kiek reikėtų juos saugoti
.....
.....
.....
- . Ar Jus patenkina bibliografinis-informacinis aptarnavimas:

katalogai	taip	ne	nesinaudojate
bendroji straipsnių kartoteka
kraštotoyros katalogas
informaciinių leidinių fondas
informacija apie naujus leidinius
informacija apie naudojimąsi biblioteka
budinčio bibliografo paslaugos
kitos pastabos

.....

Ar kreipiate dėmesį į spaudinių parodas? Kaip jas vertinate?

.....
.....
.....
.....

Ar norėtumėte, kad bibliotekoje būtų organizuojama daugiau masinių renginių. Kuriuose dalyvautumėte (pabraukti): paskaitos, muzikinės audicijos, literatūros apžvalgos, susitikimai su kultūros veikėjais, meno gerbėjų klubas ir kiti klubai pagal interesus.

Jūsų pasiūlymai.....
.....
.....
.....

Kaip vertinate skaitytojų darbo ir poilsio bibliotekoje sąlygas? Kokių patiriate nepatogumų, kas nuteikia nemaloniai?.....
.....
.....
.....
.....
.....

Ar Jus patenkina bibliotekininkų kvalifikacija, aptarnavimo kultūra? Kokie turėtų būti bibliotekininkų ir skaitytojų santykiai?

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Prašytume pateikti apie save šias žinias:

lytis
amžius
išsilavinimas
profesija, užsiėmimas
nuo kada skaitote mūsų bibliotekoje
kuriose dar bibliotekose skaitote

**VILNIAUS VIEŠOSIOS A.MICKEVIČIAUS BIBLIOTEKOS RŪMŲ
PROGRAMINĖ UŽDUOTIS**

Vilniaus viešoji A.Mickevičiaus biblioteka viena stambiuju universalų masinių bibliotekų Vilniuje. Jos literatūros fondą šiuo laikotarpiu sudaro virš 530 tūkstančių egzempliorių įvairių spaudinių. Kasdien biblioteka pasipildo po 30 tūkstančius egzempliorių knygų ir periodinių leidinių. Būdama universalė masinė biblioteka kaupia, saugia ir pateikia skaitytojams daugiausia humanitarinio profilio literatūrą. Biblioteka aptarnauja apie 20 tūkstančių skaitytojų. Kasdien liotekoje apsilanko vidutiniškai 400-500 žmonių.

Bibliotekoje dirba 92 darbuotojai, iš jų 15% vyrai.

Vilniaus viešoji A.Mickevičiaus biblioteka atlieka kelétą socialinių funkcijų:

- 1) šalia kitų stambiuju mokslinių bibliotekų aptarnauja knygų išleidimo ir išduoda spaudinius į namus Vilniaus gyventojams ir atvykstantiems svečiams, norintiems skaityti;
- 2) teikia metodinę pagalbą Vilniaus zonos bibliotekoms, yra giamo patyrimo bazė šioms bibliotekoms.

Remiantis Lietuvos TSR Ministrų Tarybos 1985m. lapkričio 11d. įtariku Nr.18 "Dėl Vilniaus viešosios A.Mickevičiaus bibliotekos kapitalinio remonto" numatomas šios bibliotekos kapitalinis remontas konstrukcija 1988-1991 metais. LLR statybinės organizacijos PKZ mis.

Biblioteka yra semamiesčio zonoje, iš visų pusiu ją supa gyvenamieji namai, todėl plotas skirtas remontui ir rekonstrukcijai yra atenkinamas. Būtų tikslinga padidinti naudingą plotą perdengus

rmąjį kiemą stogu (surasti technologinį sprendimą, kad butų maksimaliai patogus eksploatacijai, išspręsti vėdinimo, šilumos bei apiečimo klausimus). Perdengus kiemą stogu atsirastą papildomo plotą didesnėje erdvėje komfortiškiau įrengti skaitytojų aptarnavimo ir poilsio zoną.

Bibliotekos patalpos turėtų būti suskirstytos į tris zonas:

- I Tarnybinis įėjimas su administracijos ir ūkio tarnybomis
- II Skaitytojų vaikų įėjimas su abonentų ir skaityklų grupėmis įvairaus amžiaus vaikams
- III Skaitytojų (suaugusių ir jaunimo) patalpų su abonentų, skaityklų, konferencijų, parodų salėmis bei spaudinių saugojimo skyriumi.

Prognozuojama, kad biblioteka naudosis virš 25 tūkstančių skaitytojų, kurie apsilankys per metus 200.000 kartų, vidutiniškai per dieną 800 lankytojų.

Projektuojant spręsti mechanizuotą knygų transportavimą, knyžsakymo iš pagrindinių saugyklių klausimus. Numatyti vidaus ryšį, televizijos, radio sistemą, numatyti Respublikinės automatičios bibliotekų informacijos sistemos skyrių. Suprojektuoti bibliotekos interjerą. Interjere numatyti vietą meno kuriniams A.Mickevičius kūrybos tema. Baldų projektus dėrinti su užsakovu. Pagal galimybes, kai kuriuose skyriuose, kur patalpų aukštis siekia 3,95 cm, ngti balkonus pagalbinių fondų saugojimui.

Numatyti 30 vietų bufetą, suprojektuoti jo interjerą bei baldus.

Naujose bibliotekos patalpose dirbs 114 bibliotekininkai ir ūkinio personalo darbuotojai. Viso 161 darbuotojai, iš jų 15% vyru.

Visas bibliotekos kompleksas turėtų sutalpinti 924.000 egz.
paudinių, iš jų:

ž d a r u o s e f o n d u o s e :

Spaudinių saugojimo skyriuje	-	400.000
Abonemente	-	100.000
Skaitykloje	-	10.000
Vaikų literatūros skyriuje	-	25.000
Meno literatūros skyriuje	-	30.000
reprodukcių	-	5.000
Muzikos literatūros skyriuje	-	10.000
fonoteka	-	8.000
Bibliografinės informacijos skyriuje	-	3.000
Periodika	-	100.000
TBA	-	1.000
Mainų rezervinis fondas	-	20.000
Archyvas ir nepublikuotos medžiagos fondas	-	4.000

a t v i r u o s e f o n d u o s e :

Abonemente	-	150.000
Skaitykloje	-	1.000
Vaikų literatūros skyriuje	-	42.000
Meno literatūros skyriuje	-	500
Muzikos literatūros skyriuje	-	200
Bibliografinės informacijos skyriuje	-	6.000 + 5.000
Kraštotoyros skyriuje	-	5.000
Periodika	-	300 pavad.
Metodikos skyriuje	-	3.000

Bibliotekos fondas atsispindės kataloguose ir kartotekose
- 81 kataloginė spinta

Numatyti 9 skaityklas, su 280 vietų skaitytojams.

TARNYBINE É ZONA

3.	<u>SPAUDINIŲ KOMPLEKTAVIMO SKYRIUS</u>	- 4 darbuotojai
3.1.	Kartotekos	- 3 spintos
3.2.	Lentynos naujai gautoms knygoms	- 800
3.3.	Spintos inventorinėms knygoms	- 2.000
4.	<u>SPAUDINIŲ TVARKYMO SKYRIUS</u>	- 8 darbuotojai
4.1.	Hunatyti vietą 4 rašomosioms mašinėlėms	
4.2.	Spaudinių klasifikavimo sektorius	- 2
4.3.	Generalinis katalogas	- 22 spintos
4.4.	Lentynos tvarkomoms knygoms	- 800

II. ŪKIO DALIS

1.	<u>ŪKIO DALIES VEDĒJAS</u>	- 1
-----------	-----------------------------------	-----

1.1. Sandėlys smulkiam inventoriui
ir stambiam inventoriui

1.2. Sandėlys popieriui
1.3. Patalpa techniniam personalui - 2

2. TECHNINĖS TARNYBOS

2.1.	Dauginimo skyrius	- 2
2.2.	Fotolaboratorija	- 2
2.3.	Stalių dirbtuvės	- 2
2.4.	Knygrišykla	- 2
2.5.	Dezokamera	- 1
2.6.	Priešgaisrinė apsauga - budėjimo punktas	- 1
2.7.	Automatika	

II ZONA (VAIKU)1. SKAITYTOJU IĘJIMAS, Vestibiulus

rūbinė - 200 vietų

VAIKU LITERATŪROS SKYRIUS2. DARBO KAMBARYS - 10 darbuotojų

Vedėjas ir metodininkas - 2

2.1. Spaudinių tvarkymas - 1

2.2. Lentyna naujai gautoms knygoms - 300

2.3. Numatyti vietą 2 rašomosioms mašinėlėms

3. I-IV KLASIU ABONEMENTAS IR SKAITYKLA

3.1. Skaitykla - 20 vietų

atviras fondas - paradinės lentynos - 600

3.2. Abonementas

atviras fondas - 15.000

išdavimo katedra su skaitytojų formulariu kartoteka
- 1.000

pagalbinis fondas (uždaras) - 10.000

3.3. Pasakų ir renginių kambarys - 30 vietų

3.4. Pagalbinės patalpos inventoriui

4. V-VIII KLASIU ABONEMENTAS IR SKAITYKLA

4.1. Abonementas

atviras fondas - 25.000

išdavimo katedra su skaitytojų formulariu kartoteka
- 2.000

4.2. Pagalbinis fondas (uždaras) - 15.000

4.3. Skaitykla - 50 vietų

atviras fondas - parodinės lentynos - 2.000 egz.

4.4. Katalogai - 4 spintelės

III ZONA (PAGRINDINĖ ZONA)

1. SKAITYTOJU LÉJIMAS

1.1. Vestibiulius

1.2. Rūminė - 400 vietų

2. SKAITYTOJŲ REGISTRACIJOS IR KONTROLĖS SKYRIUS

2.1. Darbo kambarys - 6

2.2. Kontrolės katedra

2.3. Skaitytojų registracijos katedra

2.3.1. registracijos kartotekos - 4 spintos,
nestandartinės (25.000 kortelių)

2.4. Tarnybinė patalpa bibliotekinei technikai

3. BUFETAS - 25 vietų

Pagalbinės patalpos

4.4. *BIBLIOGRAFINĖS INFORMACIJOS SKYRIUS

4.1. Budintis bibliografas - 1

4.2. Skaitytojų katalogai - 20 spintų

4.3. Kartotekos 1 12 spintų

4.3.1. Numatyti 2 darbo vietas katalogų ir kartotekų redaktoriams

4.3.2. Numatyti 8 vietas skaitytojams paraškų pildymui

4.4. Bibliografijos skaitykla - 12 vietų

4.4.1. Atviras fondas - 6.000

4.5. Pagalbinis fondas (uždaras) - 3.000

4.6. Darbo kambarys - 8 darbuotojai,

iš jų: vedėjas - 1

4.6.1. Numatyti vietą 2 rašomosioms mašinėlėms

* Bibliografinės informacijos skyrius turėtu būti ant
kontrolės ir registracijos skyriaus

5. MUZIKOS SKYRIUS

- 5.1. Skaitykla - 20 vietų (su aparatūra 8 vietas)
- 5.1.1. Išdavimo katedra su skaitytojų formuliarų
kartoteka - 1.000 formuliarų
- 5.1.2. Atviras fondas - parodinės lentynos - 200 egz.
- 5.2. Pagalbinis fondas - 10.000 knygų ir gaidų
- 5.3. Fonoteka - 8.000 plokštelių
- 5.4. Katalogai, kartotekos - 100 stalčiukų (3 spintelės)
- 5.5. Grupinės perklausos kambarys - 6 vietų
- 5.6. Darbo kambarys - 6 darbuotojai, iš jų:
vedėjas ir metodininkas - 2
- 5.6.1. Numatyti vietą 2 rašomosioms mašinėlėms
- 5.7. Patalpa aparatūros saugojimui
- 5.7.1. Patalpa garso įrašymui

Muzikos skyrius galėtų būti šalia jaunimo aptarnavimo sektoriaus

6. MENO LITERATŪROS SKYRIUS

- 6.1. Darbo kambarys - 6 darbuotojai, iš jų:
vedėjas ir metodininkas - 2
- 6.1.1. Numatyti vietą 2 rašomosioms mašinėlėms
- 6.2. Knygų fondas (uždaras) - 30.000
reprodukcių (artoteka) - 5.000
- Skaitykla - 20 vietų
- Išdavimo katedra su skaitytojų formuliarų kartoteka
- 1.000 formuliarų
- Atviri fondai - 500 -parodinės lentynos
- 6.3. Katalogai - 6 spintos

7. KRAŠTOTYROS SKYRIUS

7.1. Darbo kambarys	- 4
7.1.1. Numatyti vietą 2 rašomosioms mašinėlėms	
7.2. A.Mickevičiaus ir Vilnistikos fondas	- 5.000
7.3. Katalogas ir kartoteka	- 4 spintos
7.4. Skaitykla	- 10 vietų
7.4.1. Parodų stendas - A.Mickevičiaus kūrybos ekspozicija	
7.4.2. Atviras fondas	- 600

8. TBA

8.1. Skyriaus vedėjas	- 1
8.2. Darbuotojai	- 2
8.3. Kartoteka	- 2 spintos
8.3.1. Užsakymų stalas abonentams	
8.4. Pagalbinis fondas	- 1.000
8.5. Patalpa inventorui, bibliotekinei technikai	

9. KONFERENCIJŲ SALĖ

- 200 vietų

10. PARODŲ SALĖ - KULUARAI

11. MASINIŲ RENGINIŲ SEKTORIUS - MASINIŲ RENGINIŲ KOORDINAVIMO CENTRAS

11.1. Darbo kambarys	- 2
11.1.1. Numatyti vietą 2 rašomosioms mašinėlėms	
11.1.2. Parodų katalogas	- 1 spinta
11.2. Dailininkas	- 2
11.3. Parankinis parodų fondas	- 15 m ²

12. SPAUDINIŲ UŽSAKYSMO STALAS (iš spaudinių saugojimo skyriaus)

12.1. Išdavimo katedra - 2 vietų

12.1.1. Skaitytojų poilsio zona

12.2^y Spaudinių kopijų užsakymo katedra

^x 13. BENDROJI SKAITYKLA - 100 vietų

13.1. Atviras fondas - parodinės lentynos - 1.000

13.2. Pagalbinis fondas (uždaras) - 10.000

13.3. Išdavimo katedra

13.4. Darbo kambarys - 8 darbuotojai

^x 14. PERIODIKOS SKAITYKLA

14.1. Atviras fondas - 300 pavad., laikraščių ir žurnalų

14.1.1. Išdavimo katedra

14.2. Katalogas - 2 spintos

^{xx} 15. SPAUDINIŲ SAUGOJIMO SKYRIUS

15.1. Darbuotojų kambarys - 12, iš jūs

vedėjas - 1

15.2. Periodikos fondas - 100.000

15.3. Knygų fondas - 400.000

15.4. Mainų rezervinės fondas - 20.000

^x Bendroji ir periodikos skaityklos turi būti šalia spaudinių saugojimo skyriaus.

^{xx} Spaudinių saugojimo skyriuje numatyti kompaktinio saugojimo lentynas.

16. ^x ABONEMENTAS

- 16.1. Atviras fondas - 150.000
 katalogai - 8 spintos
- 16.2. Išdavimo katedra - su skaitytojų formulariu
 kartoteka - 15.000 formularių
- 16.2.1. Numatyti 12 vietų skaitytojų užsakymo stalams
- 16.3. Parodinės lentynos
- 16.4. Poilsio zona
- 16.5. Pagalbinis fondas - 75.000
- 16.6. Darbuotojų - 14, iš jų:
 16.6.1. vedėjos kabinetas ir metodininkas - 2
 16.6.2. numatyti vietą 2 rašomosioms mašinėlėms
- 16.7. Patalpos bibliotekinei technikai

17. ^{xx} JAUNIMO APTARNAVIMO SEKTORIUS

- 17.1. Išdavimo katedra - 1 - su skaitytojų formulariu
 kartotekomis - 7.000 formularių
- 17.2. Atviras fondas - 50.000
- 17.3. Pāgalbinis fondas - 25.000
- 17.4. Katalogai - 4 spintos
- 17.5. Parodinės lentynos
- 17.6. Knygų naujienu ekspozicija
- 17.7. Skaitytojų poilsio zona - jaunimo klubas
- 17.8. Darbuotojų - 8
- 17.9. Vedėjos kabinetas ir metodininkas - 2
 17.9.1. Numatyti vietą 2 rašomosioms mašinėlėms

^x Abonemento ir jaunimo aptarnavimo sektoriaus speudinių fondai numatomi bendri.

^{xx} Jaunimo aptarnavimo sektorius galėtų būti šalia muzikos si

1986 12 15

177

Уважаемый тов. Ю.И.Лылов,
в 9-ом номере журнала "Библиотекарь" за 1986г. (3-й стр.обложки)
были напечатаны экслибрисы художника О.И.Криворучко. Среди них -
экслибрис З.Огельского с портретом А.Мицкевича.

Наша библиотека носит имя поэта, поэтому комплектует и собирает литературу и художественные произведения, посвященные А.Мицкевичу.

Мы обратились в редакцию журнала и попросили адрес художника О.И.Криворучко. Нам указали Ваш адрес. Может Вы могли бы нам помочь - прислать адрес художника. Мы были бы Вам очень благодарны.

С уважением директор библиотеки
Л.Пагирене

УВАЖ. ОРЕСТ ИВАНОВИЧ,

Вас беспокоят из Вильнюсской публичной библиотеки им. А.Мицкевича.
Наша библиотека носит имя великого поэта, поэтому комплектует и
собирает литературу и художественные произведения, посвященные
А.Мицкевичу.

Нас очень заинтересовал Ваш экслибрис с портретом поэта,
принадлежащий З.Огельскому (журнал "В мире книг", 1986, № 9).

Очень просим Вас, если есть возможность, прислать экслибрис
и написать об истории его создания.

Высылаем Вам экслибрис библиотеки (мелкография), созданный
художником- карикатуристом Й.Варнасом (его фамилия в переводе на
русский язык - ворон).

Заранее благодарны.

Директор библиотеки Л. Пагирене

ILLUSTRACIJŲ SARAŠAS

Dailininkų A.Čepausko ir J.Varno dovanos VVB (ekslibrisai).

1986-ųjų metu VVB darbo veteranai ir šventinio spektaklio dalyviai.

Literatūros parodos skaitykloje - Z.Tiukšienės rüpestis.

Skaityklos darbuotoja L.Kirilova.

Iš 1986m. lapkričio 4 dieną vykusios skaitytoju konferencijos.

Iš A.Mačiulienės lankymosi Debreceno bibliotekose.

A.Zurbos kūrybos vakaro VVB akimirką.

1986m. Kovo 8-ąją moteris sveikino VVU praktikantai.

Buvo tikrai įdomu.

Pasivaišinome kava...

Ekskursija po Vilniaus panteoną - Rasų kapines.

Klausomės gidės -istorikės V.Girininkienės.

1987 m. VVB darbo veteranai.

Iškilmingosios dalies akimirkos.

Knygos bičiulio ženklelis - E.Skuodytei ir D.Blažuk...

Linksmosios "TV laidos" momentai.

Nuotrauka prisiminimui - "sukaktuvininkai" ir "aktoriai".

Direktorei L.Pagirienei besilankant Bialistoko vaivadijos bibliotekoje 1987m. rugsėjo mėnesį.

Pasirašant bendradarbiavimo sutartį su lenkais (1987 12 08).

Direktorės - L.Pagiriene ir V.Siniakovič.

Dailininkų A. Čepausko ir

J. Varno do-
vano VVB

I986-ųju metų VVB darbo veteranai ir ūgentinio spektaklio dalyviai

Literatūros parodos skaitykloje-
Zitos Tiukšienės rüpestis

Skaityklos darbuotoja Liuda Kirilova

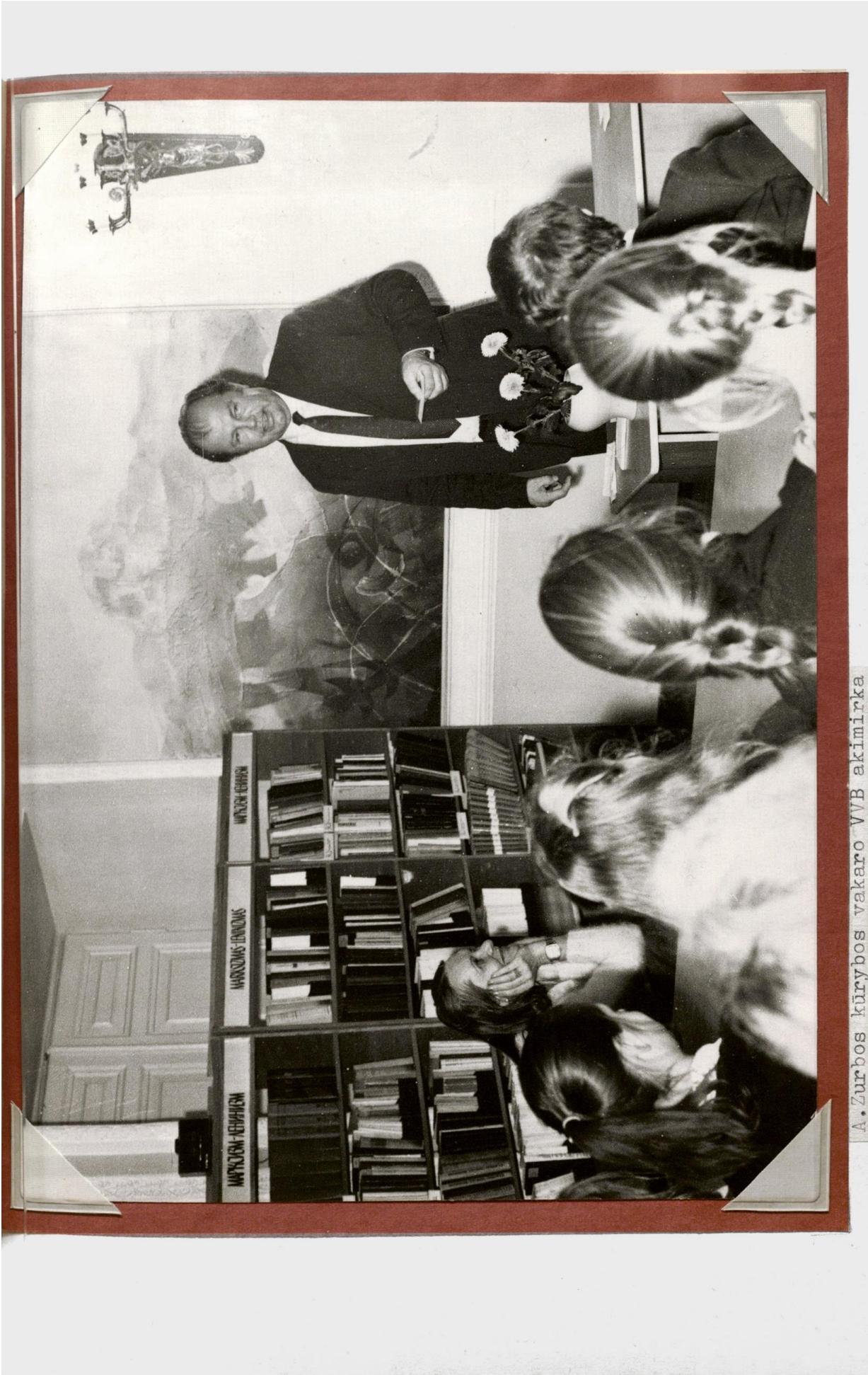
IŠ I 1986 m..lapkričio 4d.vykusios skaitytojų konferencijos

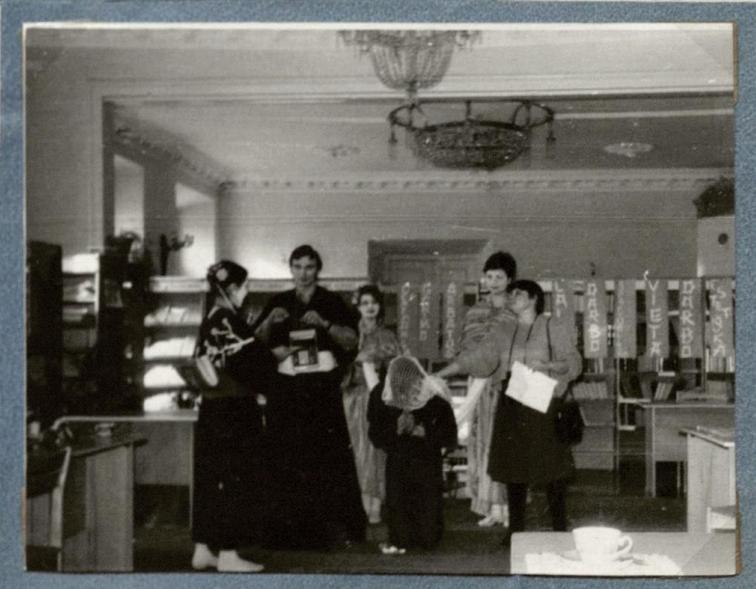
Iš Audronės Mačiulienės lankymosi
Debreceno bibliotekose

A. Zurbos kūrybos vakaro VVB akimirką

I986m. Kovo 8-ją moteris sveikino
VVU praktikantai

I986m. Kovo 8-ja moteris sveikino
VVU praktikantai

Buvo tikrai įdomu

Pasivaišinome kava...

Ekskursija po Vilniaus panteoną-Rasų kapines

Klausomės gidės - istorikės V.Girininkienės

I987-jų metų VVB darbo veteranai.

Iš kairės sėdi:D.Veniulienė,Z.Pavlovič.
Stovi:J.Beliaš,D.Blažuk,A.Kačeniauskienė,
A.Mačiulienė, A.Staškienė, M.Gensienė, R.
Garuoliienė, E.Skuodytė

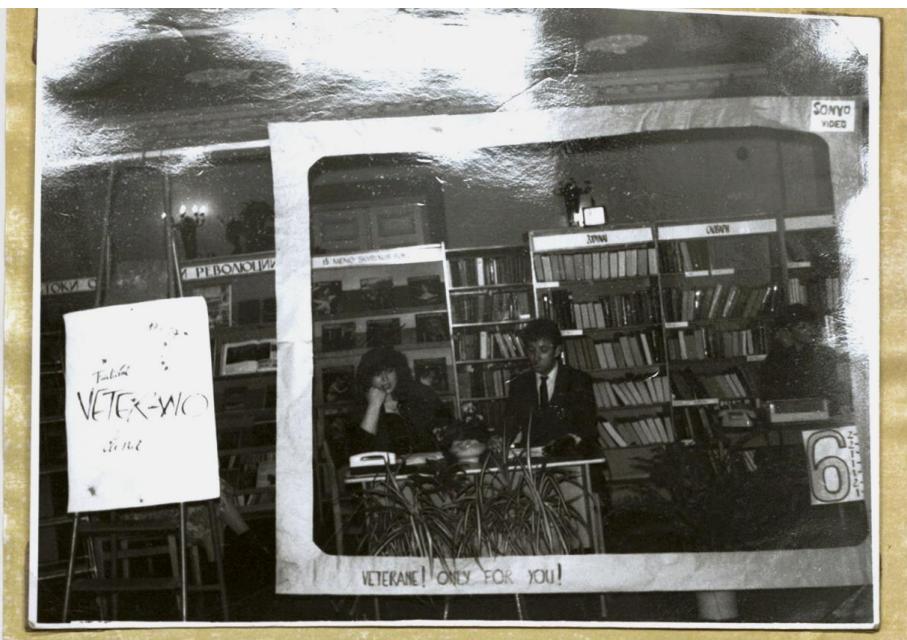
Iškilmingosios dailės akimirkos

Knygos bičiulio ženklielis - Elvydai Skuodytei

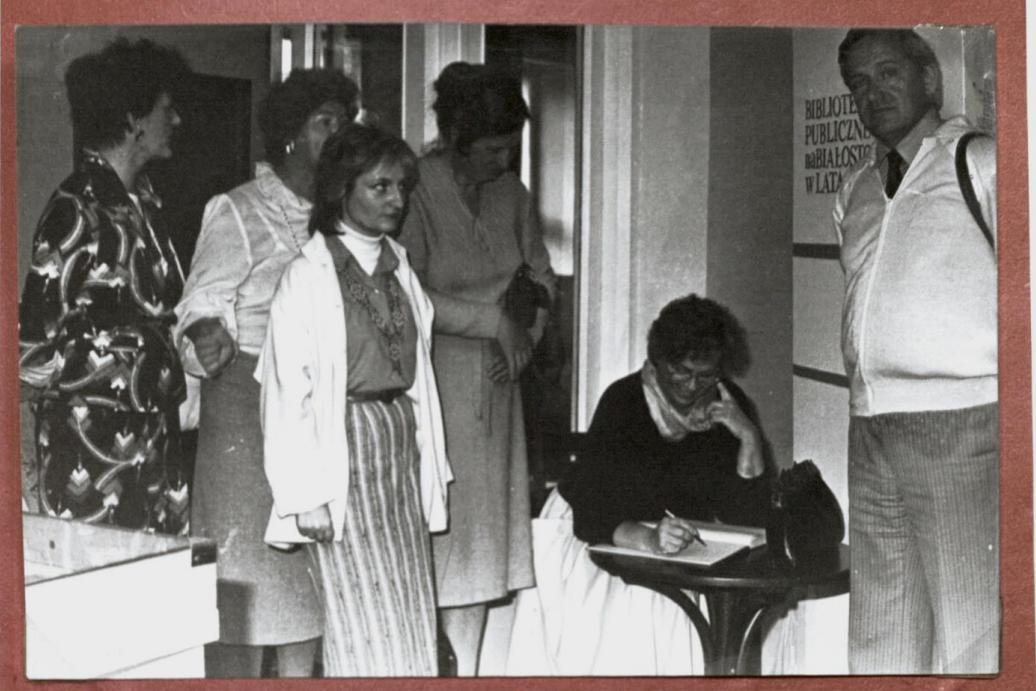

ir D. Blažuk

Linksmosios "TV laidos" momentai

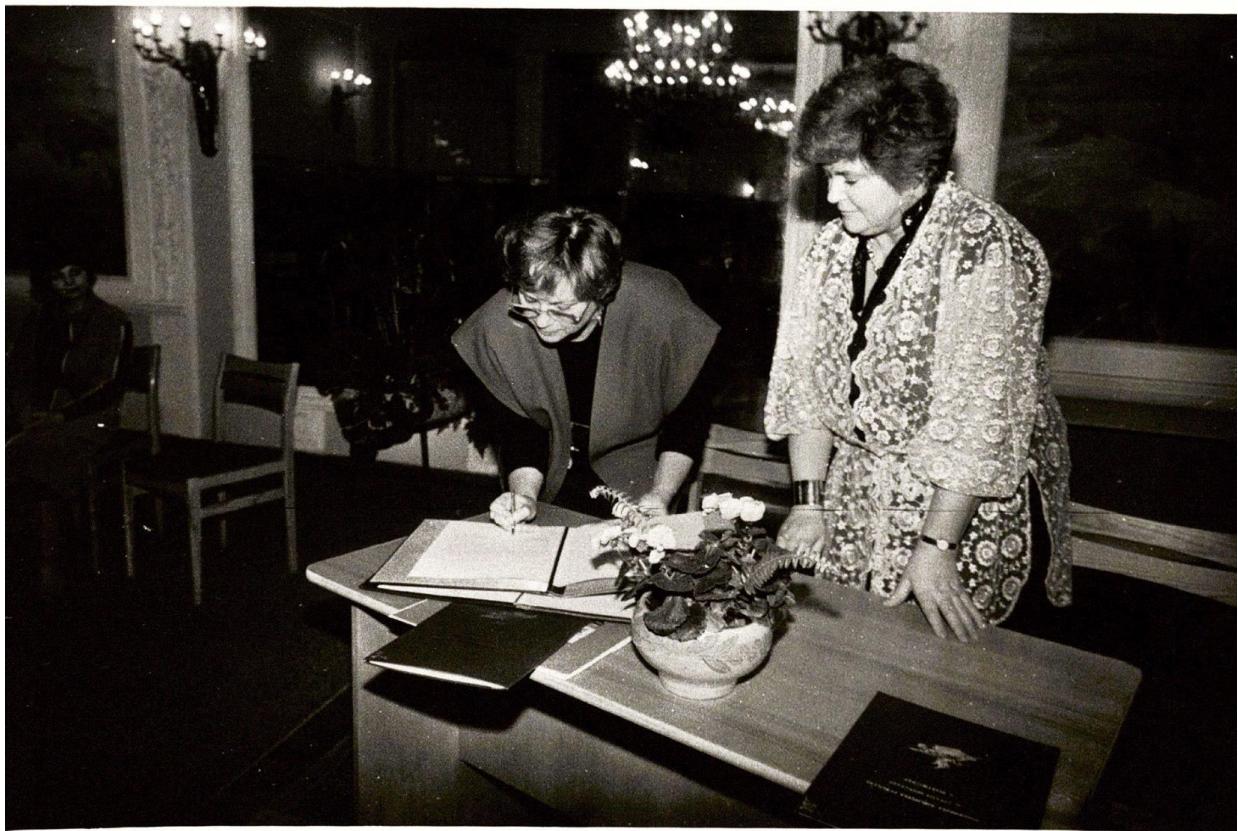

Direktorei L.Pagirienei(sėdi)
besilankant Bialystoko vaivadijos bib-
liotekoje 1987m. rugsėjo mėnesį

Pasirašant bendradarbiavimo sutartį
su lenkais (1987 12 08)

Direktorės - L. Pagirienė (kairėje) ir V. Siniakovič

Dalyvavo VVU ansamblio senųjų šokių grupė,
vadovaujama V. Aleksandravičiaus

Su lenkų viešniomis LTSR respublikinėje
bibliotekoje

Kūrybinėje komandiruotėje Taline. 1987m.
rugsėjis. Prie Kadrioraus rūmu

Ekspozicija VVB Abonemente

Keliaujant A. Mickevičiaus keliais.
Gidė Sofija Grikštaitė-Usačiova pasa-
koja apie Naugarduką

Pirmieji kačiukai ir eilėraščiai-
bibliotekos moterims

O paskui buvo stalų dengimo
konkursas...

Patiekalus vertino reikli Žiuri

Atsiskleidė nauji akto-
rių talentai

Salėje veikė bibliotekininkų
hobi paroda

Prizai nugalėtojams

Keliaujant po Krymą. Bachčisarajuje

Gruodį vyko Naujametinių
puokščių konkursas

Šikart Direkcija tapo konkurso
vertinimo komisija

Pralaimėjusių nebuvo